ÇOCUK KLASİKLERİ

KÜÇÜK KADINLAR

Louisa May Alcott

epsilon

Meg, Jo, Beth ve Amy, karakterleri birbirinden çok farklı, ancak birbirini çok seven dört kız kardeştir. Bir yandan savaşa katılan babalarının özlemini çekerken bir yandan da yoksulluk içinde geçen günlerin üstesinden gelmeye çalışmaktadırlar. Onlara her zaman yardımcı olan annelerinin de desteğiyle sonunda hepsi birer "küçük kadın" olmayı öğrenirler.

ÇOCUK KLASİKLERİ

KÜÇÜK KADINLAR

Yazan: Louisa May Alcott
Çeviri: Nilgün Erzik
Yayın Yönetmeni: Meltem Erkmen Kapucuoğlu
Düzelti: Nursel Calap
Bilgisayar Uygulama: Nergis Şannan
Montaj: Kaya Güler
Kapak: Murat Sevinç
Baskı: Şahinkaya Matbaası

7. Baskı Eylül, 2002

© Epsilon Yayıncılık Hizmetleri Tic. San. Ltd. Şti.

ISBN 975-331-090-0

Yayımlayan
Epsilon Yayıncılık Hizmetleri Tic. San. Ltd. Şti.
Osmanlı Sk. 24/4 80090 Taksim/İstanbul
Tel: 0212 252 38 21 Belgeç: 252 47 29
İnternet adresi: www.epsilonyayinevi.com
e-mail: epsilon@epsilonyayinevi.com

Genel Dağıtım
Yeni Çizgi Yayın Dağıtım Ltd. Şti.
Gürsel Mah. Alaybey Sk. No: 7
Kağıthane/İstanbul
Tel: 0212 220 57 70 Belgeç: 222 61 55
İnternet adresi ve on-line alışveriş: www.yenisayfa.com

LOUİSA MAY ALCOTT

KÜÇÜK KADINLAR

ÇEVİRİ
Nilgün ERZİK

epsilon

BİRİNCİ BÖLÜM

Jo, halının üzerine uzanmış, "Hediyesiz Noel olur mu hiç?" diye söyleniyordu.

Meg, eskimiş giysilerine bakarak içini çekti ve "Fakir olmak ne kötü!" dedi.

Küçük Amy burnunu çekerek "Bazı kızların bir sürü şeyi varken bazılarının hiçbir şeyinin olmaması bana hiç de adil gelmiyor," diyerek onlara katıldı.

Beth, köşesinden doğruldu. "Ama annemiz babamız var. Biz varız."

Dört genç kızın ateşin pırıltısı vurmuş yüzleri, bu güzel sözlerle aydınlandı. Ama hemen arkasından Jo'nun, "Babamız burada yok. Daha uzun bir zaman da olmayacak," dediğini duyunca yine yüzlerini astılar. Jo, "Belki de onu hiç göremeyeceğiz," dememişti ama babalarının çok uzakta, bir savaşta olduğu hepsinin de aklından geçmişti.

Bir süre kimse konuşmadı. Sonra Meg yumuşak bir sesle, "Bu Noel neden hediye alamayacağımızı hepinizin bildiği gibi annemiz anlatmıştı," dedi. "Bu kış herkes için

oldukça zor bir kış olacakmış. Annem erkeklerimiz orduda onca zorluk yaşarken bizim burada kendi keyfimiz için para harcamamızı doğru bulmuyor. Evet, bu duruma karşı yapabileceğimiz pek bir şey yok ama biz de kendimize göre bazı şeylerden fedakârlık etmeliyiz. Bunu da seve seve yapmalıyız. Yalnız, itiraf etmeliyim ki bu durum benim de pek hoşuma gitmiyor." Almak istediği güzel şeyleri düşünerek üzüntüyle başını salladı.

"Biz az harcama yapacağız da ne olacak?" dedi Jo. "Her birimizin sadece bir doları var. Bunu orduya bağışlamakla büyük bir yardımda bulunmuş olacağımızı hiç sanmıyorum. Ne annemden ne de sizden bir şey beklediğim var ama ne zamandır kendime *Undine ile Sintram* adlı kitabı almak istiyordum." Jo, tam bir kitap kurduydu.

Beth de kimseye fark ettirmeden içini çekerek "Ben de yeni çıkan nota kitaplarından almak istiyordum," diye mırıldandı.

"Ben Faber marka bir kutu resim kalemi alacaktım. Onlara gerçekten ihtiyacım vardı," dedi Amy kararlı bir sesle.

"Annem kendi paramızı harcamamız konusunda bir şey söylemedi," diye araya girdi Jo. "Eminim olan bütün paramızı vermemizi de beklemiyordur. Bence hepimiz canımızın istediği şeyleri alabiliriz. Bu kadarcık bir zevki hak etmek için çok çalıştık."

Meg'in sesinden ne denli şikâyetçi olduğu anlaşılıyordu. "Ben paramı hak ettiğimden eminim," dedi. "Canım evde kalmak isterken bütün gün o yorucu çocuklara ders veriyorum."

Jo, "Benim çektiğimin yarısı kadar bile çekmiyorsun sen!" diye karşılık verdi. "Sinirli, titiz, yaşlı bir kadınla

saatlerce eve kapanmanın nasıl bir şey olduğundan haberin var mı senin? Hiç durmadan beni oradan oraya koşturuyor ama yine de hiçbir şeyden memnun olmuyor. Sonunda öyle bunalıyorum ki kendimi kaldırıp pencereden atmak geliyor içimden."

Beth içini çekerek ev işlerinden kızarmış ellerini ovuşturdu. "Yakınmayı sevmem ama," dedi, "bence dünyanın en berbat işi bulaşık yıkamak ve ortalığı toplamak. Hem bu yüzden ellerim o kadar buruşuyor ki piyano da çalamıyorum."

"Hiçbiriniz benim kadar sıkıntı çekmiyorsunuz!" diye bağırdı Amy. "O küstah kızlarla okula gitmek zorunda değilsiniz. Dersinizi bilemediğiniz zaman kimse sizinle alay etmiyor. Kimse kıyafetlerinize gülmüyor. Kimse zengin olmadığınız için babanızı mumlayıp bu yüzden sizi küçümsemiyor. Burnunuz biçimsiz olduğu için de kimse sizinle dalga geçmiyor."

"Mumlamak değil mimlemek demek istedin sanırım," dedi Jo gülerek.

"Ben ne demek istediğimi gayet iyi biliyorum. Sadece sizin kelime hanenizi geliştirmeye çalışıyorum," dedi Amy. "Bu şekilde manalı sözler söylemene de gerek yok."

Geçmişteki güzel günleri hâlâ hatırlayan Meg, "Birbirinizle çekişmekten vazgeçin," dedi. "Babamız biz küçükken iflâs ettiği için hiç paramız kalmamış. Şimdi para sıkıntımız olmasaydı ne mutlu olurduk."

"Daha geçen gün, onca paraları olmasına rağmen birbirleriyle sürekli kavga eden Kingler'in çocuklarından daha mutlu olduğumuzu söylüyordun!"

"Evet Beth, aynen öyle söylemiştim. Eh, sanırım öyleyiz de. Çalışmak zorunda olmamıza rağmen eğlenmeyi

biliyoruz. Jo şimdi çok matrak bir aile olduğumuzu söyler."

"Evet, Jo öyle argo kelimeler kullanır!" dedi Amy, halının üzerine uzanmış yatan Jo'ya bakarak. Bunun üzerine Jo birden oturup ellerini ceplerine sokarak ıslık öttürmeye başladı.

"Yapma Jo, bu erkek çocukların yapacağı bir hareket."

"İşte ben de onun için yapıyorum zaten."

"Kaba saba, erkeksi tavırlar takınan kızlardan hiç hoşlanmam."

Tam o sırada, barışsever bir kız olan Beth "Yuvalarındaki küçük kuşlar ne güzel anlaşırlar birbirleriyle," diye çok komik bir ifadeyle şarkı söylemeye başlayınca her iki kız da yumuşayıp gülmeye başladılar.

En büyükleri olan Meg hemen ablalık taslayarak onlara öğüt vermeye başladı. "İkinize de çok ayıp doğrusu," dedi. "Erkeksi tavırları bırakacak kadar büyüdün artık Josephine. Küçük bir kızken bu pek önemli değildi ama artık boyun uzadı. Saçlarını da tepende topluyorsun. Artık bir genç kız olduğunu unutmamalısın."

Jo hemen saçlarını tutan fileyi başından çekti ve kestane rengi saçları omuzlarından aşağı döküldü. "Genç kız falan olmak istemiyorum!" diye bağırdı. "Eğer beni değiştiren şey saçlarımı tepemde toplamamsa, yirmi yaşıma da gelsem iki kuyruk yaparım onları. Büyüyüp uzun eldivenler giyen Bayan March olmak zorunda kalmaktan nefret ediyorum. Erkek çocukların oynadıkları oyunlardan ve onlar gibi davranmaktan zevk alırken kız olmak yeterince kötü zaten. Erkek olmadığım için duyduğum hayal kırıklığını bir türlü yenemiyorum. Hele böyle günlerde bu daha da kötü bir durum gibi geliyor bana. Yani ben de gidip babamla savaşmak için canımı vermeye hazırken evde

oturup yaşlı, bunak kadınlar gibi örgü örmeye çalışmak beni deli ediyor."

Bunları söylerken bir yandan da ördüğü asker çorabını havada sallıyordu.

"Zavallı Jo!" dedi Beth. "Çok kötü bir durum bu ama elimizden gelen bir şey yok. Sadece adını erkek adına çevirip bize karşı ağabey rolü oynayabilirsin."

Meg kardeşinin başını okşamaya başladı. Dünyadaki hiçbir bulaşık deterjanı onun elinin yumuşaklığını bozamazdı.

"Sana gelince Amy," diye devam etti Meg, "kendini beğenmiş, şımarık bir kızsın sen. Tuhaf bir hava vermeye çalışıyorsun kendine. Bir an önce kendine bir çeki düzen vermezsen, büyüdüğünde tam bir kibirli kaza benzeyeceksin. Garip, yapmacık tutumlar takınmadığın zamanlar gerçekten nazik biri olmayı başarıyorsun. Ama saçma sapan lafların Jo'nun argo sözleri kadar çirkin bir etki bırakıyor, bana inan."

"Demek sence Jo erkek, Amy de kibirli bir kaz gibi," dedi Beth. "Peki söyler misin, ben neye benziyorum?"

"Sen sadece çok tatlı bir kızsın," diye karşılık verdi Meg içten bir tavırla. Kimse de itiraz etmedi bu sözlere.

Sözün burasında, genç okurlarımız bu kızların nasıl göründüklerini merak edebilir diye düşünüyorum. Size, lâpa lâpa karın yağdığı bu aralık ayında, odalarında çıtırdayarak yanan ateşin başında oturmuş, örgülerini ören bu dört kardeşin görünüşlerinden de kısaca bahsedeceğim.

Oturdukları oda eski, rahat ve çok sade eşyalarla döşeli bir yerdi. Yerde solmuş bir halı, duvarlarda da birkaç resim vardı. Raflar kitaplarla doluydu. Evin pencerelerinden kasımpatları ve kış gülleri görünüyordu. Sıcacık ve sevimli bir havası vardı odanın.

Dört kardeşin en büyüğü olan Margaret on altı yaşındaydı. Dolgun vücudu, iri gözleri, koyu kumral gür saçları ve biçimli ağzıyla çok güzel bir kızdı. Bembeyaz, biçimli elleriyle de çok övünürdü.

On beş yaşındaki Jo ise zayıf ve uzun boyluydu. Hızla büyümeye başlamıştı. Kadınsı tavırlar onu çok rahatsız ediyordu. Sert çizgileri olan bir ağzı, karikatürlerdeki gibi bir burnu vardı. Gri gözlerinden hiçbir şey kaçmazdı. Bu gözler aynı zamanda onun ruh hâlini, kızgın mı, neşeli mi yoksa düşünceli mi olduğunu çok güzel yansıtırdı.

Elizabeth ya da herkesin çağırdığı adıyla Beth, on üç yaşında, utangaç tavırları, yumuşak saçları, ürkek bir konuşma tarzı olan bir kızdı. Çok huzurlu bir hâli olduğundan babaları onu "huzurlu küçük hanım" diye çağırırdı. Bu ad ona çok yakışıyordu.

En küçükleri olan, on iki yaşındaki Amy kendisinin dünyadaki en önemli kişi olduğunu düşünüyordu. Mavi gözlüydü, sarı saçları omuzlarından aşağı lüleler halinde dökülürdü. Solgun benizli ve zayıf bir kızdı. Kendisine bir hanımefendi süsü vermeye çalışıyordu. Kızların karakter özelliklerini ise daha sonraki bölümleri okurken öğreneceğiz.

O sırada duvar saati altıyı vurdu. Beth ocağın önünü süpürdükten sonra ısınması için getirdiği bir çift terliği ateşin önüne koydu. Bu eski püskü terliklerin ortaya çıkması annelerinin gelişini haber verdiği için kızların üzerinde tatlı bir etki yaptı ve hepsi onu karşılamak üzere üstlerine başlarına çeki düzen vermeye başladılar. Meg öğüt vermeyi kesip lâmbayı yakmaya gitti. Amy bile ona söylenmediği hâlde sallanan koltuktan kalkmıştı. Jo ne kadar yorgun olduğunu unutmuş, terlikleri ateşe yaklaştırarak ısıtmaya çalışıyordu.

"Bunlar çok eskimiş," dedi, "anneme yeni bir terlik alsak iyi olur."

"Ben bir dolarımla alırım," diye atıldı Beth.

"Hayır ben alacağım!" diye haykırdı Amy.

"En büyüğünüz benim..." diye söze başladı Meg ama Jo kararlı bir tavırla onun sözünü kesti: "Babam burada olmadığına göre evin erkeği ben sayılırım ve babam giderken bana anneme göz kulak olmamı tembihlediği için terlikleri de ben alacağım."

Beth, "Dinleyin," dedi birden, "hepimiz anneme birer Noel hediyesi alabiliriz. Kendimize bir şey almasak da olur."

"İşte tam sana yakışan bir teklif!" diye atıldı Jo. "Peki ne alabiliriz?"

Bir süre hepsi ciddi ciddi bu sorunun cevabını düşündüler. Sonra Meg birden, kendi güzel ellerine bakarken aklına gelmiş gibi, "Ben anneme bir çift güzel eldiven alacağım," dedi.

"Bence sağlam bir çift bot almak daha faydalı," dedi Jo.

"Ben dantelli mendillerden almayı düşünüyorum," dedi Beth gülümseyerek.

"Ben de bir şişe kolonya alırım," dedi Amy. "Annem kolonya sever, üstelik çok pahalı da değil. Böylece kendime boya kalemleri alabilmek için de biraz param kalır."

"Peki bu aldıklarımızı anneme nasıl vereceğiz?" diye sordu Meg.

"Masanın üzerine koyarız, sonra da paketleri açarken gizlenip onu izleriz. Doğum günlerimizde nasıl yapardık hatırlamıyor musunuz?"

Beth, "Ben," dedi, "sıra bana gelecek ve ben büyük sandalyede otururken hepiniz hediyelerimi verip beni

öpeceksiniz diye çok korkardım. Hediye almak ve öpülmek beni sevindirirdi ama paketleri açarken hepinizin başımda seyrediyor olması beni öldürürdü."

Ellerini arkasında kavuşturmuş, bir aşağı bir yukarı gezinen Jo, burnunu havaya dikerek "Anneme şimdilik bir şey söylemeyelim," dedi. "Kendimize bir şeyler almak için çarşıya çıkmış gibi yaparız. Sonra ona sürpriz yaparız. Meg, yarın öğleden sonra alışverişe çıkmalıyız. Ayrıca Noel gecesi oynayacağımız piyesi de unutmamalıyız. Daha çok işi var."

"Bundan sonra ben bir daha katılmak istemiyorum bu gösterilere," dedi Meg, "böyle şeyler için artık büyüdüm."

Bu sırada anneleri gelmişti.

Kapıdan girmeden önce tatlı bir sesle, "Nerede benim sevgili kızlarım?" diye seslenerek geldiğini haber verdi.

Bayan March aslında güzel bir kadın değildi ama çocuklar annelerini hep güzel gördükleri için, dört kız kardeşe göre de soluk kurşunî renkli mantosu ve başında modası geçmiş şapkasıyla kapıda duran bu kadın çok güzeldi.

"Nasılsınız kızlar?" diye sordu. "Bugün neler yaptınız bakalım? Çok işim olduğu için öğle yemeğine gelemedim. Arayan soran var mı Beth? Senin nezlen nasıl Meg? Jo, sen pek yorgun görünüyorsun. Küçük hanım, buraya gel de anneni öp bakalım."

Sonra ıslak mantosunu çıkarıp sıcacık terliklerini ayağına geçirdi. Sallanan koltuğuna oturup Amy'yi kucağına aldı. Yorucu bir günün en güzel saatlerini yaşamaya hazırlandı. Kızlar ellerinden geldiğince onu rahat ettirmeye çalışıyor, çevresinde dört dönüyorlardı. Meg, hemen çay sofrasını kurmaya başladı. Jo, eşyalara çarparak ve değdi-

ği her şeyi devirerek sandalyeleri yerleştirdi, odunları taşıdı. Beth oturma odası ile mutfak arasında gidip geliyordu. Amy ise rahatça oturduğu yerden ellerini kavuşturmuş, herkese emirler yağdırıyordu.

Sofranın başına toplandıklarında, neşeli bir sesle, "Yemekten sonra size bir müjdem var!" dedi anneleri.

Birden hepsinin yüzü aydınlanmış, gülmeye başlamışlardı. Beth sevinçten elindeki sıcak çörekleri yere düşürmüştü. Jo peçetesini havaya fırlatarak "Babamdan mektup gelmiş!" diye bağırdı.

"Evet," dedi Bayan March, cebine sanki orada bir hazine saklıymış gibi vurarak. "Babanızdan uzun bir mektup aldım. Sağlığı yerindeymiş. Kışı korktuğumuzdan daha kolay atlatacağını umut ediyor. Hepimizin Noel'ini kutluyor. Ayrıca her birinize de bir şeyler yazmış."

Kız kardeşler hep birlikte sevinçle bağırdılar.

"Mektup cepheden geliyor," dedi anneleri.

"Babam hiç de genç ve sağlıklı bir adam sayılmaz," dedi Meg, "bu durumda savaşa katılması büyük bir kahramanlık."

"Ne sandın?" diye atıldı Jo. "Ben hemşire olarak bile savaşmaya hazırım! Babamın yanında olur, ona yardım ederdim."

"Babam ne zaman dönecek anne?" diye sordu Beth titrek bir sesle.

"Eğer hasta olmazsa, daha aylarca buraya gelemez. Orada kalıp görevini yerine getirmeye çalışacaktır. O kendiliğinden ordudan ayrılmadıkça biz de onu buraya çağırmayacağız. Hadi şimdi gelin de oturup mektubumuzu okuyalım."

Hepsi ateşin çevresine toplandılar. Anneleri büyük koltuğa yerleşirken Beth de hemen onun ayaklarının dibine

çömelmişti. Meg'le Amy de koltuğun iki yanına yerleştiler. Jo ise mektupta kendisini duygulandıran bir şey olduğunda kimse görmesin diye yüzünü koltuğun arkasına saklamıştı.

Bayan March mektubu okumaya, kızlar da onu merakla dinlemeye başladılar. Mektupta, savaştaki askerlerin içini dolduran yuva özleminden, katlanılan güçlüklerden ve tehlikelerden hiç bahsetmemişti babaları. Çok neşeli ve umut yüklü bir mektuptu bu. Kamp hayatı ve savaş haberleri, canlı bir dille ve uzun uzun yazılmıştı. Yine de sonuna doğru kalbinin, kızlarının özlemiyle dolu olduğu anlaşılıyordu. Şöyle diyordu babaları: "Onlara kendilerini çok sevdiğimi söyle ve hepsini teker teker benim için öp. Gece gündüz onları düşünerek dua ettiğimi anlat. Kızlarımın sevgisi benim için en büyük kuvvettir. Onlara kavuşabilmem için aradan daha uzun yıllar geçmesi gerekiyor. Yine de bu bekleme dönemini çalışarak değerlendirebileceğimizi de unutmasınlar. Eminim dediklerimi hatırlıyor, seni hiç üzmüyor ve üzerlerine düşen görevleri yerine getiriyorlardır. Zayıflıklarıyla kahramanca çarpışarak bir gün onları yeneceklerine inanıyorum. Üstelik bunu o kadar güzel bir şekilde başaracaklar ki döndüğümde, küçük kadınlarımı her zamankinden daha çok seveceğim ve onlarla gurur duyacağım."

Mektubun burasında herkes burnunu çekmeye başlamıştı. Jo da burnunun ucundan süzülen küçük bir yaş damlasından hiç utanmamıştı. Amy o lüle lüle saçlarının karmakarışık olmasına hiç aldırmayarak yüzünü annesinin omzuna gömdü ve ağlamaya başladı.

"Ben çok bencil biriyim!" dedi. "Ama artık, babamı hayal kırıklığına uğratmamak için iyi bir insan olmaya çalışacağım."

Meg de heyecanla, "Hepimiz daha iyi olmaya çalışacağız!" diye atıldı. "Ben dış görünüşüme çok önem veriyorum. Çalışmayı da hiç sevmiyorum. Artık bu kusurlarımı düzeltmeye çalışacağım."

"Ben de babamın istediği gibi küçük bir kadın olmaya çalışacağım. Kaba davranışlarımdan vazgeçeceğim." Babası döndüğünde, Jo tam onun istediği gibi biri olmalıydı.

Kızların dördü de âdeta büyümüşler, çocukluktan çıkıp birer "küçük kadın" olmuşlardı. Yaramazlık ve hırçınlık yaptıkları günler geride kalmıştı. Onlar artık anne ve babalarının istediği gibi çalışkan, dürüst, sakin, görgülü ve sevecen, genç birer kız olacaklardı.

O sırada, "Yarın sabah yastıklarınızın altına bakmayı unutmayın çocuklar," dedi Bayan March. "Orada size yol gösterecek kitapları bulacaksınız."

İKİNCİ BÖLÜM

Noel sabahı ilk uyanan Jo oldu. Daha şafak yeni sökmüştü. Ocağın üzerinde içi hediyelerle dolu bir çorabın asılı olmadığını düşününce, bir an hayal kırıklığına uğramaktan kendini alamadı. Sonra aklına annesinin söyledikleri geldi. Elini yastığının altına sokunca kırmızı kaplı bir kitap buldu. Kitabı sevinçle göğsüne bastırarak, "En güzel hediye kitaptır!" diye mırıldandı.

Sonra "Mutlu Noeller!" diye seslenerek Meg'i uyandırdı. "Yastığının altına bak!" dedi ona da.

Meg'in yastığının altından da yeşil kaplı bir kitap çıkmıştı. Biraz sonra Beth'le Amy de uyanarak kendi küçük kitaplarına kavuştular. Kitapların biri mavi diğeri sarıydı.

Güneş yavaş yavaş doğarken, ufuk da doğu yönünde al bir renge bürünmüştü. Kızlar yataklarının üzerine oturup kitapları hakkında konuşmaya başladılar.

Her birininki kendi yaşına uygun hikâye veya masal kitabıydı.

Meg büyük bir ağırbaşlılıkla, "Çocuklar, annemiz bu kitapları okumamızı ve sevmemizi istiyor. Bence hemen

okumaya başlamalıyız. Sizi bilmem ama ben bunu hemen başucuma koyup her sabah bir bölüm okuyacağım," dedi.

Jo da ablasına yaslanarak kitabını okumaya başlamıştı. Hep huzursuz bir ifade olan yüzünden şimdi sakinlik okunuyordu. Beth'le Amy de onlara katıldılar. Kış güneşinin ışıkları odada geziniyor, kitaplarının üzerine eğilmiş genç başların üzerinde parlıyordu.

Yarım saat sonra Meg'le Jo annelerine teşekkür etmek için aşağı indiler. "Annem nerede?" diye sordu Meg.

"Kim bilir!" dedi Hannah. Hannah, Meg'in doğumundan beri onlardan hiç ayrılmamıştı. Artık hizmetçiden çok akrabaları gibiydi.

"Biraz önce kapıya yoksul bir çocuk geldi, annen de sıkıntılarının ne olduğunu anlamak için peşinden fırlayıp gitti. Her şeyini başkalarıyla paylaşmayı bu kadar seven biri daha dünyaya gelmemiştir."

"Herhalde birazdan döner," dedi Meg. "Sen börekleri fırına koy ve her şeyi hazır et."

Anneleri için hazırladıkları hediyeleri bir sepete koyup divanın altına saklamışlardı. Zamanı gelince oradan çıkarıp annelerine vereceklerdi.

Birden kapının çarpılarak kapandığı duyuldu.

"Annem geldi, çabuk sepeti ortadan kaldırın!" diye fısıldadı Jo.

Ama gelen Amy'ydi. Utangaç bir hali vardı. Ablalarının kendisini beklediğini görünce büsbütün utandı.

"Neredeydin Amy?" diye sordu Meg. "Arkanda sakladığın şey nedir?"

Tembel Amy'nin bu saatte sokağa çıkmış olması şaşılacak bir şeydi.

"Lütfen dalga geçme Jo!" dedi Amy. "Zamanı gelinceye kadar kimsenin bunu öğrenmesini istemiyordum.

Küçük kolonyayı geri götürüp bütün paramla büyük bir şişe kolonya aldım. Artık bencil olmamaya çalışıyorum."

Konuşurken bir yandan da Jo'ya şık görünüşlü şişeyi gösteriyordu. O kadar alçakgönüllü bir hali vardı ki Meg onu öptü. Jo bile onun iyi bir insan olduğunu kabul etti. Beth ise hemen pencereye koştu. Güllerden en güzelini seçerek kopardı ve şişeyi süslemesi için Amy'ye uzattı.

Tam o sırada kapı yine çarpılarak kapanınca hemen sepeti divanın altına yerleştirip kahvaltı sofrasının başına toplandılar.

Anneleri içeri girince hep bir ağızdan, "Mutlu Noeller! Kitaplar için teşekkür ederiz!" diye bağrıştılar.

"Neredeydin anne?" diye sordu Jo.

"Mutlu Noeller benim tatlı kızlarım," dedi anneleri. "Yakınımızda bir yerde yoksul ve hasta bir kadın oturuyor. Yeni doğmuş bebeğini de koynuna almış, bitkin bir halde yatıyor. Üstelik altı çocuğu daha var. Hepsi de soğuktan donmamak için yataklarında büzülmüş kalmışlar. Ne yakacak odunları ne de bir lokma yiyecekleri vardı. Sabah en büyük oğlan bize geldi. Açlık ve soğuktan ölmek üzere olduklarını söyledi. Kızlar, Noel hediyesi olarak kahvaltınızı onlara verir misiniz?"

Kızlar çok acıkmışlardı ve kahvaltıya oturmak için bir saattir annelerini bekliyorlardı. Bir dakika kadar kimse bir şey söylemedi. Sonra hep bir ağızdan, "Tabii anneciğim!" diye bağırdılar.

Biraz sonra her şeyi hazırlamışlardı. Neyse ki daha erkendi ve arka sokaklarda yürüdükleri için yolda onları pek kimse görmemişti.

Girdikleri oda boş ve sefil bir yerdi. Pencereleri kırıktı ve ocakta da ateş yanmıyordu. Yırtık pırtık çarşafların üzerinde hasta bir anneyle ağlayan bir bebek yatıyordu.

Solgun yüzlü aç çocuklar ısınmaya çalışarak eski püskü yorganın altında büzülmüşlerdi.

Kızlar içeri girince, kocaman gözleriyle onlara bakmış ve morarmış dudaklarıyla gülümsemişlerdi.

Zavallı kadın, "Ey ulu Tanrım, bize iyilik meleklerini mi gönderdin!" diye bağırdı.

"Şapkaları ve paltoları olan komik melekleriz biz!" diye güldürdü Jo onları.

Birkaç dakika içinde odadaki her şey değişmişti sanki. Hannah, getirdiği odunlarla ateş yaktı ve kırık pencereleri eski bez parçaları ve kendi atkısını kullanarak kapattı. Bayan March kadıncağıza çay içirip bir şeyler yedirdi, sonra küçük bebeğini sanki kendi kızlarından biriymiş gibi şefkatle giydirdi. Bu sırada kızları da sofrayı kurup çocukları ateşin başına oturtmuşlardı. Hep birlikte gülüyor, bir ağızdan konuşuyor ve aç kuş yavrularını besler gibi besledikleri bu çocukların bozuk aksanlarını anlamaya çalışıyorlardı.

"Çok iyi!" "Melek bunlar," diye bağırıyordu minikler yemeklerini yerlerken. Bir yandan da ateşte minik pembe ellerini ısıtmaya çalışıyorlardı.

Daha önce hiç kimse kızlara melek gibi olduklarını söylememişti. Bu söz özellikle Jo'nun çok hoşuna gitmişti. Kendileri henüz ağızlarına bir lokma ekmek koymadıkları halde çok mutluydular. Sonunda arkalarında sıcak ve rahat bir ev bırakarak oradan ayrıldıklarında, bütün şehirde onlardan daha mutlu kimse yoktu.

"Komşularını kendinden daha çok önemsemek buna derler işte!" dedi Meg. Anneleri o yoksul Hummel'ler için birkaç parça öteberi aramak üzere yukarı kata çıktığında kızlar da annelerinin yokluğunu fırsat bilerek hediyeleri hazırlamaya koyuldular.

Pek değerli ve gösterişli olmayan ama kızların sevgisini gerçekten ifade eden paketleri masanın üzerine dizdiler. İçine kırmızı güller, kasımpatılar ve asma dalları yerleştirdikleri uzun vazo da masaya çok şık bir görüntü veriyordu.

Jo birden yerinden zıplayarak "Geliyor, geliyor!" diye bağırmaya başladı. Sonra "Hadi Beth," dedi, "sen piyanonun başına geç. Amy sen de kapıyı aç!" Bu sırada Meg de annelerini karşılamak için dışarı koşmuştu.

Beth piyanoda neşeli bir marş çalmaya başladı. Amy yerinden fırlayıp kapıyı ardına kadar açtı. Meg ise büyük bir zarafetle, sandalyesine oturması için annesine yol gösteriyordu.

Bayan March, bütün bu olanlar karşısında hem duygulanmış hem de şaşırmıştı. Hediye paketlerini alıp üzerlerine iliştirilmiş küçük notları okurken gözleri doldu. Önce terlikleri ayağına geçirdi. Sonra yeni mendillerinden birini Amy'nin aldığı kolonya ile ıslatıp cebine yerleştirdi. Gülü göğsüne takarken eldivenlerinin tam eline göre olduğunu söyledi.

Kızlar gülerek birbirlerini ve annelerini öptüler. Sonra o gece yapacakları gösteriye hazırlanmak için işe koyuldular.

Dört kız kardeşin en büyük merakları tiyatroydu. Henüz yaşları şehirdeki tiyatroya gidemeyecek kadar küçük olduğundan oyunlarını kendileri yazıp oynarlardı. Yazarlık işini Jo üzerine almıştı. Jo aynı zamanda oyunlardaki erkek rollerini de oynuyordu. Oyunu sahneye Meg'le birlikte koyarlardı. Beth ile Amy de ablalarıyla birlikte rolleri paylaşırlardı.

O geceki gösteri için çeşitli masalların en gülünç kısımlarını birleştirerek bir oyun hazırlamışlardı. Komşu kızlar da seyirci olarak oyunu izlemeye gelmişlerdi.

Oyunun sonunda tam perde kapanmak üzereyken seyircilerin oturdukları açılır kapanır kanepe birden kapandı. Neyse ki kimseye bir şey olmamıştı. Yere yuvarlanan kızlar kalkmaya çalışırlarken kahkahalar atıyorlardı; oyunu seyrederken bile bu kadar gülmemişlerdi.

Sonunda ortalık yatışmaya başladığında kapıda görünen Hannah, "Hanımefendi küçük hanımları aşağıda yemeğe bekliyor," dedi. Dört kız kardeş buna çok şaşırmışlardı. Hele aşağı inip annelerinin onlar için hazırladığı sofrayı gördüklerinde hayretten küçük dillerini yutacaklardı.

Geride kalan o bolluk günlerinden beri bu kadar çok şeyin bir arada olduğu bir sofra görmemişlerdi. Dondurma bile vardı. Sofranın ortasına ise büyük bir buket çiçek yerleştirilmişti.

Hepsinin soluğu kesilmişti.

"Bunları periler mi getirdi?" diye sordu Amy.

Beth, "Noel Baba getirmiştir!" diye bağırdı.

"Hiçbiri değil," dedi anneleri, "bunları Bay Laurence yollamış!"

Meg şaşırmıştı. "Laurie'nin dedesi mi?" diye sordu. "Hayret doğrusu. İyi de bunları yollamak nereden aklına gelmiş? Kendisiyle tanışmıyoruz ki."

"Hannah onların evinde çalışanlardan birine bu sabahki kahvaltı olayını anlatmış. Bay Laurence da bugün bana çok nazik bir mektup yollamış. Çocuklarıma karşı duyduğu sevgiyi açıklamasına izin vermemi istedi. Bize Noel şerefine birkaç küçük hediye göndermiş. İşte böylece siz de bu sabahki yardımlarınızın karşılığı olarak küçük bir ziyafet kazandınız."

"Eminim bunu dedesinin kafasına torunu sokmuştur!" dedi Jo. "İyi birine benziyor. Biraz çekingen ama... Bir

gün bizim Heidi kaçtığında bulup getirmişti. Konuşmaya başladık ama o sırada Meg'in geldiğini görünce yanımdan uzaklaştı. Yine de onunla arkadaşlık etmek isterim. Yalnız kalmasına üzülüyorum."

"Fırsatınız olursa onunla arkadaşlık etmenizi ben de isterim," dedi anneleri, "çok terbiyeli bir çocuğa benziyor. Bu çiçekleri de o getirdi."

"Daha önce hiç bu kadar güzel bir çiçek buketi görmemiştim," dedi Meg, "ne güzel çiçekler bunlar!"

"Çok güzel gerçekten," diye onayladı anneleri. Sonra "Yine de Beth'in çiçekleri benim için dünyadaki en güzel çiçeklerdir," dedi ve kemerine iliştirdiği, artık solmaya başlamış gülü kokladı.

"Keşke babama da çiçek gönderebilseydim!" diye fısıldadı Beth annesine sokularak. "Sanırım o bizimki kadar güzel bir Noel geçiremiyordur."

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Meg, tavan arasına çıkan merdivenin başında durmuş, heyecanla Jo'ya sesleniyordu. Jo, yukarıdan boğuk bir sesle, "Buradayım," diye karşılık verince Meg hızla merdivenleri tırmandı. Jo bir yandan elma yiyor, bir yandan da kitabını okuyordu. Pencerenin önündeki üç ayaklı bir divana uzanmıştı. Büyük bir atkıya sarınmış olarak oturduğu bu yer onun en sevdiği sığınağıydı. Fırsat buldukça yanma beş altı elma, bir de kitap alır ve buraya koşardı. Bir de faresi vardı. Fare Jo'ya aldırış etmezdi ama Meg'i görür görmez deliğe kaçardı.

Jo ise yanaklarındaki yaşları silmiş, Meg'in vereceği haberi merakla bekliyordu.

Meg elindeki kâğıdı havada sallayarak "Harika! Harika! Şuraya bak! Bayan Gardiner yarın akşam için bize bir davetiye göndermiş!" diye bağırdı. Sonra çocuksu bir neşeyle davetiyeyi Jo'ya okumaya başladı. "Bayan Margaret ile Bayan Josephine'i görmekten sevinç duyacağız, diye yazmışlar," dedi. "Annem de gitmemizi istiyor ama giderken ne giyeceğiz?"

Jo, ağzı tıka basa elma ile dolu olarak "Bunu sorman bile gereksiz. Sen de poplin elbiselerimizi giyeceğimizi biliyorsun! Başka bir şeyimiz yok ki!" dedi.

"Ah bir ipekli elbisem olsaydı," diye içini çekti Meg. "Annem on sekiz yaşından önce ipekli bir elbisem olamayacağını söylüyor. Doğrusu önümüzdeki bu iki koca sene bana hiç bitmeyecekmiş gibi geliyor."

"Eminim poplin elbiselerimiz de ipekli kadar güzel duracaktır. Üstelik bize de yakışıyorlar. Seninki neredeyse yeni sayılır ama benimki yanmıştı. Orasını nasıl saklayabileceğimi bilmiyorum."

"Yerinden kalkmamalı ve arka kısmını kimseye göstermemelisin. Elbisenin ön kısmı oldukça düzgün. Ben de saçıma yeni bir kurdele takmalıyım. Anneciğimden de inci iğnesini ödünç alabilirim. Yeni ayakkabılarım çok güzel, istediğim kadar iyi olmasa da eldivenlerim de işimi görür."

"Benimkilere limonata dökmüştüm," dedi Jo, "lekesi de çıkmamıştı. Yeni bir tane alamayacağıma göre eldiven takmam olur biter." Jo hiçbir zaman kılık kıyafeti için kaygılanan biri olmamıştı.

"Mutlaka eldiven takmalısın!" diye bağırdı Meg kardeşinin bu sözleri üzerine. "Aksi takdirde seninle asla gitmem. Eldivenler bir giysinin en önemli parçalarıdır. Onlar olmadıkça dans bile edemezsin."

"Bu hiç önemli değil," dedi Jo, "dans etmeye çok da bayılmıyorum zaten."

"Annemden sana yeni eldiven almasını isteyemeyiz. Eldiven fiyatları çok yüksek. Üstelik sen de çok dikkatsizsindir. Bunları lekelediğin zaman bu kış sana yenisini alamayacağını söylemişti zaten. Acaba yine de bunları takmanın bir yolunu bulamaz mıyız?"

"Bak ne yapalım," diye atıldı Jo, "ikimiz de senin eldivenlerinin tekini giyeriz. Diğer elimizde de benim lekeli eldivenlerimin tekini taşırız."

"Senin ellerin benimkilerden büyük. Benimkini giyersen eldivenimi genişletirsin," dedi Meg.

"O halde eldiven takmayacağım!" diye bağırdı Jo. "İnsanların ne söyleyecekleri umurumda bile değil."

"Tamam tamam," dedi Meg birden, "dediğin gibi olsun. Sadece lekelememeye dikkat et."

"Tasalanma. Hadi şimdi gidip şu davetiyeye bir cevap yaz da ben de kitabımı bitirebileyim."

O akşam oturma odası, iki küçük kız da ablalarının hazırlanmasına yardım etmek için yukarı çıktığı için çok sessizdi. Ortalıkta bir koşuşturmadır gidiyordu. Bir ara bütün evi yanık saç kokusu kapladı. Meg, alnının üzerine bir tutam saç düşürmek istemişti. Jo da küçük kâğıtlara sarılmış saçları kızgın maşayla kıvırma işini üzerine almıştı.

Yatağın üzerinde oturan Beth merakla, "Bunlar hep böyle tüter mi?" diye sordu.

Jo bilgiç bir tavırla, "Saçın nemi kuruduğu için tütüyor," diye karşılık verdi.

Amy kendi lülelerini okşayarak "Ne tuhaf bir koku bu. Aynı yanık tüy gibi," dedi.

"İşte şimdi oldu!" dedi Jo sonunda. "Şimdi kâğıtları alacağım ve karşınızda lüle lüle saçlar göreceksiniz!"

Gelgelelim, kâğıtları çıkarınca ortaya öyle lüle lüle saçlar falan çıkmadı. Çünkü kâğıtlarla birlikte Meg'in saçları da dökülmüştü. Jo'nun ödü patlamıştı. Meg'in önünde durduğu masanın üzerine, kavrulmuş saç demetlerini dizdi.

Meg alnının üzerindeki kırpık saçları görünce, "Ah!

Ah! Ne yaptın! Mahvoldum! Hiçbir yere gidemem artık! Saçlarım! Saçlarım!" diye haykırmaya başladı.

"Ah, ne şanssızlık!" dedi zavallı Jo. "Ama elimi attığım her şeyi berbat ettiğimi bile bile bunu benden istememeliydin. Ne kadar üzüldüğümü bilemezsin. Sanırım maşa çok kızgınmış." Bunları söylerken bir yandan pişmanlık gözyaşları döküyor, bir yandan da kavrulmuş saçlara bakıyordu.

Amy ablasını avutmak için, "Korkma," dedi, "şöyle kıvırıp üzerinden kurdele ile bağlarsan son moda saçlar gibi olacak. Birçok kızın saçlarını bu şekilde taradığını gözlerimle gördüm."

Meg ağlıyordu. Sinirli sinirli, "Olduğumdan daha şık görünmeye çalıştığım için bunu hak ettim," dedi. "Keşke saçlarımı hiç elletmeseydim."

"Bence de," dedi Beth yanına gidip onu öperek. "Saçların o kadar güzel ki... Neyse, hemen uzar nasıl olsa."

Sonunda Meg süslenmeyi bitirdi. Bütün ailenin yardımıyla Jo'nun da saçları toplandı ve elbisesi giydirildi. Sade elbiselerinin içinde kızların ikisi de çok sevimli görünüyorlardı. Meg yakası dantelli, mavi bir elbise giymiş, annesinin inci iğnesini de göğsüne takmıştı. Jo'nun elbisesi kâhverengiydi. Beyaz ketenden, erkek gömleklerinin yakalarını andıran kolalı bir yakası vardı. Elbisesinin tek süsü, yakaya iliştirilen birkaç kasımpatıydı. Her ikisi de iyi eldivenlerinin bir tekini ellerine geçirmişlerdi. Yüksek topuklu ayakkabıları Meg'in ayağını kötü bir şekilde sıkıyorsa da buna pek aldırdığı yoktu. Jo'nun saçlarını tutan firketeler ise doğrudan doğruya başına saplanmış gibi geliyordu kıza.

"Umarım iyi eğlenirsiniz çocuklar," dedi Bayan

March. "Çok yemek yemeyin ve saat on birde de eve dönmüş olun. Sizi alması için Hannah'yı gönderirim."

Sonunda bahçe kapısı arkalarından kapanırken annelerinin evin penceresinden gelen sesi bir kez daha duyuldu.

Telâşlı bir şekilde, "Kızlar, kızlar!" diye bağırıyordu. "Her ikiniz de yanınıza mendillerinizi aldınız değil mi?"

"Evet, evet. Üstelik Meg kendisininkine kolonya da damlattı," diye bağırdı Jo.

Sonunda yola koyulduklarında Meg'e dönerek, "Eminim bir depremden kaçmaya çalışırken de annem bu soruyu soracaktır," dedi.

"Bu onun aristokrat ruhunun bir parçası," diye karşılık verdi Meg. "Soylu bir bayanı her zaman temiz ayakkabılarından, eldivenlerinden ve mendilinden tanıyabilirsin," diye açıkladı.

Bayan Gardiner'in evine gelmişlerdi. Meg içeri girer girmez büyük boy aynasında kendisini gözden geçirdi. Jo da yakasını çekiştirirken ablasının kulağına, "Eğer yanlış bir şey yaparsam bana göz kırparsın olur mu?" diye fısıldadı.

"Olmaz," dedi Meg. "Göz kırpmak genç kızlara yakışmaz. Eğer yanlış bir davranışını görürsem kaşlarımı kaldırırım, olur mu? Şimdi omuzlarını dik tut. Yürürken de küçük adımlar atmaya gayret et. Birisiyle tanıştırılırken sakın o uzatmadan elini uzatma. Bu bir bayana yakışmaz çünkü."

"Bütün bunları nereden öğreniyorsun sen?" diye sordu Jo hayretle. "Anlaşılan ben hiçbir zaman öğrenemeyeceğim. Müzik ne güzel değil mi?"

Salona girdiklerinde biraz utanıyorlardı. Bu gibi eğlencelere çok az giderlerdi. Bu küçük toplantı resmî bir davet değildi ama onlar için önemliydi.

Bayan Gardiner iri yarı, yaşlı bir kadındı. Kızları karşılarken her zamanki gibi çok nazikti. Sonra onları altı kızının en büyüğü olan Sallie'ye emanet etti. Meg Sallie'yi tanıdığı için rahatlamıştı.

Odanın diğer tarafında dört beş oğlan toplanmıştı. Neşeli neşeli konuşuyor, paten kaymaktan söz ediyorlardı. Hayatının en büyük eğlencelerinden biri paten kaymak olan Jo onların yanına gitmek için can atıyordu. Bu isteğini işaret ederek Meg'e belli etti. Ama Meg kaşlarını öyle bir kaldırdı ki Jo yerinden bile kıpırdayamadı. Dans başlayıncaya kadar orada öylece durup etrafı seyretti.

Meg'i hemen dansa kaldırdılar. Ayakkabılarının ayağını çok kötü bir şekilde sıkmasına rağmen Meg uçar gibi dans ediyor ve çevresindekilere gülümsüyordu. O sırada çektiği acıyı hiç kimse tahmin edemezdi.

Kızıl saçlı ve koca kafalı bir oğlan Jo'nun bulunduğu köşeye doğru ilerlemeye başladı. Jo onun yaklaştığını görünce, kendisini dansa kaldıracağını düşünerek yavaşça perdenin arkasına doğru süzüldü. Burası rahat rahat saklanabilecek kadar geniş bir yerdi. Ne var ki bir başka utangaç çocuk da burayı kendine sığınak olarak seçmişti. Jo kendini Laurie ile burun buruna buldu.

"Ah! Burada başka birisinin olduğundan hiç haberim yoktu!" diye kekelemeye başladı.

Hemen, geldiği hızla dışarı çıkmak üzere harekete geçmişti ki oğlanın güldüğünü duydu. O da korkmuş gibiydi. Yine de memnun bir tavırla, "Siz bana bakmayın," dedi, "canınız istiyorsa siz de burada kalabilirsiniz."

"Sizi rahatsız etmez miyim?" diye sordu Jo.

"Hayır hayır," dedi çocuk, "ben de kimseyi tanımadığım için buraya kaçtım. Biraz da kalabalıktan çekindim. Anlıyorsunuz ya."

"Ben de öyle. Lütfen gitmeyin... Tabii kalmak istiyorsanız."

Oğlan gözlerini ayakkabılarına dikerek bir süre hareketsiz durdu. Jo son derece terbiyeli ve rahat görünmeye çalışıyordu.

"Sizi daha önce görmüştüm sanırım," dedi sonunda, "bize çok yakın oturuyorsunuz değil mi?"

"Evet, hemen bitişiğinizde oturuyoruz," dedi çocuk.

Başını kaldırıp Jo'ya baktı ve gülmeye başladı. Oğlanın güldüğünü görünce Jo da rahat bir nefes aldı ve gülüp içinden geldiği gibi konuşmaya koyuldu.

"Nazik Noel hediyeniz bizi ne kadar sevindirdi anlatamam," dedi.

"Onu size dedem yolladı."

"Ama bunu onun aklına siz soktunuz değil mi? Hadi bana doğruyu söyleyin."

Oğlanın kara gözleri neşeyle parladı. "Kediniz nasıl Bayan March?" diye sordu sonra. Ağırbaşlı görünmeye çalışıyordu o da.

"Çok iyi Bay Laurence, teşekkürler. Yalnız ben Bayan March falan değilim, ben Jo'yum."

"Ben de Bay Laurence değilim öyleyse. Laurie'yim."

"Laurie Laurience! Ne tuhaf bir isim bu böyle!"

"Aslında adım Thedore," dedi çocuk, "ama bu hoşuma gitmediği için beni Laurie diye çağırmalarını istedim."

"Adımı ben de çok romantik bulurum ve hiç sevmem," dedi Jo. "Aslında Jo, Josephine'in kısaltılmışıdır."

Laurie konuyu değiştirmeye çalıştı.

"Dansı sevmez misiniz?" diye sordu.

"Severim," dedi Jo. "Ama kalabalık yerlerde değil. Böyle bir yerde dans etmeye kalkarsam eminim ya bir yerlere çarpar ya da insanların ayaklarına basarım. Bu

yüzden aklı bende kalmadan rahat rahat dans etmesi için Meg'i bıraktım. Siz dans eder misiniz?"

"Bazen. Yıllarca buradan uzakta olduğum için burada insanların âdetlerinin nasıl olduğunu bilemiyorum tabii," diye açıkladı Laurie.

"Seyahatte miydiniz?" diye sordu Jo heyecanlanarak. "Hadi bana anlatın! İnsanların seyahat anılarını dinlemekten müthiş bir zevk alırım."

Laurie nereden başlayacağını bilemiyor gibiydi. Ama Jo'nun istekli soruları sonucunda Vevay'deki bir okulda okuduğunu ve öğretmenleriyle İsviçre'ye yürüyüş gezisine gittiklerini anlattı.

"Ah keşke ben de oraları görebilseydim," dedi Jo. "Hiç Paris'te bulundunuz mu?" diye sordu sonra.

"Geçen kışı orada geçirdik," dedi Laurie.

"Fransızca konuşabiliyor musunuz peki?"

"Vevay'de başka bir dilde konuşmamıza izin verilmez."

"Bir şeyler söyleyin lütfen," dedi Jo heyecanla. "Fransızca okuyabiliyorum ama yazamıyorum."

Bunun üzerine, "Quel nom a cette jeune demoiselle en les pantoufles jolis?" dedi Laurie.

"Ne güzel konuşuyorsunuz böyle!" diye bağırdı Jo. "Durun bakayım, galiba şöyle dediniz; şu güzel ayakkabıları giymiş genç bayan da kim?"

"Qui Mademoiselle."

"Kız kardeşim Margaret," diye yanıtladı Jo. "Onu sevimli buluyor musunuz?" diye sordu sonra.

"Evet," dedi Laurie, "bana Almanları hatırlatıyor. Çok sessiz ve genç duruyor. Tam bir hanımefendi gibi de dans ediyor."

Bu sözler Jo'nun çok hoşuna gitmişti. Hemen bunları Meg'e anlatmak üzere aklının bir köşesine kaydetti.

Laurie'nin de çekingenliği çok geçmeden kaybolmuştu. Jo'nun içten tavırları onu hem eğlendiriyor hem de rahatlatıyordu. Jo da her zamanki neşeli kişiliğine kavuşmuştu. Karşısında ona kaş kaldıran biri de yoktu. Laurie'ye karşı içinde büyük bir yakınlık duyduğunu hissetti. Onu kardeşlerine anlatabilmek için baştan aşağı süzdü. Kızların erkek kardeşleri yoktu, yalnızca birkaç tane amcaları ve kuzenleri vardı. Oğlanlar bu yüzden onlar için bilinmeyen yaratıklardı. İçinden, "Kıvırcık kara saçları var. Esmer tenli. İri kara gözleri ve uzun bir de burnu var. Dişleri düzgün. Elleri ayakları ufak, boyu benim kadar. Biraz fazla terbiyeli ama esprili biri. Acaba kaç yaşında?" diye düşünmeye başladı.

Bu soru dilinin ucuna kadar gelmişti ki kendisini tuttu. Bunu doğrudan, böyle pat diye sormak çok ayıp olacaktı. Dolambaçlı bir yoldan oğlanın yaşını öğrenmeye çalıştı.

"Sanırım yakında yüksek okula gideceksiniz," dedi. "Başınızı kitaplardan kaldırmadan ineklediğinize bakılır... Ah! Yo yo öyle demek istemedim. Yani çok çalıştığınıza bakılırsa diyecektim."

Ağzından kaçırdığı o korkunç "inekleme" lafı yüzünden kıpkırmızı olmuştu.

Laurie gülümsedi. Pek de şaşırmış görünmüyordu. "Daha bir iki yıl var. En azından on yedimden önce gitmeyeceğim," dedi.

"On beş yaşından küçük müsün?" diye sordu Jo. Oğlan en az on yedi gösteriyordu.

"Gelecek ay on altı olacağım," dedi Laurence.

"Bir kolejde okumayı ne kadar isterdim," dedi Jo. "Sen sanki bundan pek hoşlanmıyor gibisin," diye ekledi sonra.

"Nefret ediyorum," dedi Laurence.

"Ne yapmak isterdin?" diye sordu Jo merakla.

"İtalya'da ve istediğim şekilde yaşamak."

Jo, ona istediğim şekilde demekle neyi kastettiğini sormayı çok isterdi ama çocuk içine kapanmış görünüyordu. Bunun üzerine hemen konuyu değiştirmek için, "Bu harika bir müzik. Neden gidip dans etmiyorsun?" diye sordu.

"Eğer sen de gelirsen olur tabii," dedi oğlan gülerek.

"Ben gelemem," dedi Jo. "Meg'e söz verdim çünkü..."

"Çünkü ne?" diye sordu Laurence merakla.

"Kimseye söylemeyeceğine söz ver," dedi Jo.

"Söz."

"Maalesef ateşin önünde durmak gibi bir alışkanlığım vardır ve bu yüzden hep elbiselerimin arkasını yakarım. Bununkini de yakmıştım. Güzelce onardık aslında. Meg bana kıpırdamadan durursam bunu kimsenin fark etmeyeceğini söylemişti. Eğer gülmek istiyorsan kendini tutma. Komik bir durum olduğunu biliyorum."

Ama Laurie gülmedi. Yüzünde garip, sıkıntılı bir ifade belirmişti. Bu ifade Jo'nun kafasını karıştırdı. Sonra "Hiç önemli değil," dedi ve Jo'yu alıp rahatça dans edebilecekleri, tenha bir yer olan evin taşlığına götürdü.

Taşlıkta kimse olmadığı için rahat rahat dans etmeye başladılar. Laurie çok güzel dans ediyordu. Müzik susunca biraz dinlenmek için taşlığın merdivenlerine oturdular. Laurie Jo'ya Heiderberg'deki bir öğrenci şenliğini anlatmaya başladı. Biraz sonra Meg göründü. Jo'yu arıyordu. Sonunda işaret ederek onu yanına çağırdı. Jo isteksiz isteksiz Meg'in peşinden gitti. Yandaki odalardan birine girdiler. Meg ayağını tuttu. Yüzü çok solgun görünüyor-

du. Acıyla bir ileri bir geri sallanarak, "Ayak bileğimi fena halde burktum," dedi. "Öyle acıyor ki ayakta duramıyorum. Eve nasıl gidebileceğimi de bilemiyorum."

Jo, ablasının ayak bileğini hafif hafif ovuşturarak "O aptal ayakkabıların ayağını inciteceği belliydi," dedi. "Bu durumda ya fayton çağıracağız ya da geceyi burada geçireceksin. Başka yapabileceğimiz bir şey olduğunu sanmıyorum."

"Fayton tutamayız. Sen de biliyorsun ki çok pahalıya patlar bu. Üstelik istesek de bulamazdık çünkü herkes buraya kendi arabasıyla gelmiş. Ahırlarsa çok uzakta."

"Ben giderim," dedi Jo.

"Hayır olmaz," dedi Meg, "saat onu geçiyor. Ortalık zifiri karanlık. Burada da kalamam, ev ağzına kadar dolu. Sallie'nin arkadaşlarından birkaçı geceyi burada geçirecekmiş."

Tam o sırada Hannah görünmüştü. Meg onu görünce ayağını unutarak ayağa fırladı ama bu sefer de acıyla inleyerek Jo'ya tutunmak zorunda kaldı. "Sakın bir şey söyleme," diye fısıldadı sonra.

"Bir şeyim yok," dedi Hannah'ya dönerek. "Ayağımı burktum da, biraz acıyor hepsi bu."

Sonra eşyalarını almak için yukarı çıkarken adamakıllı topallayınca, Hannah da onu bir güzel azarladı. Meg ağlamaya başlamıştı. Jo ne yapacağını şaşırmış bir durumda, dışarı fırlayıp koşa koşa merdivenlerden inmeye başladı. Kendilerine fayton çağırabilecek birini bulmalıydı. Birden Laurie'yi gördü. Delikanlı iki kardeşin konuşmalarını duymuştu. "Ben dedemin arabasıyla geldim. Sizi bırakabilirim," dedi.

Jo, onun kendileri yüzünden partiden erken ayrılacağına üzülüyordu. Bunu söyleyince Laurie, "Ben zaten erken

dönmek zorundaydım," dedi. "Hem eviniz yolumun üzerinde."

Bunun üzerine Jo, onunla gitmeyi kabul etti. Ötekileri de çağırmak için koşa koşa eve girdi. Hannah, yağmurdan nefret ederdi. Onun için bu öneriyi hemen kabul etti. Hep birlikte faytona kurulup geri döndüler.

Laurie, arabacının yanına oturduğu için de rahatça konuşma fırsatı buldular.

Jo, saçlarını karıştırarak "Şahane bir gece geçirdim, ya sen?" diye sordu.

"Ben de öyle," dedi Meg. "Ayağım burkulana kadar çok eğlendim. Sallie'nin arkadaşı Annie beni çok sevdi. Baharda Sallie ile birlikte beni de evlerine çağırdı. Annem izin verirse ne güzel olur!"

"Senin o kırmızı saçlı oğlanla dans ettiğini gördüm. Nasıl bari, iyi bir çocuk mu?"

"Çok tatlı biri, yalnız kırmızı saçlı olduğu konusunda yanılıyorsun. Kumral bir çocuk o. Son derece terbiyeli biri. Aynı zamanda da çok güzel dans ediyor."

"Kusura bakma da dans ederken aynı hıçkırık tutmuş bir çekirgeye benziyordu. Laurie ile gülmekten kırıldık."

Sonunda eve vardıklarında, Laurie'ye defalarca teşekkür ettikten sonra kimseyi uyandırmadan içeri girmek istediler. Kapı gıcırdadı, iki küçük kafa göründü ve uykulu bir ses, "Hadi eğlenceyi anlatın, eğlenceyi anlatın!" dedi sabırsızlıkla.

Meg'in bunu büyük bir terbiyesizlik saymasına rağmen Jo kardeşleri için birkaç küçük şeker aşırmıştı. Küçükler şekerlerini yiyerek akşam olanları dinliyorlardı.

Jo, hemen Meg'in ayağını sardı sonra saçlarını fırçalamaya başladı. Meg, "Zarif bir hanımefendi gibi kendi faytonuma kurulup eve dönmeyi ne kadar isterdim," dedi.

"Doğrusunu istersen o zarif hanımefendilerin bizden daha çok eğlendiklerini hiç sanmıyorum," diye cevapladı Jo. "Yanık saçlarımıza, eski eldivenlerimize rağmen biz eğlenmeyi her zaman bilmişizdir. Ayağının burkulmasına gelince, öyle bir ayakkabı giyecek kadar budala olursan, kimseye bir şey demeye de hakkın olmaz."

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Ertesi sabah Meg içini çekerek söylenmeye başlamıştı. "Ah, yeniden işe koyulmak bazen nasıl da zor geliyor!"

Artık tatil sona ermişti. Eğlence içinde geçen bir haftadan sonra yeniden işe başlamak ona çok zor geliyordu. Jo, uzun uzun esnedi. "Keşke hep Noel olsa! Ne güzel olurdu değil mi?"

"Eminim her zaman tatil olsaydı şimdi eğlendiğimizin yarısı kadar bile eğlenemezdik," dedi Meg. "Tabii yine de partilere gitmek, sonra arabayla eve kadar getirilmek, sürekli okumak ve dinlenmek, hiç çalışmamak büyük bir zevk. Hep böyle bir hayatı olan kızlara imrenmişimdir."

Sonra iki kız, kardeşleriyle birlikte kahvaltıya oturdular. Anlaşılan o sabah herkesin bir problemi vardı. Tatilden sonra çalışmaya başlamak hiçbirine kolay gelmiyordu. Birer birer sıkıntılarını dile getirirlerken anneleri de o gün postaya verilmesi gereken bir mektubu bir an önce bitirmeye çalışıyordu.

Sonunda Meg, "Hadi bakalım," dedi, "boş lâf karın doyurmayacağına göre bir an önce işimize gitsek iyi

olur."

Jo ablasına cesaret vermek için onun omzunu okşadı. Sonra yolları ayrıldı. Buz gibi soğuk bir hava vardı. Kar yağıyordu. Çalışıp didinmek zorundaydılar. Yürekleri, gençliğin bitip tükenmeyen istekleri ile doluydu ama yine de mutlu olmaya çalışıyorlardı.

Babaları Bay March, bir zamanlar şanssız bir arkadaşına yardım etmeye çalışmış ve o arada da kendi malını mülkünü kaybetmiş bir adamdı. İki büyük kızı çalışmaya karar vermişler ve babalarına yalvarıp yakarmışlardı. Hiç değilse kendi yüklerini babalarının sırtından almak istiyorlardı. Sonunda babaları razı olmuş, kızlar da bütün güçleriyle çalışmaya koyulmuşlardı.

Meg, zengin bir ailenin çocuklarına dadılık yapıyordu. Fazla para almamasına rağmen çocukları çok sevdiği için işinden memnundu.

Jo ise March Halanın yanında çalışmaya başlamıştı. March Hala topaldı. Bu yüzden kendisine hizmet edebilecek güçlü kuvvetli birine ihtiyacı vardı. Bir gün Jo'yu yardımcı olarak yanına almayı teklif etti. Jo, bu işten hiç hoşlanmamıştı. Ancak daha iyi bir iş bulamayacağı için bu teklifi kabul etmek zorunda kalmıştı. Sonra da huysuz halasıyla herkesi şaşırtacak kadar iyi geçinmeye başlamıştı. Bir gün aralarında şiddetli bir tartışma yaşanmış ve Jo paltosunu kaptığı gibi eve dönmüştü. Artık dayanamayacağını söylüyordu. Ama March Halanın öfkesi çabuk dağılırdı. Kızı yine yanına çağırmak için arkasından adam yollamıştı. Bunun üzerine Jo da direnememişti. Aslında o da bu huysuz ve yaşlı kadını seviyordu.

Jo'yu oraya bağlayan bir başka neden daha vardı; March Halanın evindeki büyük kitaplık. March Enişte öldükten sonra burası tozlarla, örümceklerle kaplanmıştı. Jo

nazik ve yaşlı bir beyefendi olan enişlesini çok iyi hatırlıyordu. March Enişte sağ iken Jo onun kalın ciltli kitapları ile oynar, tren yolları, köprüler yapardı. March enişte Latince kitaplarındaki garip resimleri Jo'ya gösterir, bunlara bakarak çok güzel hikâyeler anlatırdı. Bay March, Jo'ya sokakta ne zaman rastlasa ona mutlaka zencefilli çörek alırdı.

Loş ve tozlu bir yer haline gelen bu kitaplık kısa zamanda Jo'nun cenneti olmuştu. March Hala öğle uykusuna dalar dalmaz Jo bir an önce kendisini kitaplığa atmaya bakardı. Büyük bir koltuğa gömülüp okumaya dalar ve kendinden geçerdi. Derken halası seslenir, onu çağırıp yapılacak bir iş söylerdi. Meg nasıl şımarık çocuklardan yaka silkiyorsa, Jo da halasının saçmalıklarından iyice bıkmıştı.

Diğerleri gibi Beth'in de kendine göre sıkıntıları vardı. Arada bir o da üzüntüye kapılır, iyi bir piyanosu olmadığı, ders alamadığı için gizlice ağlardı. Müziği o kadar çok seviyordu ki o eski aletten çıkan seslerin kötülüğüne aldırmadan sabırla, durmadan çalışırdı. Keşke ona yardım edecek birisi olsaydı! Kimse, Beth'in piyanonun sararmış tuşlarına damlayan gözyaşlarını görmüyordu. Beth, ne kadar yorulmuş olursa olsun kardeşlerini ve annesini kıramaz, ne zaman isteseler onlara piyano çalardı. İçinden umutla, "İyi bir insan olmaya devam edersem, günün birinde hayalimdeki piyanoya kavuşabileceğim," diye düşünürdü.

Amy'ye gelince... Biri çıkıp da ona bu hayattaki en büyük sıkıntısının ne olduğunu soracak olursa, vereceği cevap hiç şüphesiz "burnum" olacaktı. Amy daha bebekken Jo onu kazayla bir kömür kovasına düşürmüştü. Amy bu yüzden burnunun mahvolduğuna inanıyordu. Aslında bur-

nu ne onun sızlandığı kadar iri ne de kırmızıydı. Yalnız hafif yassı olduğu söylenebilirdi. Amy biraz olsun sivriltebileceğini düşünerek burnunu çimdikleyip dururdu. Yine de bu çabası boşunaydı. Hiçbir zaman burnuna istediği gibi soylu bir sivrilik kazandırmayacaktı. Bu da onun en büyük derdiydi. Aslında ondan başka kimsenin buna aldırış ettiği yoktu. Amy mutlaka burnu düzgün olsun istiyordu. Bir yandan da hayalindeki burna benzetinceye kadar, sayfalar dolusu güzel burunlu insan resimleri çiziyordu.

Ablaları ona, "Küçük Raphael" ismini takmışlardı. Amy'nin resme büyük bir yeteneği vardı. Durmadan çiçek, hayvan ve peri resimleri çizer, ancak o zamanlarda kendisini çok mutlu hissederdi. Öğretmeni toplama işlemlerini yapacağına, kara tahtasını hayvan resimleri ile doldurduğu için ondan şikâyetçiydi. Amy bütün kitaplarının içini öğretmenlerinin karikatürleriyle süslemişti. Arkadaşları arasında çok seviliyordu ve onlarla çok iyi geçiniyordu. Aslında şanslı bir kızdı o. Hiç çaba harcamadan insanları mutlu etmesini biliyordu. Şirinliği ve zarif tavırlarıyla herkeste hayranlık uyandırırdı. Çok da marifetliydi. Resim yeteneğinin dışında, çok güzel şarkı söyler ve el işi yapardı.

Meg Amy'nin, Jo da Beth'in koruyuculuğunu yapıyordu. Bu iki büyük kız, diğerlerine karşı annelik rolünü üstlenmişlerdi sanki. Kardeşleri ile ilgilenirlerken âdeta bebekleri ile oynayan küçük kadınlar gibiydiler.

"Anlatacak bir şeyi olan var mı?" diye sordu Meg. "O kadar boğucu bir gündü ki birisinin eğlenceli bir şeyler anlattığını duymak beni gerçekten mutlu edebilir."

Kızların hepsi o gün başlarından geçen olayları anlatmaya koyuldular. Sonunda Jo annesinden, onlara ara sıra

anlattığı o güzel hikâye veya masallardan birini anlatmasını istedi. Kızlar annelerinin anlattığı şeylerden çok güzel dersler çıkarırlardı. Bayan March gülümseyerek anlatmaya başladı:

"Bir varmış, bir yokmuş, dört küçük kız kardeş varmış. Bunların yiyecekleri, içecekleri, giyecekleri, kendilerini avutabilecekleri, zevk alabilecekleri birçok şeyleri varmış. Gelgelelim kızlar, bütün bunlara rağmen yine de hayatlarından memnun değillermiş. Aslında iyi birer insan olmak istiyorlarmış. Ne kadar cesur olabileceklerini de o güne kadar defalarca kanıtlamışlar. Ama nedense ara sıra gevşiyor, her şeyden yakınıyorlarmış. Bunun sebebi ise zaman zaman ne kadar güzel şeylere sahip olduklarını ve istedikleri zaman neler başarabileceklerini unutmalarıymış. Günlerden bir gün yaşlı bir kadına mutluluğun sırrını sormuşlar. Kadın onlara, hayatınızdan memnun olmadığınız zamanlarda, sahip olduğunuz şeyleri aklınıza getirin ve Tanrı'ya şükredin, demiş."

Hikâyenin tam burasına gelince Jo bir şey söylemek ister gibi ağzını açtı ama sonra hikâyenin bitmediğini anlayınca sustu.

"Kızlar hiç de akılsız değillermiş," diye devam etti anneleri. "Bu yüzden de kadının verdiği mutluluk reçetesini denemeye karar vermişler. Çok geçmeden, aslında ne kadar zengin olduklarını görerek şaşırmışlar. İçlerinden biri, paranın zenginlerin evinden mutsuzluğu uzaklaştıramadığını görmüş. Diğeri, zengin ama kendi olanaklarından yararlanmayı bilmeyen yaşlı ve huysuz bir kadından çok daha mutlu olduğunu fark etmiş. Kendisi onun gibi zengin değilmiş belki ama hâlâ çok gençmiş ve hayattan zevk almayı biliyormuş. Üçüncü kız ise yemek pişirmekten yakınıyormuş. Ama o da yemek bulabilmek için dilenmekten-

se olan yemeği pişirmenin ne kadar kolay olduğunu anlamış. Dördüncü kıza gelince, o da birden gururlu ve onurlu bir yaşam sürmenin, en kıymetli mücevherlerden bile daha değerli olduğunu görmüş. İşte böylece kızlar bir daha asla yakınmamaya karar vermişler. Ellerindeki değerli nimetlerden yararlanmaya, onları hak etmeye çalışmışlar."

Bayan March hikâyenin burasına gelince durakladı, sonra sözlerine devam etti. "Eğer," dedi, "kızlar o yaşlı kadının öğütlerini yerine getirirlerse, bir daha hayal kırıklığına uğrayacaklarını hiç sanmam."

"Ah anne ah! Ne kurnazsın sen! Ne yaptın ettin bizim başımızdan geçenleri güzel bir masala çevirdin ve bir güzel ders verdin bizlere."

Beth düşünceli düşünceli, "Ben böyle dersleri çok severim zaten," dedi. "Tıpkı babamın anlattığı hikâyelere benziyor."

"Ben zaten sizin kadar sızlanmıyordum," dedi Amy. "Ama artık daha da dikkatli olacağım. Anlattıkların bana büyük bir ders oldu."

"Ve bizim böyle bir derse çok ihtiyacımız vardı anne," dedi Jo da. "Hiçbirimizin bunu kolay kolay unutacağını sanmıyorum. Ama yine de eğer unutacak olursak, sen bunu bize ne olur bir daha hatırlatıver anneciğim."

BEŞİNCİ BÖLÜM

Karlı bir günde Jo'yu ayağında lâstik çizmeler, sırtında eski bir kapüşonlu pelerin, bir elinde uzun bir süpürge, diğerinde de bir kürekle ağır adımlarla taşlıktan geçerken görünce "Yine ne işler çeviriyorsun Jo?" diye sordu Meg.

"Dışarı çıkıp biraz egzersiz yapacağım," dedi Jo.

Meg ürpermişti. "Bence bu sabahki uzun yürüyüşümüz yeterli," dedi. "Yerinde olsam ateşin başından ayrılmazdım."

"Bana akıl verilmesinden hiç hoşlanmam," diye karşılık verdi Jo. "Bütün gün kedi gibi ateşin önünde tembellik edemem. Ben gidip dışarıda kendime bir serüven aramayı tercih ediyorum."

Bu sözler üzerine Meg ateşin yanındaki koltuğa oturup ayaklarını uzatarak *Ivanhoe* adlı kitabını okumaya başladı.

Jo ise çoktan dışarıdaki karları küremeye başlamıştı. Kar henüz donmadığı için yumuşacıktı. Çok geçmeden Beth'in oyuncak bebeklerini dışarı çıkarıp gezdirebilmesi için bahçeyi boydan boya dolaşabileceği bir yol açmıştı.

Beth'in bebeklerinin temiz havaya ihtiyacı vardı ve küçük kız onları her gün gezdirirdi.

March'ların evi ile Laurence'ların köşkünü bir bahçe ayırıyordu. Şehir dışındaki bu evlerin çevreleri koruluklar, çayırlar, geniş bahçeler ve tenha sokaklarla çevrilmişti. İki evin arasında alçak bir çit uzanıyordu. Çitin bir yanında oldukça eskimiş ve bakımsız bir ev vardı. Yazın, duvarlarını saran sarmaşıklar artık yapraklarını dökmüş olduklarından ve bahçesindeki çiçekleri solmuş olduğu için oldukça çıplak görünüyordu. Çitin öbür yanında ise görkemli bir köşk vardı. Büyük bir garajı ve çardağı olan bu binanın bahçesi pek bakımlıydı. Zengin perdelerin arkasından, içerideki nefis eşyalar seçilebiliyordu. Bütün bu heybetine karşın burası sessiz sakin bir evdi. İçinde sanki hayat yok gibiydi. Çünkü düzgün çimenlik alanlarının üzerinde gülüşüp oynayan çocuklar görünmüyor, pencerelerinde gülümseyen bir annenin yüzü belirmiyordu. Yaşlı beyefendi ile torunundan başka da eve pek giren çıkan yoktu.

Jo'nun hayallerle zenginleştirilmiş dünyasında bu ev büyülü bir saraydı. İçeride kimsenin yararlanamadığı eğlenceli bir dünya vardı. Kız uzun zamandan beri orayı görebilmek için can atıyor, Laurie ile arkadaşlık etmek istiyordu. Partinin olduğu geceden beri bunu kafasına koymuş ve bu arkadaşlığı başlatabilmek için çeşitli tasarılar kurmuştu. Yine de oğlan son günlerde pek ortalıkta görünmüyordu. Jo onun buradan gittiğini düşünmeye başlamıştı ki bir gün Beth ile Amy bahçede kartopu oynarlarken üst katın pencerelerinden birinde, dalgın dalgın bahçeyi seyreden esmer bir yüz görmüştü.

Kendi kendine, "Şu çocuk bir gün sıkıntıdan patlayacak," diye söylenmeye başladı. "Ne arkadaşı var ne de

başka bir eğlencesi. Dedesi onu böyle eve kapadığına göre torununa neyin iyi geleceğini bilemiyor besbelli. Oğlanın her şeyden çok canlı, neşeli ve genç arkadaşlara ihtiyacı var. Bir gün gidip bunları bu yaşlı beyefendiye söyleyeceğim."

Bu düşünce Jo'nun çok hoşuna gitmişti. Böyle ataklara bayılırdı. Burnunu soktuğu işler Meg'i yerin dibine geçirirdi. O gün de Laurie ile arkadaş olabilmek için her şeyi denemeye karar vermişti.

Bay Laurence'ın arabasına binip evden ayrıldığını gördü. Bahçeleri birbirinden ayıran çite kadar karları küremişti. Çite varınca durup karşıdaki eve baktı. Çıt çıkmıyordu. Birden üst kattaki pencerelerin birinde, kapkara kıvırcık saçları olan birinin durduğunu gördü.

"İşte orada!" dedi kendi kendine. "Zavallı çocuk, bu sıkıntılı günde yapayalnız oturuyor. Utanılacak şey doğrusu. Yukarı bir kartopu atarsam beni görür, sonra da belki biraz konuşuruz."

Havaya bir kartopu fırlattı. Penceredeki baş hemen ona doğru döndü. Jo'yu görünce çocuğun iri gözleri neşeyle parladı. Jo da ona gülümsedi hemen. Sonra elindeki süpürgeyi havada sallayarak "Nasılsın? Hasta mısın yoksa?" diye seslendi.

Laurie pencereyi açıp "Şimdi daha iyi sayılırım. Sağol," dedi çatlak bir sesle. "Adamakıllı üşütmüşüm. Bu yüzden bir haftadır hiç dışarı çıkamıyorum."

"Geçmiş olsun. Nasıl vakit geçiriyorsun peki? Kitap okur musunuz?"

"Pek okuyamıyorum. İzin vermiyorlar."

"Başkası sana okusa?"

"Ara sıra dedem okuyor ama benim kitaplarım da onu sıkıyor."

"O halde birileri gelip sana arkadaşlık etse bari."

"Görmek istediğim hiç kimse yok ki. Erkek arkadaşlarımın hepsi çok gürültücü. Benim başım da hâlâ sersem gibi."

"Peki başında oturup sana kitap okuyabilecek sakin bir kız arkadaşın yok mu? Kızlar hem sessizdir hem de hastabakıcılık yapmayı severler."

"Tanıdığım öyle bir kız yok ki."

"Biz varız ya!" dedi Jo.

"Sahi gelir misin?" diye sordu Laurie. "Nasıl sevinirim anlatamam."

"Ama bak şimdiden söyleyeyim, ben pek de sessiz bir kız sayılmam. Annem izin verirse tabii ki gelirim. Dur gidip bir sorayım. Sen de pencereyi kapatıp otur ve ben gelene kadar da uslu uslu bekle."

Jo koşa koşa eve giderken Laurie de kalkıp saçlarını güzelce taradı ve üzerindeki giysiyi değiştirdi. Oturup Jo'yu beklerken kalbi heyecanla atıyordu. Çok geçmeden Jo göründü. Yanakları pespembe olmuştu. Bir elinde üstü örtülü bir tabak, diğerinde de Beth'in üç kedi yavrusunu tutuyordu.

Heyecanla "İşte pılımı pırtımı toplayıp geldim," dedi. "Meg sana kendi eli ile pişirdiği tatlıdan gönderdi. Beth de kedilerin seni oyalayacağını söyledi. Aslında kedilerin seni rahatsız edebileceklerini düşündüm ama yine de Beth'i kıramadım. Zavallı kızcağız bir şeyler yapabilmek için öyle çırpınıyordu ki..."

Beth'in kedileri, Laurie'yi rahatsız etmek bir yana, onu çok keyiflendirmişlerdi. Oğlan kedilerle oynarken çekingenliğinden sıyrılıp konuşkan, rahat bir tavır aldı.

Jo tabağın üzerindeki örtüyü kaldırınca Laurie büyük bir sevinçle, "Ne kadar güzel bir şey bu!" diye bağırdı.

Meg, tatlının üzerini özenle süslemişti.

"Herkes sana karşı bir yakınlık duydu ve bunu göstermeye çalıştı sadece," dedi Jo. Sonra etrafına bir göz atıp "Ne kadar güzel bir oda burası," diye mırıldandı.

"Temiz tutulsa güzel olacak gerçekten," diye yanıtladı Laurie. "Ama hizmetçiler o kadar tembeller ki! Buraya bakmak akıllarına bile gelmiyor. Bilsen nasıl sinirlendiriyor bu dağınıklık beni."

"Ben iki dakikada hallederim," dedi Jo hemen. "Şöminenin önünün süpürülmesi gerekiyor... İşte şöyle... Sonra da üzerindeki rafta duran şeyleri düzenlemek lazım. Tamam. Kitaplar yerleştirilecekler. İşte! Şişeleri de şuraya koyalım. Divan güneşin önünden çekilmeli ve yastıklar da böyle kabartılmalı. İşte bak bitti bile!"

Gerçekten de bitmişti. Küçük kız bir yandan konuşup gülerken bir yandan da her şeyi yerli yerine koyup ortalığı süpürüvermişti. Oda birden değişmiş gibiydi. Laurie onu hiç konuşmadan izlemişti. Jo işi bitirdiğinde, oğlana divanın üzerine oturabileceğini söyledi.

"Sen de gel yanıma otur," dedi Laurie. Ortalığı derli toplu görmek onu çok sevindirmişti. "Şimdi söyle bakalım," dedi Jo, "seni eğlendirmek için ne yapmalıyım?"

Laurie, kafasını küçük kitaplığına çevirip raflardaki kitaplarına sevgiyle baktı. "Sağol," dedi. "Ben bütün bunları çoktan okudum. Oturup konuşmayı tercih ederim."

"Sen bilirsin," dedi Jo. "Ama seni önceden uyarmalıyım. Bir başladım mı bir daha susmam. Beth bile ne zaman susmam gerektiğini hiç bilmediğimi söyler."

Laurie ilgiyle, "Beth hep evde oturan, arada bir kolunda sepetiyle dışarı çıkan kız değil mi?" diye sordu.

"Evet," dedi Jo. "Benim biricik kardeşimdir o. Çok da iyi bir kızdır."

"Güzel olan Meg, kıvırcık saçlı olan da Amy galiba, değil mi?"

"Bunları nereden biliyorsun?"

Laurie, birden kızarmıştı. "Sizleri," dedi, "birbirinize seslenirken duyuyorum da... Yalnız olduğum için sizi seyrederek vakit geçiriyorum. Öyle güzel eğleniyorsunuz ki! Bazen perdeleri kapatmayı unutuyorsunuz. Kabalığımı bağışla! Çiçeklerin olduğu odada ışık yanarken perdeleri açık unutup oturduğunuzda, güzel bir resme bakar gibi size bakıyorum. Hepiniz annenizin çevresine toplanıyorsunuz. Annenizin yüzü tam karşıma geliyor. Öyle tatlı görünüyorsunuz ki sizi izlemeye doyamıyorum. Biliyorsun, benim annem yok."

Bunları anlatırken Laurie'nin dudakları titremeye başlamıştı. Belli etmemek için arkasını dönerek ateşi karıştırmaya başladı.

Çocuğun gözlerindeki yalnızlık Jo'yu çok etkilemişti. Laurie hem hasta hem de yalnız bir çocuktu. Jo kendi evlerini düşündü. Ne kadar mutlu olduklarını anladı. Bu mutluluğu Laurie ile paylaşmak istiyordu.

"Madem öyle," dedi, "biz de bir daha perdelerimizi kapatmayız. Sen de bizi seyredebilirsin. Ama bence bizi casuslar gibi gözetleyeceğine bize gelsen daha iyi olur. Annem çok iyi biridir. Ben rica edersem Beth sana şarkı söyler. Amy dans eder. Meg'le ben de seni bol bol güldürürüz. Deden izin verir mi acaba?"

"Annen rica ederse verir," dedi Laurie sevinçle. "Dedem sert görünür ama aslında çok iyi biridir. Yalnız yabancılara yük olmamdan çekinir."

"Ama biz yabancı değiliz ki," dedi Jo. "Komşuyuz biz. Hem sen niye bize yük olasın ki? Böyle saçma düşünceleri bırak. Biz seninle arkadaş olmak istiyoruz. Buraya ye-

ni taşındık sayılır ama sizden başka bütün komşularımızla görüşüyoruz."

"Dedem vaktinin büyük bir kısmını kitapları ile geçirir. Dışarıda olup bitenle pek ilgilenmez. Yeni öğretmenim Bay Brooke da burada kalmıyor. Bu yüzden arkadaşlık edebileceğim kimse yok. Ben de tek başıma evde oturuyorum."

"Yazık. Bence sen de biraz çaba göstermelisin. Çağırıldığın yere gitmelisin. O zaman senin de bir sürü arkadaşın olur. Utangaçlığı bırak. Biraz insan içine çıkarsan, utangaçlığın hemen geçer."

Laurie, kıpkırmızı olmuştu. Jo bunları o kadar iyi niyetle söylemişti ki ona hiç kızmamıştı.

Kısa bir sessizlikten sonra konuyu değiştirip "Okulu seviyor musun?" diye sordu Jo'ya.

"Okula gitmiyorum ben," dedi Jo. "Çalışıyorum. Halama yardım ediyorum. Onu görsen, suratsızın biridir."

Jo, Laurie'yi çok sevmişti. Onu biraz güldürmenin iyi olacağını düşündü. Neşeli bir şekilde ona March Halayı anlatmaya başladı. Yaşlı kadının huysuzluklarını, şişko köpeğini, İspanyolca konuşan papağanını ve pek sevdiği kitaplığını anlattı. Sonra halasını ziyarete gelen yaşlı bir beyefendinin başına gelenlerden söz etti. "Adam yaşlıydı ama kibarlık budalasının biriydi," dedi. "Bir gün yine kibar kibar konuşurken, papağan adamın kafasına konup başındaki peruğu didiklemeye başlamasın mı! Adamın ödü patlamıştı."

Laurie bunlara katıla katıla gülüyor, gülmekten gözlerinden yaşlar akıyordu. Hizmetçilerden biri neler olduğunu merak ederek kapıdan başını uzattı. "Ah ne güldüm ama!" dedi Laurie. "Ne olursun biraz daha anlat!"

Yüzü al aldı. Gözlerine canlılık gelmişti. Jo içinin sevinçle dolduğunu hissetti. Ona hayallerini, babaları için beslediklerı umutları, kaygıları, içinde yaşadıkları küçük dünyayı uzun uzun anlattı. O da kitapları Laurie kadar seviyordu. Laurie buna çok sevinmişti.

"Madem kitaba bu kadar meraklısın, gel de sana bizim aşağıdaki kitaplığımızı göstereyim," dedi. "Dedem dışarıda olduğu için korkacak bir şey yok."

"Ben hiçbir şeyden korkmam," dedi Jo başını arkaya atarak.

"Doğrudur doğrudur!" dedi Laurie büyük bir hayranlıkla Jo'ya bakarken. Yine de dedesinin sinirli bir anına rastlayacak olursa, Jo'nun bile korkacağını düşünmüştü.

Evin her yanı sıcacıktı. Laurie önce ona bütün evi gezdirdi, sonra kütüphaneye geldiler. Jo burayı görünce, çok sevindiği zamanlarda yaptığı gibi ellerini birbirine vurarak yerinde zıpladı. İçerisi kitapla doluydu. Tablolar, heykeller, camlı dolaplara yerleştirilmiş antikalar, eski paralar hemen göze çarpıyordu. Geniş ve rahat koltuklar, masalar zevkle yerleştirilmişti. Büyük şöminenin çevresi eski tuğlalarla süslenmişti.

"Aman ne zenginlik bu," dedi Jo kendisini yumuşak bir kadife koltuğa atarken. Büyük bir sevinçle çevresini incelemeye başlamıştı.

"Sen dünyanın en mutlu çocuğu olmalısın!"

"İnsan yalnız kitaplarıyla yaşayamaz ki!" dedi Laurie başını sallayarak. Onun başka bir şey söylemesine vakit kalmadan bir çıngırak sesi duyuldu. Jo, telaşla yerinden fırlamıştı.

"Eyvah!" dedi. "Deden geldi galiba!"

"Gelse ne olur ki?" dedi Laurie kurnaz bir bakışla. "Sen hiçbir şeyden korkmazdın hani?"

"Dedenden biraz korkuyorum ama nedenini kendim de bilmiyorum galiba," diye karşılık verdi Jo.

Biraz sonra bir uşak geldi ve "Doktor sizi görmeye geldi efendim," dedi saygılı bir ifade ile.

"Seni biraz yalnız bıraksam bana gücenmezsin ya?" dedi Laurie, Jo'ya dönerek.

"Burada öyle mutluyum ki sen rahat rahat doktorla görüşebilirsin," diye yanıtladı Jo.

Jo odada dolaşmaya başlamıştı. Laurence'ın dedesinin büyük bir portresinin önüne gelince durdu. Resmi incelemeye başlamıştı. Tam o sırada arkasından kapının açıldığını duydu. Başını hiç çevirmeden, "Şimdi ondan korkmanın ne kadar yersiz olduğunu anladım," dedi. "Bakışları pek tatlı ama ağız kısmının sert bir ifadesi var. Son derece iyi bir insan olduğu da bakar bakmaz belli oluyor. Benim dedem kadar yakışıklı değil ama ondan çok hoşlandım."

Arkasından kalın bir ses, "Teşekkür ederim küçük hanım," diye cevap verince Jo kıpkırmızı olduğunu hissetti. O an, içinde oradan hemen kaçıp gitmek için büyük bir istek duydu ama bu çok korkakça bir davranış olacaktı. Orada kalıp bu güç durumdan kurtulmaya karar verdi. Gözlerini yaşlı adamın yüzüne çevirince, adamın gözlerindeki ifadenin resimdekinden daha da tatlı olduğunu anladı. Şaşırmıştı. Korkusu hemen hafifledi.

O korkunç sessizlikten sonra yaşlı adam tekrar konuşmaya başladı, sesi biraz öncekinden daha sert çıkıyordu.

"Demek benden korkmuyorsun ha?" dedi.

"Pek korkmuyorum efendim," diye yanıtladı Jo.

"Demek ben deden kadar yakışıklı değilim, öyle mi?"

"Öyle efendim."

Bu karşılık yaşlı adamın pek hoşuna gitmiş gibiydi.

Gülerek Jo'nun elini sıktı. Sonra çenesini kaldırıp yüzünü dikkatle inceledi. "Yüzün değil ama huyun tıpkı dedene benziyor," dedi. "Deden çok dürüst bir adamdı yavrum. Cesurdu da. Onun arkadaşı olduğum için her zaman gurur duyarım."

"Teşekkürler efendim," dedi Jo. Bu konuşmadan sonra ıyice rahatlamıştı.

Yaşlı adam yine sert bir sesle, "Söyle bakalım, torunumla neler yaptınız?" diye sordu.

"Komşuluk etmeye çalışıyordum efendim," dedi Jo. Sonra kısaca o gün oraya nasıl geldiğini anlattı.

"Sence Laurie'nin eğlenmeye ihtiyacı var, öyle mi?" diye sordu yaşlı adam.

"Evet efendim. Biraz yalnız kalmış gibi geldi bana. Belki kendi yaşıtı olan arkadaşlar onun eğlenmesine yardımcı olabilir diye düşünüyorum. Biz erkek değiliz ama elimizden gelirse ona yardımcı olmak isteriz. Üstelik bize yolladığınız o şahane Noel hediyesini de unutmadık."

"Bak bak bak! O torunumun fikriydi. Yoksul kadın nasıl oldu peki?"

"İyi," dedi Jo ve sonra çabucak annesinin zengin tanıdıklarının kadınla ilgilenmelerini sağladığını anlattı.

"Deden de herkese böyle iyilikler ederdi. Demek annen de ona çekmiş. Bir gün gelip annenle görüşeceğim. Bunu kendisine söyle. Şimdi hadi gel bakalım. Çıngırak çaldığına göre çay vakti gelmiş olmalı. Laurie hasta olduğu için çayı biraz erken içiyoruz. Bu yüzden gel de çay içmeye gidelim." Sonra da modası geçmiş bir kibarlıkla kolunu Jo'ya uzattı.

Jo içinden, Meg bunu görse, diye geçirdi. Birlikte yürüdüler. Evde bunları anlatacağını düşündükçe kızın gözleri parlıyordu.

O sırada Laurie'nin koşa koşa merdivenlerden indiğini gördüler. Oğlan, Jo ile o heybetli dedesinin kol kola geldiklerini görünce şaşkınlıktan donakaldı. "Hey, dur bakalım, bu ne hâl böyle?" dedi yaşlı adam.

"Geldiğinizi bilmiyordum efendim," diye kekeledi Laurie.

"Merdivenlerden bu şekilde koşarak indiğine bakılırsa, bilmediğin belli," dedi yaşlı adam. "Şimdi gel de çayını iç ve bir beyefendiye yakışan bir şekilde davranmaya özen göster küçük bey."

Sonra Bay Laurence garip bir şefkatle torununun saçlarını çekiştirdi. Yürümeye devam ettiler. Laurie de arkalarından onları izliyordu.

Dede dört fincan çay içti. Pek konuşmadan çocukları seyrediyordu. Jo ile Laurie hemen kaynaşıvermişlerdi. Onlar tatlı tatlı sohbet ederlerken torununun yüzündeki değişiklik yaşlı adamın gözünden kaçmamıştı. Oğlanın yüzüne âdeta renk gelmişti. Gözleri pırıl pırıldı. Gülüşü bile değişmişti.

Bay Laurence, "Kız haklı," diye düşündü. "Oğlan gerçekten çok yalnız kalıyor. Bakalım küçük kızlar ona yardım edebilecekler mi?"

Jo'yu sevmişti. Kızın dürüstlüğü ve cesareti hoşuna gitmişti. Laurie ile de çok iyi anlaştıkları belliydi. Laurie, Jo'ya bir yeri daha göstermek istiyordu. Burası bahçedeki seraydı. Jo, buranın periler diyarını andırdığını düşündü. O, nadir bulunan çiçekler ve sarmaşıkları hayranlıkla izlerken Laurie de en güzel çiçeklerden bir demet hazırlayıp, "Lütfen bunları annene ver," dedi neşeli bir sesle. "Bana göndermiş olduğu ilâcı çok sevdiğimi de ilet lütfen."

Sonra eve döndüler. Bay Laurence oturma odasında

şöminenin önünde duruyordu. Jo'nun ilgisi odadaki büyük piyanoya kaydı.

"Piyano çalıyor musun?" diye sordu Laurie'ye dönerek.

"Ara sıra," dedi Laurie.

"Hadi ne olur bana biraz çal," diye ısrar etti Jo. "Beth'e nasıl çaldığını anlatabilmek için seni dinlemek istiyorum."

"Önce sen çal."

"Ben çalmayı bilmem ki! Bir türlü öğrenemedim. Ama müziği çok severim."

Laurie piyanonun önündeki tabureye oturdu ve çalmaya başladı. Jo onu dinlerken çocuğa karşı duyduğu saygı büsbütün arttı. Laurie hem çok güzel piyano çalıyor hem de hiç gösterişe kapılmıyordu. "Keşke Beth de onu dinleyebilseydi," diye düşündü ama Laurie'ye bir şey söylemedi. Parça bitince Laurie'yi o kadar övdü ki, oğlan müthiş utandı. Neyse ki dedesi imdadına yetişmişti.

"Bu kadar övgü yeter küçük hanım," dedi. "Evet fena çalmıyor. Onun başka konularda da başarılı olacağını umuyorum. Geldiğin için sana teşekkür ederiz. Lütfen annene saygılarımı ilet. Hadi bakalım iyi geceler."

Bunları söylerken bir yandan da nazik bir tavırla kızın elini sıkmıştı. Yine de sanki bir şeye sıkılmış gibi bir hâli vardı.

Evin taşlığına çıktıklarında Jo Laurie'ye, "Acaba yalnış bir şey mi söyledim?" diye sordu.

"Hayır," dedi Laurie. "Piyano çalmakla asıl hatayı ben yaptım."

"Niye ama?"

"Başka zaman anlatırım. Biliyorsun, ben çıkamadığım için seni eve John götürecek."

"Yok canım, hiç gerek yok. Ben kendim gidebilirim," dedi Jo. "Ev hemen şurada nasıl olsa. Sen kendine iyi bak olur mu?"

"Tamam. Ama yine gelmeni istiyorum."

"İyileştikten sonra sen de bize geleceğine söz verirsen gelirim."

"Söz veriyorum, geleceğim."

"İyi geceler Laurie."

"Sana da Jo."

Jo, evdekilere her şeyi anlattı. Hepsi birden oraya gidip oğlanı görmeye karar verdiler. Hepsi de büyük köşkte ilgilerini çeken şeyler bulacaklarını düşünüyorlardı. Bayan March babasının eski ahbabıyla konuşmak istiyordu. Meg serayı, Beth de kuyruklu piyanoyu görmek için can atıyordu. Amy ise köşkteki değerli tabloları ve heykelleri merak ediyordu.

Jo "Anne, Bay Laurence Laurie'nin piyano çalmasını neden istemiyor?" diye sordu.

"Pek bilmiyorum ama oğlunun yüzünden olacak," dedi annesi. "Laurie'nin babası İtalyan bir kadınla evliymiş. Kadın müzisyenmiş. Bu durum babanın hiç hoşuna gitmemiş. Gelini çok güzel ve çok iyi bir kızmış ama yaşlı adam ona bir türlü ısınamamış. Oğluyla da bir daha görüşmek istememiş. Bir süre sonra Laurie'nin annesiyle babası ölmüşler. Bunun üzerine dede torununu yanına almış. Bence oğlan o kadar sağlıklı değil. Anlaşılan yaşlı adam onu da kaybetmekten korkuyor. Laurie doğduğunda içinde müzik aşkını taşıyordu. Annesine benzediği yönlerden biri de bu. Dedesi ise torununun da müzisyen olmak isteyeceğini düşünüyor ve bundan korkuyor. Laurie'nin bu yeteneği ona gelinini hatırlattığı için yaşlı adam onun piyano çalmasından pek de hoşlanmıyor."

"Aman Tanrım, ne romantik bir durum," diye bağırdı Meg.

"Ne aptal bir durum!" dedi Jo. "Eğer istiyorsa müzisyen olması engellenmemeli, diye düşünüyorum. O nefret ettiği okula gitmesi için ısrar etmenin de bir anlamı yok bence."

"Laurie'nin siyah gözlerinin, yakışıklı yüzünün ve kibarlığının nedeni de İtalyan olmasıymış demek," dedi Meg.

"Onun siyah gözlerini ve kibarlığını sen nereden biliyorsun ki?" diye sordu Jo. "Şimdiye kadar onunla konuşmadın bile."

"Onu partide gördüm ya. Sonra senin anlattıkların var. Annemin gönderdiği ilâca nasıl teşekkür etmiş baksana."

"Tatlıyı kastetti sanırım," dedi Jo.

"Tanrım ne aptalsın. Tabii ki seni kastetti."

"Öyle mi gerçekten?" dedi Jo gözlerini hayret dolu bir ifade ile kocaman kocaman açarken.

"Hiç böyle bir kız görmedim," diye bağırdı Meg çok bilmiş bir ifade ile. "Birisi sana kompliman yaptığında bile bunu fark etmiyorsun."

"İyi ki de etmiyorum," dedi Jo kızgınlıkla. "Laurie iyi bir çocuk ve ben onunla arkadaş olduğum için çok memnunum. Bu arkadaşlığımızı böyle komplimanlar ve ona benzer duygusal saçmalıklarla bozmaya hiç niyetim yok. Annesi olmadığı için hepimiz ona karşı çok iyi davranmalıyız. Buraya gelip bizi ziyaret edebilir değil mi anne?"

"Tabii Jo," dedi annesi. "Küçük arkadaşını evimizde görmekten çok mutlu olacağız ve eminim Meg de çocukların, çocuksuluklarını ellerinden geldiğince korumalarından daha güzel bir şey olmadığını hatırlayacak."

ALTINCI BÖLÜM

Büyük köşk âdeta bir saray gibiydi. Kızlar köşkü gördüklerinde böyle düşünmüşlerdi. Yalnız Beth'in bazı korkuları vardı. Onu korkutan şeylerden birincisi, Bay Laurence idi. Aslında yaşlı adam onlara büyük bir yakınlık göstermiş, anneleriyle güzel bir sohbete koyulup eski güzel günleri anmıştı. Çok geçmeden, kızlar ona alıştılar ve çekingenliklerinden sıyrıldılar. İçlerinde yalnızca çok utangaç bir kız olan Beth korkusunu bir türlü yenememişti.

Kızların alışması gereken bir diğer güçlük kendilerinin yoksul, Laurencelar'ın ise zengin olmalarıydı. Kızlar Laurie'nin kendilerine hediye ettiği şeylerin karşılığını veremeyeceklerini düşündükleri için kabul etmeye çekiniyorlardı. Ama kısa bir süre sonra, aslında Laurie'nin onlara karşı kendisini borçlu hissettiğini anladılar. Bayan March çocuğa büyük bir yakınlık gösteriyor, kızlar da onunla arkadaşlık etmekten büyük bir zevk alıyorlardı. Laurie, onların evinde gördüğü sıcak ortamdan dolayı

kendisini o kadar minnettar hissediyordu ki ne yapacağını şaşırıyordu.

Bu yeni arkadaşlık, baharda çimenlerin birden yeşermesi gibi hızla gelişti. Birlikte çok güzel günler geçirmeye başladılar. Kızlar yalnızlık çeken Laurie'ye hemen ısındılar ve onu aralarına aldılar. O da bu iyi kalpli kızların arkadaşlıklarından çok hoşlandı. Şimdiye kadar kız kardeş veya anne sevgisini hiç tatmamıştı.

Öğretmeni onun derslerini savsaklamasına çok kızıyordu. Laurie'nin aklı fikri Marchlar'ın evindeydi. Bir an önce dersi bitirip oraya gitmek için can atıyordu. Öğretmen bu konuyu Laurie'nin dedesine açtığı zaman Bay Laurence, "Bırakalım da çocuk biraz da kendi istediği şekilde yaşasın," dedi. "Komşumuz olan o iyi kalpli bayan, onun çok çalıştığını ve biraz da sosyal hayatını geliştirmesi gerektiğini düşünüyor. Doğrusu ben de ona hak veriyorum. Sanırım ben onu biraz fazla sıktım ve bir hanım evlâdı gibi yetiştirdim. Mutlu olduğu sürece bırakalım da istediği gibi yaşasın."

Gerçekten de çocuklar bir arada ne kadar mutluydular! Piyeslerini oynuyor, paten kaymaya gidiyor, kızaklardan inmek bilmiyorlardı. Eski oturma odasında tatlı geceler geçiriyor, büyük köşkte eğlenceler düzenliyorlardı. Meg, canı istediği zaman seraya girerek istediği kadar çiçek topluyordu. Jo kitaplığa kapanıp durmadan okuyor, okudukları hakkında yaptığı eleştirilerle yaşlı adamı çok etkiliyordu. Amy ise köşkteki resimlerin aynısını yapmaya çalışıyordu.

Fakat Beth, köşkteki piyano için delirdiği halde bir türlü cesaretini toplayıp ona yanaşamıyordu. Yaşlı adam onun çekingenliğini bilmediği için bir gün ürkerek piyanoya dokunan Beth'in yanına gitmiş, sert sert bakarak "Hey!" di-

ye bağırmıştı. Beth'in ödü kopmuştu tabii. Hemen oradan kaçmış ve bir daha köşke adım atmayacağına yemin etmişti. Laurie, buna çok üzülerek durumu dedesine anlattı. Sevimli ihtiyar, torununa karşı olduğu gibi komşu kızlara da sevecen davranması gerektiğini anlamıştı.

Bir gün March'ların evine onları ziyarete gittiğinde kızların annesine gülümseyerek, "Bir aralar gözü piyanodan başka bir şeyi görmeyen Laurie bugünlerde pek piyano çalamıyor. Doğrusu bundan hiç de şikayetçi değilim. Ama piyano kullanılmadıkça akordu bozuluyor. Acaba sizin kızlarınızdan biri, ara sıra da olsa gelip bir şeyler çalmak istemez mi? Ben sabahları evin öbür ucundaki çalışma odama kapanırım. Laurie ise neredeyse hep dışarıda oluyor. Hizmetçiler de dokuzdan sonra misafir odasına hiç girmezler. Küçük hanımlara söylediklerimi iletirseniz sevinirim. Ne zaman isterlerse gelebilirler."

Birden küçük bir el yaşlı adamın elinin içine kaydı. Beth, başını kaldırıp minnet dolu gözlerle ona baktı. Sonra son derece istekli ama yine de oldukça çekingen bir sesle, "Tabii ki gelmek isterler efendim!" dedi.

"Ben Beth. Eğer kimseyi rahatsız etmeyeceksem elbette gelirim." Beth'in cesareti kendisini bile etkilemişti. Küçük kız tir tir titriyordu.

"Kimse rahatsız olmaz yavrum," dedi yaşlı adam. "Zaten öğlene kadar ev bomboş oluyor. Bu yüzden istediğin zaman gelip piyano çalabilirsin."

"Ne kadar iyisiniz efendim."

Beth, adamın dost bakışlarının altında gül gibi kızarmıştı. Artık korkmuyordu. Adamın iri elini büyük bir minnetle sıktı. Teşekkür edecek kelime bulamıyordu.

Yaşlı adam yavaşça onun saçlarını okşadı. Sonra eğilip yanağından öptü. O güne kadar kendisinden pek az duyul-

muş, tatlı bir sesle, "Bir zamanlar benim de senin gibi gözleri olan küçük bir kızım vardı," dedi. "Tanrı seni korusun yavrum. İyi günler hanımefendi!"

Ertesi gün Beth, dedeyle torununun evden ayrıldığını görünce, ürkek ürkek köşkün kapısından içeri süzüldü. Bir fare gibi sessiz, misafir odasına geçti. Taptığı büyük piyano orada duruyordu. Tesadüf bu ya, piyanonun üzerinde birkaç nota kâğıdı unutulmuştu. Beth, acaba kimse var mı diye sağa sola bakındı. En sonunda titreyen parmaklarıyla piyanoya dokunmuştu. İşte o an, bütün korkusu uçup gitti. Hiçbir şey umurunda değildi artık. Müziğin kendisine verdiği anlatılmaz sevinçten başka hiçbir şey duymaz oldu.

O günden sonra Beth, her gün çitin öbür tarafına geçti. Konaktaki büyük misafir odasına, her sabah kimseye görünmeden bir müzisyen hayaleti geliyordu sanki. Yaşlı adamın bu çok sevdiği eski parçaları dinlemek için çalışma odasının kapısını açık tuttuğunu Beth hiçbir zaman öğrenemedi. Laurie de hizmetçileri oraya yaklaştırmamak için taşlıkta nöbet tutuyordu. Beth'in bundan da hiçbir zaman haberi olmadı. Her gün rafın üzerinde bulduğu yeni notaların oraya sırf kendisi çalsın diye konmuş olduğundan kuşkulanmak aklından bile geçmiyordu. İstediği her şeye kavuşmuş biri kadar mutluydu o.

Birkaç hafta sonra bir gün "Anne," dedi, "ben Bay Laurence'a bir terlik işlemek istiyorum. Bana karşı o kadar iyi ki ona mutlaka teşekkür etmeliyim. Düşündüm de aklıma yapabileceğim başka bir şey gelmedi. Bana izin verir misin?"

"Elbette kızım," dedi Bayan March. "Onu çok sevindirirsin. Terlikleri işlemene ablaların da yardım ederler. Gerekli malzemeleri de ben alırım." Beth, kendisi için o

kadar az şey isterdi ki Bayan March kızının isteklerini yerine getirmekten her zaman büyük bir zevk alırdı.

Terlikler bitince, Beth çok kısa bir mektup yazdı. Sonra Laurie'nin yardımıyla, Bay Laurence uyanmadan önce, mektupla terlikleri gizlice çalışma masasının üzerine koydular.

Beth, büyük bir merakla neler olacağını beklemeye başlamıştı. O gün öylece geçti. Ertesi sabah yaşlı adamdan ses seda çıkmadı. Beth, bu aksi adamı sinirlendirmiş olacağından korkmaya başlamıştı.

Öğleden sonra hasta bebeklerini dolaştırmak için dışarı çıkmıştı. Dönüşte köşeyi döner dönmez, evlerinin odasının penceresinden dört baş sarktığını gördü. Beth'i görünce hepsi deli gibi el sallamaya başlamışlardı.

"Bay Laurence'dan sana mektup geldi. Beth çabuk ol! Ah Beth sana ne yollamış bir bilsen," diye başladı Amy, ama ötekiler onu tuttukları gibi içeri çektikleri için sözlerini tamamlayamadı.

Beth, hızla eve doğru yürümeye başladı. Eve varınca kız kardeşleri onu doğru oturma odasına götürdüler. İçeri girdiklerinde hepsi bir ağızdan, "Şuraya bak! Şuraya bak!" diye bağrışmaya başladılar.

Beth, onların gösterdiği yere bakınca, sevinçten kıpkırmızı oldu. Pırıl pırıl cilâlı piyano, kapağının üzerine dayanmış bir mektupla karşısında duruyordu. Zarfın üzerinde, "Bayan Elizabeth March" yazılıydı.

Soluk soluğa "Bu benim mi?" diye sordu Beth. Heyecandan düşecek gibi olduğu için Jo'ya tutundu.

"Evet canım senin," dedi Jo. "Ne iyi bir insan değil mi? Dünyanın en şeker dedesi o. İşte piyanonun anahtarı. Biz mektubu açmadık. Ne yazdığını öğrenmek için de meraktan çatlıyoruz."

"Sen oku," dedi Beth. "Ben heyecandan okuyamayacağım. Öyle tuhaf oldum ki!" Sonra, "Ah ne güzel bir şey bu!" diye bağırarak yüzünü Jo'nun önlüğüne sakladı.

Jo, zarfı açınca gülmeye başladı. Mektup "Sayın Hanımefendi!" diye başlıyordu.

Amy heyecanlanarak, "Aman kulağa ne hoş geliyor," dedi. "Keşke biri de bana böyle bir mektup yazsa!"

Jo, okumaya devam etti:

"Hayatımda pek çok terlik giymeme rağmen hiçbiri sizin hediye ettikleriniz kadar rahat değildi. Terlikleri süsleyen menekşeler en sevdiğim çiçeklerdir. Bunları gördükçe, bana bu hediyeyi veren nazik kişiyi hatırlayacağım. Ben borçlarımı ödemeyi severim. Bir zamanlar bu piyano, kaybettiğim küçük torunumundu. Bu yaşlı beyefendinin de şimdi onu size hediye etmesine izin vereceğinizi biliyorum. En içten teşekkürlerim ve en iyi dileklerimle."

Sadık dostunuz,
James Laurence

"Doğrusu bu büyük bir şeref Beth!" diye bağırdı Jo mektubu bitirince. "Onur duymalısın. Laurie bana, dedesinin ölen torununa ne kadar düşkün olduğunu anlatmıştı. Çocuğa ait olan her şeyi büyük bir titizlikle saklarmış. Düşünsene, sana onun piyanosunu veriyor!"

Beth, sevinçten bir süre yerinden bile kıpırdayamamıştı. Sonunda annesi ve ablaları, "Hadi bakalım bize bir şeyler çal," dediklerinde, elleri titreyerek piyanonun başına geçti ve çalmaya başladı. Hepsi de piyanonun sesini çok beğenmişlerdi. Aletin yeni akort edildiği belliydi. Her bakımdan kusursuz bir piyanoydu bu. Aslında aletin güzelliği sadece bundan ileri gelmiyordu. Bir de üzerine dünyanın en mutlu yüzleri eğilmişlerdi.

Biraz sonra Beth yerinden fırlayarak "Ben Bay Laurence'a teşekkür etmeye gidiyorum," dedi.

Beth kadar sıkılgan birinin, böyle bir harekete kalkışmasına hepsi çok şaşırdılar. Herhalde Beth'in daha sonra yaptıklarını görselerdi, küçük dillerini yutarlardı.

Beth, Bay Laurence'ın odasının kapısını vurdu. İçeriden "Gel!" diye bağıran sert bir ses işitildi. Küçük kız hemen içeri daldı. Yaşlı adam şaşırmış gibiydi. Anlaşılan o sırada böyle bir ziyaretçiyi beklemiyordu.

Beth önce ona elini uzatarak, "Size teşekkür etmeye geldim efendim," diye söze başladı. Ama yaşlı adamın yüzünde o kadar tuhaf bir ifade belirmişti ki Beth o an, onun kaybettiği torununu hatırladığını anladı. Birden kollarını adamın boynuna dolayarak onu öptü.

O sırada ev yıkılsa dede bu kadar şaşırmazdı herhâlde. Küçük kızın sevgi dolu öpücüğü hem hoşuna gitmiş hem de içinde bir sızı yaratmıştı. Adamın bütün sertliği birden geçiverdi. Beth'i kucağına oturtup kırışık yanağını onun pespembe yanağına yasladı. Sanki sevgili torununa yeniden kavuşmuş gibi hissediyordu kendini. Beth, bir süre onun mutluluğunu bozmak istemeyerek adamın dizinde oturmaya devam etti. Sonunda eve gitme vakti geldiğinde, yaşlı adam onu bahçenin kapısına kadar götürdü. Oraya geldiklerinde de yaşlı, yakışıklı bir asker gibi sertçe Beth'in elini sıktı ve sonra elini şapkasına götürerek onu selamladı.

Camdan onları gören kızlar hayretten neredeyse küçük dillerini yutacaklardı. Jo mutlulukla dans ediyordu. Amy duyduğu şaşkınlıktan neredeyse camdan aşağı düşecekti. Meg ise ellerini havaya kaldırıp "Artık dünyanın sonunun geldiğine inandım!" diye bağırmaya başlamıştı.

YEDİNCİ BÖLÜM

Bir gün Laurie atla March'ların evinin önünden geçerken Amy, "Keşke Laurie'nin atlara harcadığı paranın birazı da bende olsaydı," dedi.

"Neden?" diye sordu Meg, merakla.

"Paraya o kadar ihtiyacım var ki! Boğazıma kadar borca batmış durumdayım."

"Borçlandın mı yani?"

"En azından on iki limon şekeri borçluyum. Üstelik annem bakkaldan veresiye alışveriş yapmamızı yasakladığı için harçlığımı alana kadar da beklemek zorundayım."

"Bana şu sorununu biraz anlatsana," dedi Meg gülmesini bastırmaya çalışarak. "Şimdi de limon şekeri mi moda oldu yani?"

"Evet. Şimdi kızlar hep bundan alıyorlar. Eğer sana cimri denmesini istemiyorsan sen de almalısın. Derste şekerleri sıraların içinde saklıyorlar. Sonra teneffüste boncuk, kalem, bebek gibi şeylerle değiş tokuş ediyorlar. Eğer birini çok seviyorsan, ona hemen limon şekeri veri-

yorsun. Yok birinden hiç hoşlanmıyorsan, o zaman onun önünde şekerini yiyiyorsun ve ona bir kerecik bile yalatmıyorsun. Sırayla herkes birbirine ikram ediyor. Artık sıra bana geldi. Üstelik herkes bana o kadar çok ikram etti ki! Oysa ben daha kimseye bir şey veremedim. Bu benim için onur borcu sayılır!"

"Onurunu kurtarmak için gereken parayı sana verebilirim," dedi Meg çantasını çıkarırken.

"Çok teşekkür ederim!" diye sevinçle bağırdı Amy. "İnsanın cep harçlığının olması ne güzel. Artık ben de herkese limon şekeri ziyafeti çekebileceğim. Üstelik geri veremeyeceğimden korktuğum için bir haftadır kimseden limon şekeri de almamıştım. Bilsen nasıl canım istiyordu."

Ertesi gün Amy okula biraz gecikti. Elindeki kese kâğıdını dayanamayıp sınıftaki arkadaşlarına gösterdikten sonra sırasının en kuytu yerine sakladı. Sınıfın içinde hemen bir fısıltı yayılmıştı. Amy March okula tam yirmi dört tane (aslında yirmi beş tane almıştı ama dayanamayıp bir tanesini kendisi yemişti) limon şekeri getirmişti ve bunu arkadaşlarına dağıtacaktı.

Sınıftaki kızların bütün ilgisi birden ona yönelmişti. Katy Brown, Amy'i hemen doğum günü partisine davet etti. Mary Kingsley, ders sonuna kadar saatini Amy'nin takmasına izin verdi. Jenny Snow da en zor matematik problemlerinin cevaplarını Amy'ye vermeyi teklif etti.

Jenny Snow limon şekeri getiremediği için Amy'yle alçakça alay etmiş bir kızdı. Amy bunu unutmamıştı. Jenny'nin, "Bazı kızların burunları yassı ama limon şekerinin kokusunu alamayacak kadar değil," ve "Bazı kızlar sakız gibi başkalarına yapışıp şeker dilenecek kadar yüzsüzler," gibi iğneli sözleri hâlâ hatırındaydı. Bu yüzden

bir kâğıda, "Birdenbire bu kadar nazik olman gereksiz. Sana bir tane bile limon şekeri verecek değilim," yazarak bunu Jenny'e verdi.

Jenny hiçbir şey söylemedi ama Amy'den öç almakta da gecikmedi.

Derste öğretmene, "Amy sırasında limon şekeri saklıyor öğretmenim," dedi.

Bay Davis, okula limon şekeri getirilmesini kesinlikle yasaklamıştı. Bu kuralı bozmaya kalkışan ilk kızı herkesin önünde, ellerine cetvelle vurarak cezalandıracağını söylemişti. Bay Davis, uzun süren bir mücadeleden sonra kızların okulda sakız çiğnemelerini engellemiş, üzerlerinde yakaladığı bütün romanları ve dergileri toplayıp ateşe vermiş bir öğretmendi.

"Limon şekeri" sözü hemen etkisini göstermişti. Sanki barut ateşlenmişti. Adamın sapsarı suratı öfkeden kıpkırmızı olmuştu. Kürsüye öyle bir vurdu ki, Jenny soluğu sırasında aldı.

"Amy March, hemen buraya gel!" diye bağırdı öğretmen.

Amy, çaresizce yerinden kalktı. Sakin görünmesine rağmen korkudan ödü patlıyordu.

"Gelirken, sıranın içindeki limon şekerlerini de getir!" diye emretti Bay Davis.

Amy, elindeki şekerlerle yanına gidince, "Şimdi bu iğrenç şeyleri al ve ikişer ikişer camdan dışarı at!" diye bağırdı.

Sınıftaki bütün kızlar soluklarını tutmuşlardı. Amy, duyduğu utanç ve öfkeden kızarmıştı. Tam on iki kez pencereye gidip geldi. Her seferinde bir çift şekeri pencereden atıyordu. Ne kadar da güzeldiler! Her şeker atışından sonra bahçeden sevinç çığlıkları yükseliyordu.

Amy, pencereye son bir sefer daha yaptıktan sonra dönüp kürsünün yanına gelince öğretmen "Küçük hanımlar, size geçen hafta neler söylediğimi hatırlıyorsunuzdur," dedi. "Her şeye rağmen kurallarıma karşı gelindiği için üzgünüm. Şimdiye kadar her zaman söylediğim şeyi yapmışımdır. Şimdi Bayan March, elinizi uzatın bakalım!" Amy şaşırmıştı. Ellerini arkasına saklayarak yalvaran gözlerle öğretmenine baktı. Söyleyebileceği bütün sözlerden daha etkili bir bakıştı bu. Amy aslında Bay Davis'in gözde öğrencilerinden biriydi. Belki de öğretmen sözünden cayacak, insafa gelerek onu bağışlayacaktı. İşte tam o sırada kızlardan birinin koyverdiği ıslık sinirli adamın cinlerini tepesine çıkarmaya yetti.

"Elini uzat Amy!" dedi.

Amy ağlayıp yalvarmayacak kadar gururluydu. Dişlerini sıkıp başını geriye attı ve küçük avcuna vurulan cetvellerin acısına gık demeden dayandı. Aslında onun için o an önemli olan tek şey, ömründe ilk kez dayak yemesiydi.

Bay Davis, "Şimdi de ders bitene kadar burada, bu kürsünün yanında duracaksın!" dedi.

İşte bu Amy'ye daha korkunç geldi. Sınıfın karşısında utanç içinde ayakta dikilmek hepsinden daha kötüydü. Hemen oraya yığılacakmış gibi hissediyordu kendini. İçi parçalanıyordu sanki. Ağlamak istiyordu ama Jenny'nin nasıl alay edeceğini düşünerek kendini tuttu.

On beş dakika boyunca gururlu, duygulu Amy hiçbir zaman unutamayacağı bir acıyla kıvrandı. Bu belki başkaları için küçük bir olay gibi görünebilirdi ama on iki yıl boyunca çevresinden yalnızca sevgi görmüş, hiç dayak yememiş biri için son derece ağır bir ders olmuştu. Elinin acısını da kalbinin sızlamasını da unutmuştu. Kafasında

yalnızca, "Bunu evdekilere anlatınca kim bilir ne diyecekler?" sorusu dolaşıyor, bu düşünce zavallı kızcağızın içini kemirip duruyordu.

Bu on beş dakikalık süre Amy'ye bir saat gibi geldi. Sonunda Bay Davis sinirli bir sesle, "Yerine gidebilirsin Amy!" dedi.

Dersten sonra Amy, kimseye bir şey söylemeden eşyalarını topladı ve bir daha dönmemek üzere okuldan ayrıldı.

Eve vardığı zaman üzüntüden perişan bir haldeydi. Biraz sonra ablaları da geldiler. Hemen ciddî bir toplantı yapıldı. Bayan March, konu hakkında pek bir yorum yapmadı ama çok tedirgin bir hâli vardı. Meg, Amy'nin küçük elini merhemle ovarken gözyaşları yanaklarından süzülüyordu. Beth, sevgili kedi yavrularının bile böyle bir felâket karşısında Amy'yi avutamayacaklarını anlamıştı. Jo, öfkeyle Bay Davis'in hemen tutuklanması gerektiğini söylüyordu. Hannah yumruklarını sıkmış, "Hain adam," diye söylenip duruyordu. Öğle yemeği için püreyi yaparken patetesleri öyle bir ezdi ki sanki pençesinin altında Bay Davis'i eziyor sanırdınız.

O gece anneleri Amy'ye, "Evet bir süre okula gitmesen de olur. Yalnız Beth'le birlikte her gün biraz ders çalışmanı istiyorum," dedi. "Dayak cezasını ben de uygun görmüyorum. Bay Davis'in öğretmenliğini hiç beğenmedim. Arkadaşlık ettiğin kızların da sana pek uygun olduklarını sanmıyorum. Bunun için babana da danıştıktan sonra seni başka bir okula göndereceğim."

Amy, buna çok sevinmişti "Umarım bütün kızlar benim gibi oradan ayrılırlar da bu okul kapanır!" diyerek içini çekti.

"Yaptığın doğru bir şey değildi kızım," dedi annesi.

"Okulun kurallarına aykırı davranmışsın. Cezalandırılman da çok doğal. Yalnız ben öğretmeninin yerinde olsaydım, dövmek yerine, kötü huylarını düzeltmene yardımı dokunacak bir ceza verirdim. İnsanların öyle güzel yetenekleri vardır ki bunları geliştirmenin yolları aranmalıdır."

O sırada bir köşede Jo ile satranç oynamakta olan Laurie birden söze karışarak, "Gerçekten de öyle," dedi, "mesela ben bir zamanlar bir kız tanımıştım. Bu kızın müziğe karşı gerçekten yeteneği vardı. Ama maalesef kendisi bunun hiç farkında değildi. Yalnız kaldığı zamanlarda, çok güzel parçalar bestelerdi. Bunların ne kadar güzel olduğunu kendisine bir söyleyen olsa dünyada inanmazdı."

Beth, Laurie'nin söylediklerini dikkatle dinliyordu. "O küçük kızı tanımak isterdim," dedi. "Belki de bana yardımcı olurdu. Ben o kadar beceriksizim ki!"

Laurie, Beth'e baktı ve onu "Sen onu tanıyorsun," diye yanıtladı. "Kimse sana ondan daha yakın olamaz." Laurie'nin şakacı gözlerinde öyle bir bakış vardı ki, Beth birden onun kimi kastettiğini anlayarak kıpkırmızı kesildi ve yüzünü divanın yastıklarına sakladı. Böyle bir şey beklemiyordu.

Jo da Laurie'nin Beth'i övmesine karşılık oyunu onun kazanmasına göz yumdu. Şarkı söylemeye başlayan Laurie'nin neşesi iyice yerine gelmişti. Bu özelliğini March'ların yanında pek göstermezdi.

Sonunda Laurie evine gittiğinde Amy, birden yeni bir şey fark etmiş gibi, "Laurie başarılı bir çocuk mu?" diye sordu.

"Evet, çok iyi tahsil görmüş, yetenekli biri o," dedi annesi. "Eğer şımartılmazsa ileride çok hoş bir adam olacak."

"Kendini beğenmiş biri değil o, değil mi?" diye sordu Amy.

"Hayır," diye yanıtladı annesi. "Onu bu kadar sevimli kılan ve hepimizin onu bu kadar çok sevmesini sağlayan yönü de bu zaten."

"Anlıyorum. Başarılı ve özel bir insan olmak çok güzel ama bununla gösteriş yapmak çok yalnış."

"Böyle şeyler kişinin konuşmalarından ve tavırlarından hemen anlaşılır zaten," dedi annesi. "Ayrıca belirtilmesine de hiç gerek yoktur."

SEKİZİNCİ BÖLÜM

Bir cumartesi günü Amy, ablalarının odasına girdiğinde, kızların dışarıya çıkmak üzere hazırlandıklarını gördü ve merakla, "Nereye gidiyorsunuz?" diye sordu.

"Seni ilgilendirmez!" dedi Jo sertçe. "Küçük kızlar durmadan soru sormamalı!"

Amy, onun bu sözlerine çok bozulmuştu. Ne yapıp edip gidecekleri yeri öğrenmeye karar verdi. Meg, nasıl olsa onun yalvarmalarına uzun süre dayanamazdı. "Ne olur bana da söyle Meg," dedi yaltaklanarak. "Hem belki benim de sizinle gelmeme izin verirsiniz. Beth, bebekleriyle uğraşıyor. Benim de yapacak hiçbir şeyim yok. Üstelik o kadar yalnızım ki..."

Meg, "Olmaz tatlım çünkü gideceğimiz yere sen davetli değilsin," gibi bir şeyler söyleyecek olmuştu ki Jo araya girerek, "Lütfen kısa kes Meg," dedi. "Bizimle gelemezsin Amy, anlaşıldı mı? Bu yüzden hiç bebek gibi mızmızlanıp durma."

"Laurie ile bir yere gidiyorsunuz işte! Dün akşam di-

vanda oturmuş fiskos yapıp gülüyordunuz, ben içeri girince de hemen sustunuz. Onunla gidiyorsunuz değil mi?"

"Evet onunla gidiyoruz. Artık çeneni kapat ve bizi rahatsız etme!"

Amy dilini tuttu ama tam o sırada Meg'in cebine bir yelpaze yerleştirdiğini görünce, "Anladım!" diye bağırdı. "Tiyatroya gidiyorsunuz değil mi? *Yedi Şato* oyununu seyredeceksiniz. Ben de sizinle geleceğim işte. Annem o oyunu görebileceğimi söylemişti. Hem param da var!"

"Gözlerin rahatsız olduğu için annem seni bu hafta tiyatroya götürmemizi istemedi. Sen gelecek hafta Beth ve Hannah'yla gider, güzelce eğlenirsin."

"Ama ben sizinle gitmek istiyorum. Ne olursunuz ben de geleyim. Zaten üşüttüğüm için ne zamandır kapı dışarı bile çıkamıyorum. Sıkıntıdan patlıyorum burada. Ne olur Meg!"

Amy, kendisine acımalarını sağlamaya çalışarak yalvarıyordu. Meg, Jo'ya dönüp, "Onu da alsak mı dersin?" diye sordu. "Sıkı sıkı giydirirsek annemin de kızacağını sanmıyorum."

"O gelirse ben gitmem!" dedi Jo. "Tabii ki ben gitmezsem Laurie üzülür. Ayrıca Laurie sadece ikimizi çağırdığı için büyük bir kabalık olur bu. Bu durumda yanımızda bir de onu götürmemiz hiç de yakışık almaz. İstenmediği bir yere zorla gitmeyi onun istememesi gerekir zaten."

Jo'nun sözleri ve tavırları Amy'yi çok sinirlendirmişti. En küstah halini takınarak ayakkabılarını giyerken bir yandan da, "Ben de geleceğim işte!" diyordu. "Hem Meg gelebilirsin, dedi. Kendi paramı verecek olduktan sonra Laurie'ye bir şey söylemek düşmez."

"Bizimle oturamazsın!" diye bağırdı Jo öfkeyle. "Bizim yerimiz çok önceden ayırtılmıştı. Tek başına otura-

mayacağına göre Laurie sana kendi yerini vermek zorunda kalacak. Bu da bizim keyfimizi kaçırır. Bir yere kıpırdamayacaksın!"

Amy yere oturmuş, ayakkabılarından birini ayağına giymiş bir halde ağlamaya başlamıştı. Meg, onu yatıştırmaya çalışıyordu.

Biraz sonra Laurie'nin onlara seslendiğini duyunca, iki kız koşa koşa aşağı indiler. Amy hâlâ şımarık, arsız bir kız gibi ağlıyordu. Tam evden çıkacakları sırada arkalarından koşup merdivenlerden aşağı doğru, "Yaptıklarına pişman olacaksın Jo March!" diye bağırdı.

Jo, "Saçmalama!" dedikten sonra kapıyı gürültüyle çarparak kapattı.

Tiyatroda çok iyi vakit geçirdiler. *Elmaslı Gölün Yedi Şatosu* gerçekten de güzel bir oyundu. Pırıltılı giysileri ile cinler, küçük komik kırmızı şeytanlar çok hoştu. Periler Kraliçesinin lüle lüle saçları ona Amy'yi hatırlatmıştı. Amy'nin onu pişman etmek için ne yapabileceğini düşünerek kendi kendine gülümsedi.

Jo'yla Amy, ikisi de çabuk öfkelendikleri için, küçüklüklerinden beri çekişirlerdi. Sonradan yaptıklarından utansalar da öfkelendikleri zaman Amy Jo'ya sataşır, Jo da onu sinirlendirmek için elinden geleni yapardı. Jo daha büyük olduğu halde kendini hiç tutamaz, ateşli ruhunu dizginleyemediği için de başı dertten derde girerdi. Öfkesi saman alevi gibiydi. Hiçbir zaman uzun sürmezdi. Yatışır yatışmaz en alçakgönüllü haliyle suçunu açıkça kabullenir, yaptıklarından pişmanlık duyardı.

Eve döndüklerinde Amy'yi oturma odasında kitap okurken buldular. Amy onların içeri girdiğini görünce küskün bir tavır takındı. Ne kitabından başını kaldırdı ne de bir şey sordu. Belki merakı küskünlüğüne üstün gele-

cekti ama Beth'in sorduğu soruların cevaplarından oyun konusunda öğrenebileceği her şeyi öğrenmişti zaten.

Biraz sonra Jo, yeni şapkasını yerine koymak için yukarı çıktı. Son kavgalarında Amy onun çekmecesindeki eşyaları yere dökerek hırsını almış olduğu için ilk iş olarak çekmecesine baktı. Bu kez her şey yerli yerindeydi. Amy'nin öç almaktan vazgeçtiğini düşündü.

Yanılmıştı. Ertesi gün öyle bir şey oldu ki bütün ev birbirine girdi. Akşamüstü Beth, Meg ve Amy oturma odasında toplanmışlardı. Birden Jo odaya daldı. Çok öfkeli görünüyordu. Soluk soluğa, "Kitabımı alan oldu mu?" diye sordu.

Meg'le Beth hemen, "Hayır!" dediler. Amy ise ateşi karıştırmaya başlamıştı. Jo onun kızardığını görünce hemen tepesine dikildi.

"Amy, kitabımı sen aldın değil mi?" diye sordu.

"Hayır almadım."

"Öyleyse nerede olduğunu biliyorsundur."

"Hayır bilmiyorum."

Jo, "Yalan söylüyorsun!" diye bağırdı birden ve Amy'yi omuzlarından yakaladı. Çok öfkelenmişti.

"Yalan söylemiyorum! Kitabı ben almadım. Nerede olduğu hakkında da hiçbir fikrim yok. Umurumda değil zaten."

"Senin bildiğin bir şey var!" dedi Jo Amy'yi hafifçe sarsarak. "Eğer hemen söylersen iyi olur, yoksa sana söyletmesini bilirim!"

"İstediğin kadar bağırabilirsin! O saçma kitabını bir daha göremeyeceksin!"

"Nedenmiş o?"

"Çünkü onu yaktım!"

"Ne? O kadar uğraştığım, o kadar değer verdiğim,

babam eve gelmeden bitirmeye çalıştığım kitabımı yaktın öyle mi? Çabuk söyle gerçekten yaktın mı onu?"

"Evet, yaktım!" diye bağırdı Amy. "Dün yaptıklarını ödeteceğimi söylemiştim sana. İşte ödettim!"

Daha ileri gidemedi Jo, öfkeden kudurmuş gibiydi. Amy'yi öyle bir sarstı ki kızın dişleri birbirine çarptı.

"Sen kötü bir kızsın! Hem de çok kötü! Ben o kitabı bir daha hiçbir zaman yazamam! Ölünceye kadar bağışlamayacağım seni!"

Meg, Amy'yi kurtarmak için koştu. Beth de Jo'yu sakinleştirmeye çalışıyordu. Ama Jo kendini kaybetmiş gibiydi Amy'nin suratına bütün gücüyle bir tokat attı. Sonra dışarı fırladı ve tavan arasındaki eski divanına koştu.

Bayan March eve döndüğü için aşağıdaki fırtına çabucak dindi. Bayan March, olanları öğrenince Amy'yi karşısına alıp yaptığının kötü bir şey olduğunu anlattı. Jo kitabıyla çok gururlanırdı. Bütün aile de bu kitabı Jo'nun gelecekteki edebî başarısının ilk tomurcuğu olarak görürdü. Kitapta beş altı tane peri masalı vardı. Jo bunların üzerinde sabırla çalışmış, bütün benliğini bu işe vermişti. Bir gün bunların basılacağını umuyordu. Masalları özenle temize çekmiş, sonra müsveddelerini yırtmıştı. Amy'nin bu hareketi onun yıllar süren emeğini bir anda yok etmişti. Bu işe Beth de çok üzülmüştü. Sevgili kedi yavrularını kaybetmiş gibi ağladı. Meg bile sevgili Amy'sini avutmaya kalkışmadı. Anneleri de çok üzgündü. Amy yaptığı şeyden dolayı özür dilemedikçe, kimsenin kendisini sevmeyeceğini anladı. Zaten o da yaptığına çoktan pişman olmuştu.

Çay vaktini haber veren zil çalınca Jo içeri girdi. O kadar sinirli görünüyordu ki Amy konuşabilmek için bütün cesaretini toplamak zorunda kaldı.

"Ne olur beni bağışla Jo," diye yalvardı. "Çok çok üzgünüm, gerçekten!"

"Seni hiçbir zaman bağışlamayacağım!" dedi Jo sert bir sesle.

Ondan sonra da Amy'yi görmezlikten gelmeye başladı. Jo bu haldeyken konuşmanın boş olduğunu bildikleri için diğerleri de bu konudan söz etmemeye dikkat ediyorlardı. Anneleri bile hiç bir şey söylememişti. O sırada yapılacak en akıllıca iş, Jo'nun öfkesi geçene kadar beklemekti.

O akşam çok tatsız geçti. Kızlar her zamanki gibi dikişlerini diktiler. Anneleri de onlara yüksek sesle kitap okudu. Yine de eksik bir şeyler vardı. Evin o her zamanki tatlı havası kaybolmuştu. Hele şarkı zamanı gelince bu gerginlik iyice açığa çıktı. Beth piyano çalarken Jo put gibi duruyordu. Amy, ağlamaya başladı. Yalnızca Meg ile annesi sarkı söylediler. Ne var ki bütün çabalarına karşın tatsızlığı gideremediler.

Jo yatmadan önce annesini öptü.

Bayan March çok tatlı bir sesle, "Yavrum, öfkeni yarına saklama. Birbirinizi affedin, birbirinize yardımcı olmaya çalışın. Yarın olunca her şeye yeniden başlayın," dedi.

Jo başını annesinin göğsüne yaslayarak hüngür hüngür ağlamak istiyordu. Sanki böylece bütün öfkesi, üzüntüsü akıp gidecekti. Ama ağlamayı kendisine yakıştırmadığı için başını salladı ve Amy'nin de kendilerini dinlediğini bildiği için sert bir sesle, "Amy'nin yaptığı iğrenç bir şey! Bağışlanmaya layık biri değil o!" dedi. Bunları söyledikten sonra sert adımlarla yürüyerek yatmaya gitti. O gece kızların odasında her zamanki neşeli fısıltılar yoktu.

Amy de barış girişimlerinin geri çevrilmesine çok sinirlenmişti. Ertesi gün, "Keşke kendimi hiç küçük düşür-

meseydim," diye düşünmeye başladı. Gururu kırılmıştı. Bu yüzden yine böbürlenmeye ve kendini herkesten üstün görmeye başladı. Bu tavırları herkesi sinirlendiriyordu tabii. Jo, hâlâ çok öfkeliydi.

O gün hiçbir şey yolunda gitmemişti. March Halanın bütün huysuzluğu üzerindeydi. Jo eve döndüğünde Meg'in dalgın ve düşünceli, Beth'in ise çok sıkıntılı olduğunu gördü. Amy hâlâ imalı şeyler söylüyor, bazı insanların sık sık iyi olmaktan söz etmelerine karşın kendilerinin bunun için hiç çaba harcamadıklarını tekrarlayıp duruyordu.

Jo kendi kendine, "Bugün herkes içimi sıkıyor, bari Laurie ile birlikte paten kaymaya gideyim," dedi. "O her zaman nazik ve şakacıdır. Beni ancak o sakinleştirir."

Amy, patenlerin tıkırtısını duyunca merakla dışarı baktı.

"İşte buyurun," dedi, "bundan sonra buz tutmayacağı için Jo gelecek sefere beni de götüreceğine söz vermişti. Ama onun gibi suratsız birinden bu istenmez ki!"

"Böyle konuşmaya hiç hakkın yok," dedi Meg. "Jo'ya yaptıkların yüzünden, onun seni bağışlaması pek o kadar kolay değil. Yine de bana kalırsa, eğer uygun zamanı seçmeyi bilirsen kendini ona bağışlatabilirsin. Kalk, sen de onların yanına git. Jo'nun keyfi gelinceye kadar hiçbir şey söylemeden bekle. Sonra iyi bir anını yakalarsan hemen onu öpüver. Seni bağışlayacağından eminim."

Amy Meg'in önerisinin çok yerinde olduğunu düşünerek çabucak giyinip evden dışarı fırladı. Jo'yla Laurie, tepenin üzerinde gözden kaybolmak üzereydiler. Amy, peşlerinden koştu.

Irmak evden pek uzak sayılmazdı. Yine de Amy onlara yetişene kadar, onlar bütün hazırlıklarını tamamlamış-

lardı. Jo, kardeşinin geldiğini görünce hemen arkasını döndü. Laurie o sırada kıyıda dikkatle kayarak buzların kalınlığını yokladığı için Amy'nin geldiğini görmemişti.

Havalar ısınmaya başlamış, buzlar yer yer incelmişti.

"Ben şu dönemece doğru gidiyorum," diye seslendi Laurie. "Yarışa başlamadan önce buzları bir yoklasam iyi olur."

Jo, Amy'nin patenleri ayaklarına takmaya çalışırken çıkardığı sesleri duymuştu ama hiç oralı olmadı. Başını bile çevirmeden yavaş yavaş ırmak boyunca kaymaya başladı. İçinde buruk bir sevinç duymuştu. Amy'nin özür dileyebilmek için gösterdiği çaba hoşuna gitmişti.

Laurie, dönemeci dönerken Jo'ya doğru, "Kıyıdan uzaklaşma, ortalardaki buzlar iyice incelmiş. Tehlikeli olabilir!" diye seslendi.

Laurie'nin sözlerini Jo duymuştu ama o sırada ayağa kalkmaya çabalamakta olan Amy hiçbir şeyin farkında değildi. Jo, omzunun üzerinden Amy'ye doğru bir bakış fırlattı ama tam o sırada içindeki küçük şeytan "Duymazsa duymasın. Kendi başının çaresine baksın, sana ne?" diye fısıldamıştı.

Laurie, dönemeci dönüp gözden kaybolmuştu. Jo da dönmek üzereydi. Amy şimdi çok geride kalmıştı. Irmağın ortasındaki yumuşak buzlara doğru kayıyordu. Jo, olduğu yerde durdu. İçinde garip bir duygu vardı. Sonra yeniden yoluna devam etmeye niyetlendi. Ama sanki bir şey gitmesine engel oluyordu. Başını geri çevirdi.

İşte tam o sırada Amy'nin kollarının havaya kalktığını, sonra aşağı indiğini gördü. Kırılan buzların çatırtısına küçük kızın çığlığı karışmıştı.

Jo'nun kalbi korkudan durmuştu sanki. Laurie'yi çağırmaya çalıştı ama sesi çıkmıyordu. Amy'ye doğru iler-

lemek istiyordu ama sanki bacaklarında hiç güç yoktu. Olduğu yerde kalakalmıştı, kıpırdayamıyordu. Birden bir şey ok gibi yanından geçerken Laurie'nin sesini duydu.

"Çabuk bir sopa bul hadi çabuk ol!"

Jo nasıl olup da hareket etttiğini bilmiyordu. Deli gibi kaymaya başlamıştı. Laurie'nin söylediklerini harfi harfine yerine getirmeye çalışıyordu. Laurie buzun üzerine uzanmış, Amy'yi sopanın yardımıyla suyun üzerinde tutmaya çalışıyordu. Sonra Jo ile birlikte onu yukarı çektiler. Küçük kıza bir şey olmamıştı ama kızcağız çok korkmuştu.

Laurie, "Onu hemen eve götürmeliyiz," dedi. "Ben patenleri ayağımdan çıkarana kadar sen de paltolarımızı onun üzerine ört."

Amy sırılsıklamdı. Üzerinden sular damlıyordu. Bir yandan titriyor, bir yandan da ağlıyordu. Onu binbir zorlukla eve götürdüler. Evdekilerin hepsi çok korkmuştu. Amy'yi hemen battaniyelere sarıp ateşin önüne yatırdılar. Bir süre sonra küçük kız uykuya dalmıştı.

Bu koşuşturma sırasında Jo, hemen hemen hiç konuşmamıştı. Yüzü sapsarı bir halde ortalıkta dolaşıp duruyordu. Giysisi yırtılmış, elleri buz kesmiş, yara bere içinde kalmıştı. Sonunda Amy uykuya dalınca annesi Jo'yu yanına çağırıp onun yaralı ellerini sarmaya başladı.

Jo, büyük bir vicdan azabıyla battaniyenin altındaki kardeşine bakarak, "Tehlikeyi atlattığından emin misin?" diye sordu annesine.

"Evet yavrum," dedi annesi. "Hiçbir yerine bir şey olmamış, üşüttüğünü de hiç sanmıyorum. Onu hemen sıkı sıkı sarıp eve getirmekle çok akıllılık etmişsin."

"Bunların hepsini Laurie akıl etti," dedi Jo. "Ben hiçbir şey yapamadım. Eğer ölseydi benim yüzümden ölmüş

olacaktı." Jo'nun gözlerinden yaşlar boşalıyordu. Bütün olanları annesine anlattı.

"Bütün bunlar benim o korkunç öfkem yüzünden oldu," diyordu. "Öfkemi yenmeye çalışıyorum. Tam yendiğimi sanıyorum, yine her zamankinden daha korkunç bir şekilde su yüzüne çıkıyor. Ah anneciğim, ben ne yapacağım?"

"Kendini kontrol etmeye çalış yavrum," dedi annesi, "hiçbir zaman kontrolü elden bırakmamalısın. Sakın bu kötü huyla baş edemeyeceğini düşünme."

Bayan March, Jo'nun kıpkırmızı olmuş yüzünü omzuna çekti. Onun ıslak yanaklarını o kadar büyük bir sevgiyle öptü ki Jo daha da beter ağlamaya başladı.

"Bilemezsin, bunun ne kadar korkunç bir şey olduğunu tahmin bile edemezsin anneciğim. Öfkelendiğim zaman gözlerim kararıyor. Öylesine vahşî biri oluyorum ki karşımdaki insanın canını yakmaktan zevk bile alabilirim o anda. Bir gün onarılamayacak bir şey yapacağım diye ödüm kopuyor. O zaman bütün hayatım mahvolur ve herkes benden nefret eder. Ah anneciğim bana yardım et ne olursun, bana yardım et!"

"Böyle ağlama yavrum," dedi annesi, "ama sakın bu günü de unutma. Hepimizin öfkeli anları vardır. Sen en çok kendinin öfkelenebileceğini düşünürsün belki ama mesela ben senden de öfkeli olabilirim."

"Sen mi?" diye hayretle sordu Jo. "Seni neredeyse hiçbir zaman kızgın görmedim ki ben!"

"Kırk yıldır öfkemi kontrol altına almaya çalışıyorum," dedi annesi gülümseyerek. "Her gün kızdığım o kadar çok şey oluyor ki... Ama artık kızgınlığımı göstermemeyi öğrendim. Umarım günün birinde artık o kadar çok kızmamayı da öğrenirim bebeğim. Ama sanırım bunu öğrenmek de en az bir kırk yılımı daha alır."

Bayan March'ın bu konuşması Jo'yu çok rahatlatmıştı. Annesinin de kendisi gibi hatalarının olabileceğini, ama onun hatalarını yenmek için uğraştığını öğrenmek Jo'ya da güç vermiş, kendi hatalarını düzeltebileceğine dair inancını pekiştirmişti.

DOKUZUNCU BÖLÜM

Meg eve girince, "Haziranın biri! King'ler yazlığa gidiyorlar ve ben de tam üç ay izinliyim!" diye sevinçle bağırdı.

Sıcak bir gündü. Jo, bitkin bir halde divana uzanmıştı. Beth onun tozlu ayakkabılarını çıkarıyor, Amy ise herkese limonata yapıyordu.

"Neyse ki March Hala sonunda gidebildi," dedi Jo. "Bir an önce gidebilmesi için öyle canla başla yardım ettim ki sonunda benden ayrılmak istemeyip beni de götürür diye ne kadar korktuğumu anlatamam. Tam araba kalkmıştı ki elini sallayarak 'Josephine sen de gelmek istemez misin?' demesin mi! Kendimi köşeye atana kadar arkama bakmadan koştum."

"Zavallı Jo, eve geldiğinde sanki arkasından onu kovalayan bir ayı var sanırdınız," dedi Beth.

"March Hala *vapura* benziyor değil mi?" diye sordu Amy limonatasından bir yudum alarak.

"Vampir demek istiyorsun," diye mırıldandı Jo, "ama zararı yok, konuşurken herkes yanlış yapabilir."

"Tatilde ne yapacaksınız?" diye sordu Amy hemen konuyu değiştirmeye çalışarak.

Meg, sallanan sandalyeye gömülerek, "Ayaklarımı uzatıp yatacağım. Geç saatlere kadar da yataktan çıkmayacağım," dedi. "Bütün kış sabahın köründe kalkıp başkaları için çalıştım durdum. Bu yüzden şimdi bol bol dinleneceğim."

"Bu uyuşuk hayat bana göre değil," dedi Jo. "Elma ağacındaki yerime tırmanıp yeni kitaplarımı okuyacağım ben."

"Beth, biz de bir süre ders çalışmasak nasıl olur sence?" diye sordu Amy.

"Annem izin verirse neden olmasın?" dedi Beth, "ben de yeni şarkılar öğrenmek, bebeklerime yazlık giysiler dikmek istiyordum zaten."

Bunun üzerine Meg, annesine dönerek, "Ne dersin anneciğim?" diye sordu.

"İsterseniz bir hafta bu şekilde yaşayın. Bakalım aylaklık hoşunuza gidecek mi? Bana sorarsanız, cumartesiye kalmaz işsizlikten sıkılırsınız. Hiç çalışmadan dinlenmek de hiç tatil yapmadan çalışmak kadar sıkıcıdır."

"Hiç sanmam," dedi Meg, "bana çok zevk alırmışım gibi geliyor."

"Aylaklığın şerefine içelim!" dedi Jo limonata bardağını havada sallayarak. Tabii bu arada bütün limonata ortalığa saçılmıştı.

Ertesi gün Meg, gerçekten saat ona kadar ortalıkta görünmedi. Sonunda kalkıp tek başına kahvaltıya oturduğu zaman oda ona çok ıssız ve dağınık göründü. Jo vazolara çiçek koymamış, Beth de ortalığı toplamamıştı. Amy'nin kitapları yerlerdeydi. Odada yalnızca annelerinin köşesi her zamanki gibi derli topluydu. Meg tembel tembel ora-

ya oturdu. Esneyerek almak istediği güzel yazlık giysileri düşünmeye başladı.

Jo, bütün sabah Laurie ile birlikte ırmakta dolaşmıştı. Öğleden sonra da elma ağacına çıkıp kitap okudu. Beth, önce bebeklerinin bulunduğu büyük dolabı boşalttı ama işin yarısına bile gelmeden sıkılmıştı. Her şeyi o halde bırakıp piyano çalmaya gitti. Amy ise en güzel beyaz giysisini giyip saçlarını düzeltti ve hanımeli çiçeklerinin altına oturup resim yapmaya başladı. Gelip geçenlerin kendisini görüp bu güzel ressamın kim olduğunu soracağını umut ediyordu ama ne gelen oldu ne giden. Çok geçmeden canı sıkıldı ve yürümeye başladı. Biraz sonra bir sağanak boşalınca sırılsıklam eve doğru kaçmaya başladı.

Çay saatinde neler yaptıklarını birbirlerine anlatırlarken hepsi çok güzel ama şaşılacak kadar da uzun bir gün geçirmiş oldukları kanısına vardılar.

Meg, öğleden sonra çarşıya çıkıp kendine bir kumaş almış ama ancak satıcı kumaşı kestikten sonra bunun yıkanamayacağını öğrenmişti. Tabii bu durum biraz canını sıkmıştı.

Jo kayıkla dolaşırken güneşte fena yanmış, hiç ara vermeden kitap okuduğu için de başı kazan gibi olmuştu.

Beth, dolabın karışıklığına sıkılıyordu. Ayrıca üç şarkıyı birden öğrenmeye çalışmanın pek kolay olmadığını anlamıştı.

Amy ise yağmurda giysisi berbat olduğu için üzgündü çünkü ertesi gün Katy Brown'm doğum gününe gidecekti ve ne giyeceğini bilemiyordu.

Aylaklık etmek kızlara pek yaramamıştı. Günler uzadıkça uzuyor, zaman geçmek bilmiyordu. Herkesin üzerine tuhaf bir huzursuzluk çökmüştü sanki.

Hepsi boş boş oturmanın insana verdiği sıkıntının,

çalışırken yorulmaktan daha çekilmez bir şey olduğunu düşünüyordu.

Evdeki en mutlu kişi anneleriydi. Bayan March kendisini mutlu eden işlerini yapmaya yine devam etmiş, yaşayışını hiç değiştirmemişti.

Cuma gecesi geldiğinde, kızlar o aylaklık haftası bittiği için içten içe rahatlamışlardı. Yine de hiçbiri tembellik etmekten sıkıldığını diğerine söylemiyordu.

Bayan March ise kızlara iyi bir ders vermek için hafta sonu Hannah'yı izne göndermişti.

Pazar sabahı uyandıklarında mutfaktaki ocağın yanmadığını gördüler. Yemek odasında da kahvaltı yoktu. Annelerini de ortalıkta göremeyince, Meg koşarak yukarı çıktı. Geldiğinde şaşırmış gibi bir hali vardı.

"Neyse ki annem hasta falan değil," dedi, "yalnız yorgun olduğunu ve bütün gün odasında dinleneceğini söyledi. Bizim elimizden geldiği kadar evi çekip çevirmemizi istiyor. Çok tuhaftı aslında. Geçen hafta çok çalıştığını, şimdi de bizim hiç nazlanmadan işe koyulmamız gerektiğini söyledi."

"Ben zaten bir şeyler yapmak istiyordum," diye atıldı Jo, "bu da yeni bir eğlence sayılır."

Kızların hepsi bir işe yarayacaklarını düşünerek sevinmişlerdi. Hannah hep, "Ev işleri zordur," derdi. Kızlar onun bunları söylerken ne kadar haklı olduğunu çok geçmeden anlayacaklardı. Kilerde dünya kadar yiyecek vardı. Beth ile Amy sofrayı kurdular. Meg'le Jo da kahvaltıyı hazırladılar. Bir yandan da "Ah şu ev kadınları, işleri ne kadar büyütürler!" diye söylenip duruyorlardı.

"Anneme de biraz kahvaltı götürelim!" dedi Meg.

Böylece yukarı bir tepsi götürdüler. Anneleri tepsiyi teşekkür ederek aldı. Ama çayın çok kaynamış, omletin

yanmış, bisküvilerin içinde de un topakları kalmış olduğunu görünce Jo odadan çıkar çıkmaz gülmeye başladı.

"Zavallıcıklar, bayağı yorulacaklar ama böyle bir derse ihtiyaçları vardı doğrusu," diye düşündü.

Aşağıda ise şikâyetler artmıştı. Aşçılık işini üzerine alan Meg, büyük bir başarısızlığa uğramış, üzgün üzgün oturuyordu. Jo, Meg kadar bile yemek yapmayı bilmemesine rağmen onu öyle görünce, "Tamam, tamam," dedi, "yemeği ben hazırlarım. Sen ortalığı topla."

Meg bu öneriye çok sevinerek hemen oturma odasını toplamaya girişti. Baştan savma bir temizlik yaptığı yetmezmiş gibi bir de bütün süprüntüleri divanın altına tıkıştırdı. Jo, aşçılığına çok güveniyordu. Laurie'yi de yemeğe çağırmaya karar verdi.

Meg, Jo'nun Laurie'yi yemeğe davet ettiğini öğrenince, "Misafir çağırmadan önce ona ne ikram edebileceğini düşünmen gerekirdi," dedi.

"Düşündüm," dedi Jo, "sığır eti ve patates var. Değişiklik olsun diye biraz kuşkonmazla istakoz salatası yapacağım. Biraz da salata yaparız. Kitapta tarifleri var. Tatlı olarak kremalı çilek vermeyi düşündüm. Son olarak kahve ikram edebiliriz."

"Bence bu kadar karışık işlere girişmezsen iyi olur," dedi Meg, "daha yemek pişirmeyi doğru dürüst bilmiyorsun. Bak haberin olsun, ben bu yemeğin sorumluluğunu üzerime alacak değilim. Madem Laurie'yi yemeğe çağırdın, başının çaresine de bakarsın."

Jo, çok alınmıştı. "Senden bir şey istemiyorum zaten," dedi. "Sadece onu iyi karşıla yeter. Bir de kremaya bak ve dibi falan tutarsa bana haber ver."

"Olur," dedi Meg, "yalnız bir şey almadan önce anneme de haber versen iyi olur."

"Tabii ki haber vereceğim," diye söylendi Jo.

Annesinin yanına çıktığında, "Nasıl istiyorsan öyle yap!" diye onu tersledi Bayan March. "Ben zaten yemeği dışarıda yiyeceğim. Bugün kendime izin verdim. Kitap okuyacağım ve gezip tozacağım. Biraz keyfime bakmak istiyorum."

Annesinin bu alışılmadık tavırları Jo'yu çok şaşırtmıştı. "Nedense bugün her şey ters gidiyor," diye söylenerek aşağı indi. "İşte Beth de ağlamaya başladı. Amy ona bir şey yaptıysa benden çekeceği var."

Beth'i oturma odasında, kafesteki ölü kanaryaya bakarak hıçkıra hıçkıra ağlarken buldu. Kuşun minik pençeleri kaskatı olmuştu.

Beth, minik yaratığı avucuna almış diriltmeye çalışıyor, "Hepsi benim suçum," diye ağlıyordu. "Onu unutmuşum. Suyu da bitmiş yemi de. Ah Pip, bunu nasıl yapabildim?"

Jo, kuşun yarı kapalı gözlerini, küçücük bedenini okşadı. Kuş buz gibi olmuştu. Üzüntüyle başını sallayarak onu tabut olarak domino kutusuna koymayı teklif etti.

"Onu fırına koy, ısınırsa belki dirilir," dedi Amy.

"Zaten açlıktan öldü. Bir de zavallı kuşu kızartamam," dedi Beth. "Ona bir kefen dikip mezara gömeceğim. Başka bir kuş da almayacağım çünkü ben bir kuşa bile bakamayacak kadar tembel bir kızım!"

Jo, yavaş yavaş, herkesin yardımına koşarak çok fazla sorumluluk aldığını hissetmeye başlamıştı.

"Cenaze törenini öğleden sonra yapalım," dedi. "Artık ağlama Beth. Çok üzüldük ama zaten bu hafta hiçbir şey yolunda gitmiyor ki. Zavallı Pip de bizim kurbanımız oldu işte. Kefeni dikip onu benim kutuma koy. Yemekten sonra hep birlikte büyük bir cenaze töreni yaparız."

Diğer kızlar Beth'i avutmak için onun yanında kaldılar, Jo da mutfağa gitti. İçerisi çok karışıktı. Jo, hemen önüne bir önlük bağlayıp işe koyuldu. Önce bulaşıkları yıkamaya hazırlanırken ateşin söndüğünü fark etti ve öfkeyle söylenerek sobanın ağzını açıp külleri karıştırmaya koyuldu. Ateşi yeniden yaktıktan sonra su ısınana kadar çarşıya gidip gelmeyi düşündü.

Yürüyüş yapmak neşesini biraz yerine getirmişti. Geri döndüğünde etsiz bir istakoz, iyice bayatlamış kuşkonmazlar, iki kutu da ekşi çilek aldığını gördü. Yaptığı pazarlık onu çok tatmin etmişti. O mutfağı toparlamayı bitirdiği sırada yemek vakti gelmişti bile.

Meg'in yoğurduğu unu ocağın üzerine bıraktığını, sonra orada unuttuğunu fark etti.

Hepsi giriştikleri işlerde bilgisizliklerinden dolayı başarısız oluyor, sonra da sinirleniyorlardı. İşler gitgide içinden çıkılmaz hale gelmeye başlamıştı.

Bayan March, bir süre neler olduğunu görmek için ortalıkta dolaşmış, sonra kuşu için kefen hazırlamakta olan Beth'i biraz teselli etmiş ve çıkıp gitmişti. Kızlar anneleri köşeyi döndüğünde, iyice ne yapacaklarını bilmez bir hale gelmişlerdi. Birkaç dakika sonra, sürekli etrafı inceleyen keskin gözleri olan komşuları Bayan Crocker yemeğe geldiğini söyleyerek içeri girdi. Çok dedikoducu bir kadın olan Bayan Crocker'ı kızlar aslında pek sevmezlerdi ama anneleri yaşlı ve fakir bir kadın olduğu için ona iyi davranmaları konusunda onları uyarmıştı. Meg onu salona götürdü ve yanına oturdu. Kadın Meg'e bir yandan bitmek tükenmek bilmeyen eleştirilerini sıralamaya, bir yandan da tanıdığı insanlar hakkında bir sürü hikâye anlatmaya başladı.

Bu arada Jo, mutfakta ne yapacağını bilemez bir hale

gelmişti. Hazırladığı bütün yemeklerin hiç de olması gerektiği gibi görünmediklerinin farkındaydı. Sonunda, "Ne yapalım, eğer karınları acıkmışsa onlar da sığır eti, ekmek ve tereyağı yerler," diye söylendi kendi kendine. Yemek zilini çaldığında bitkin bir haldeydi.

Zavallı Jo, yemek boyunca önüne konulan şeyden bir lokma alan kişinin ikinciyi almaya cesaret edemediğini gördükçe, "Yer yarılsa da dibine girsem," diye düşündü durdu.

Artık tek umudu kremalı çileğe kalmıştı. Çileklerin üzerine bol bol şeker dökmüş, en üstünü de krema ile süslemişti. Gözünü masadakilerden ayırmıyor, göstereceklerı tepkiyi bekliyordu heyecanla. Sonunda yüzlerindeki ifadeden, ağızlarına aldıkları bir tek kaşığı bile yutamamalarından bir gariplik olduğunu anlayarak, "Ne var Tanrı aşkına?" diye sordu.

"Şeker yerine tuz koymuşsun. Üstelik kremayı da ekşimiş sütten yapmışsın," dedi Meg.

Jo, kıpkırmızı olmuştu. Gözyaşları göz pınarlarını yakmaya başlamıştı ki Laurie ile göz göze geldi. Yemek boyunca, her şey son derece normalmiş gibi yemekleri kahramanca yemeye çalışan tek kişi oydu ama sonunda onun yüzünün de ekşimiş olduğunu görünce, birden olayın ne kadar komik olduğunu fark ederek kahkahalarla gülmeye başladı.

Kızların deyimiyle, "Bayan Kraker" hariç masadaki herkes ona katılmıştı.

Bayan March eve döndüğü zaman, "Kızlar, artık bu şekilde yaşamaktan vazgeçmek istiyor musunuz yoksa hâlâ tembellik yapmakta ısrarlı mısınız?" diye sordu.

"Hayır anneciğim," dedi Jo hemen. "Boş oturmak bize göre değilmiş."

"Bizim işlerin altından kalkamayacağımızı görmemiz için her şeyi bırakıp gittin değil mi?" diye sordu Meg.

"Evet yavrum," diye cevapladı anneleri. "Rahat yaşayabilmemiz için herkesin çalışması gerektiğini kendi kendinize anlamanızı istiyordum. Hannah ile ben işleri yaparken siz rahattınız ama size verdiğimiz sorumluluklardan sıkılıyordunuz. İnsanın yalnızca kendisini düşünmesi halinde neler olabileceğini görmenizi istedim. Birbirimizle yardımlaşarak evimizi rahat, güzel bir yer haline getirmemiz sizce de daha iyi değil mi?"

"Haklısın anneciğim."

"O halde sızlanmayı bırakıp küçük sorumluluklarınızı yine üstlenin. Çünkü bu sorumluluklar, kimi zaman insana ağır gelseler bile, yararlı yüklerdir. Bunları nasıl taşıyacağımızı öğrenirsek ağırlıkları da gittikçe azalır. Çalışmak çok yararlı bir şeydir. Bizi sıkıntılardan, kötülüklerden korur. Çalıştıkça kendimizi hem daha güçlü hem de daha özgür hissederiz."

"Arı gibi çalışacağız, işimizi severek yapacağız," diye atıldı Jo. "Ben tatilde yemek pişirmeyi öğreneceğim."

"Ben de babamın gömleklerini dikmene yardımcı olacağım anneciğim. Kendi elbiselerimi bozup bozup dikmekten daha işe yarar bir şey bu," dedi Meg de.

"Ben de her gün derslerime çalışacağım. Artık bebeklerle oynamaya, müzik çalışmaya daha az vakit ayıracağım," dedi Beth.

Amy de "Ben de ilik açmayı öğreneceğim. Hem de konuşmamdaki bozuklukları düzeltmeye çalışacağım," diye atıldı.

"Çok iyi," dedi anneleri. "Hiçbir şeyde aşırılığa kaçmayın çocuklarım. Tutsak gibi hiç durmadan çalışmanızın da anlamı yok. Zamanın çok değerli olduğunu bilin. Onu

iyi kullanmaya çalışın. Oyun oynamaya da çalışmaya da zaman ayırın. Her gününüzü hem yararlı hem de zevkli işler yaparak değerlendirmeye çalışın. Böyle yaşarsanız hem gençliğiniz güzel geçer, hem de yaşlılığınızda pişmanlık nedir bilmezsiniz."

ONUNCU BÖLÜM

Hep evde olduğu için postayı dağıtma işi ile Beth uğraşıyordu. Temmuz ayında bir gün yine elleri kolları mektuplarla, paketlerle dolu olarak eve geldi ve bunları dağıtmaya başladı.

"İşte çiçeklerin anneciğim," dedi onları vazoya yerleştirirken. "Laurie sana çiçek göndermeyi hiç unutmaz. Bayan Meg March bu mektup size. Ve bir de eldiven teki var."

"Nasıl olur? Ben bir çift eldiven bırakmıştım orada. Oysa burada bir teki var," diye söylendi Meg gri pamuklu eldivenine bakarak. "Diğer tekini bahçede düşürmedin ya?"

"Hayır, orada sadece bir tane olduğundan eminim."

"Her neyse, belki diğer teki de bulunur. Benim mektubum Almanca bir şarkının sözlerinin çevirisi," dedi Meg. "Bu Laurie'nin el yazısına benzemediğine göre sanırım Bay Brooke yazmış."

"Bu mektuplar da Jo'ya gelmiş," dedi Beth.

Jo'nun mektuplarının ilki annesindendi.

Sevgili kızım,

Öfkeni kontrol altına almak için göstermiş olduğun üstün çabaların sonucunda, ne kadar başarılı olduğunu gururla izlediğimi belirtmek istedim. Devam et bebeğim. Böyle sabırla ve cesaretle devam et.

Seni çok seven annen.

"Bu harika!" diye bağırdı Jo. "Ah anneciğim, sen bana yardım ettikçe tabii ki gayret edeceğim."

Sonra ikinci mektubu okumaya başladı. Bu da Laurie'dendi.

Sevgili Jo,

Yarın beni ziyaret etmeye kızlı erkekli bazı İngiliz misafirler gelecek; Vaughan'lar. Hava güzel olursa Longmeadow'da çadır kurup piknik yapmak istiyoruz. Ateş yakıp çingeneler gibi eğleneceğiz. Gelenlerin hepsi çok iyi insanlardır ve bu tip eğlenceleri severler. Öğretmenim Bay Brooke da geliyor. Sizin de bizimle birlikte olmanızı istiyorum. Ne pahasına olursa olsun Beth'i mutlaka getir. Yemek işini hiç düşünme, ben her şeyi halledeceğim. Yeter ki siz gelin.

Sevgiler
Laurie.

Jo, hemen Meg'e haberi vermek için yerinden fırladı.

"Gidebiliriz değil mi anneciğim?" diye sordu. "Hem Laurie'ye de yardımcı oluruz."

"Umarım bu Vaughanlar öyle pek soylu kişiler değillerdir," dedi Meg. "Onlar hakkında bir şeyler biliyor musun Jo?"

"Yalnız dört kişi olduklarını biliyorum. Senden daha büyük olan Kate diye bir kız, aşağı yukarı benimle yaşıt olan Frank ve Fred adlı ikizler ve bir de dokuz on yaşlarında Grace adlı kız kardeşleri. Laurie, onlarla seyahatte iken tanışmış. Oğlanları çok sevmiş, yalnız Kate'den çok hoşlandığını sanmıyorum." Sonra Beth'e dönerek, "Sen de geleceksin değil mi?" diye sordu.

"Eğer oğlanlar benimle konuşmaya kalkışmazlarsa gelirim."

"Bu konuda sana söz veriyorum."

"Laurie'yi memnun etmek isterim. Bay Brooke'tan yana da hiç korkum yok. Çok kibar bir adam. Ama ne oyunlara katılırım ne de şarkı söylerim. Kimseyle konuşmak da istemiyorum. Ancak bu koşullarda gelebilirim."

"Aferin sana!" dedi Jo. "Yavaş yavaş utangaçlığını yenmeye başladın. İnsanın kendi kusurlarıyla savaşması hiç kolay değildir. Hep takdir edildiğini bilmesi gerekir. Değil mi anneciğim?" Sonra annesini yanaklarından öptü.

"Bana da Bay Laurence'dan, bugün hava kararmadan gidip ona biraz piyano çalmamı rica eden bir not gelmiş," dedi Beth.

Jo, "Hadi bakalım şimdi herkes işinin başına," diye araya girdi. "Bugün bütün işlerimizi bitirelim ki yarın eğlenirken kafamız rahat olsun."

Ertesi sabah güneşin parlak ışıkları erkenden kızların yattığı odaya süzüldü. Kızlar daha uyanmamışlardı. Kendilerini akılları sıra o günkü eğlenceye hazırlamaya çalıştıkları için çok komik bir görünüşleri vardı. Meg, alnındaki saçları küçük kâğıtlarla kıvırmış, Jo, yüzünü kreme bulamıştı. Beth, en sevdiği bebeği Joanna'yı koynuna almıştı. İçlerinde ilk uyanan Jo oldu ve hemen Amy'yi işaret ederek diğerlerini de uyandırdı. Amy'nin hâli hepsinden

daha komikti. Çünkü havaya kalkık olması için yatarken burnuna bir mandal takmıştı!

O sabah her iki evde de büyük bir hazırlık göze çarpıyordu. Herkesten önce hazırlanmış olan Beth, pencereden yandaki köşkü seyrederken bir yandan da kardeşlerine haber veriyordu.

"İşte çadırı kuracak olan adam gidiyor. Bay Laurence ise hava tahmininde bulunabilmek için gökyüzüne bakıyor. Keşke o da gelebilseydi... İşte Laurie de dışarı çıktı. Tıpkı gemicilere benzemiş... Tatlı çocuk! Aman Tanrım! Tıklım tıklım insanla dolu olan bir araba geldi. Uzun boylu bir hanım, küçük bir kız ve iki de oğlan var. Oğlanlardan biri topal. Vah zavallıcık! Koltuk değnekleri ile yürüyor. Laurie, bize bundan bahsetmemişti. Hadi biraz acele edin kızlar! Geç kalıyoruz. Aralarında Ned Moffat da var. Bak Meg, hani geçen gün alışverişte karşılaştığımızda sana selam veren adam değil mi bu?"

Sonunda kızlar da hazırlanmayı bitirebilmişlerdi. Buluşacakları yer olan ırmak kıyısına geldiklerinde, Laurie hemen yanlarına koştu ve onları arkadaşları ile tanıştırdı. Kate yirmi yaşlarındaydı. Meg, onun çok sade giyinmiş olduğunu görerek sevindi. Ned ise oraya sırf Meg'i görebilmek için geldiğini söyledi. Bu söz Meg'in çok hoşuna gitmişti. Jo, Kate'i görür görmez, Laurie'nin neden ondan hoşlanmadığını anlamıştı. Kızın sanki "Uzak durun, bana dokunmayın," der gibi bir hali vardı. Beth de oğlanları gözden geçiriyordu. Topal oğlanın çelimsiz, kendi halinde biri olduğunu görerek ona karşı iyi davranmaya karar verdi. Amy de Grace ile arkadaş olmuştu. Tanıştırılma faslından sonra gençlerin hepsi hemen kaynaşmışlardı. Çadırlar, yiyecekler, kriket araç gereçleri önceden kamp yerine gönderilmişti. Biraz sonra çocuklar da iki kayığa

doluşup, Bay Laurence arkalarından şapkasını sallarken yola çıktılar. Kayıklardan birinde Laurie ile Jo, ötekinde de Ned ile Bay Brooke kürekleri çekiyordu. Jo kürek çektikçe bir ileri bir geri sallanarak bir esinti yaratıyordu. Kate onun haline ve davranışlarına çok şaşırmıştı. Laurie yerine geçerken kazayla ona çarpıp, "Sevgili arkadaşım seni incittim mi?" diye sorunca, gözlüğünü takıp bu tuhaf kızı incelemeye başladı. Sonunda onun "garip ama aynı zamanda da oldukça zeki," bir kız olduğuna karar vererek uzaktan uzağa gülümsedi.

Meg öbür kayıktaydı. Tam kürekçilerin karşısında oturuyordu. Kürek çekenlerin her ikisi de Meg'e hayrandılar. Bay Brooke sessiz sedasız, ağırbaşlı bir gençti. Çok güzel elâ gözleri ve tatlı bir ses tonu vardı. Meg onun bu sakinliğini seviyor, ona ayaklı bir ansiklopedi gözü ile bakıyordu. Bay Brooke hiçbir zaman Meg'le çok konuşmamasına rağmen gözlerini kızdan ayırmıyordu. Ned ise pek zeki biri olmamasına karşın, neşeli ve iyi huylu biriydi. Sallie Gardiner, bütün dikkatini beyaz elbisesine vermişti. Bunu kirletmemeye çalışarak Fred ile konuşuyordu. Beth, Fred'in yaptığı el şakaları karşısında dehşete düşmüştü.

Sonunda kamp alanına vardıklarında Laurie kayıktan atlayarak, "Laurence kampına hoşgeldiniz!" diye onları selamladı.

Yemekten önce biraz kriket oynamaya karar verdiler. Çok zevk aldıkları bir oyundu bu. Kısa bir süre sonra Bay Brooke saatine bakarak, "Yemek zamanı geldi," dedi. "Çocuklar siz ateşi yakın, su getirin. Bayan March ve Bayan Sallie de masayı kursunlar. İçinizde en güzel kahveyi kimin yaptığını öğrenebilir miyim acaba?"

Meg hemen atılarak "Jo," diye yanıtladı onu.

Sonunda çocuklar çalı çırpı toplayarak ateş yaktılar ve

Jo da kahveyi pişirmeye koyuldu. Diğerleri de sofra örtüsünü yaydılar, yiyecek ve içecekleri iştah açıcı bir şekilde masanın üzerine dizdiler. Sofrayı yeşil yapraklarla süslediler. Jo kahvenin hazır olduğunu bildirince hepsi birden iştahla yemeye koyuldular. Yemek çok neşeli geçiyordu. Her şey onlara çok neşeli ve hoş görünüyordu. O kadar çok güldüler ki yakınlarında otlamakta olan atları bile ürküttüler. Masanın ayakları eşit uzunlukta olmadığı için sürekli bir kaza oluyordu. Sütün içine balıklar düşmüş, karıncalar ise sofranın davetsiz misafirleri olmuşlardı. Çitin öbür yanından üç çocuk onları gözetliyordu. Irmağın karşı kıyısındaki bir köpek ise bütün gücüyle havlıyordu.

Bu sırada Jo, önüne bir tabak çilek aldı. Laurie, hemen, "Tuz şurada," diye atıldı. "Belki yine tuzla yemek istersin diye düşündüm de."

"Yok sağol," dedi Jo ve tabağının içinden kremaya bulanmış iki örümcek çıkarırken "Örümcekle yemek daha çok hoşuma gidiyor benim," diye karşılık verdi. "Hem aşk olsun Laurie. O korkunç yemeği bana hatırlatmaya nasıl cesaret edebiliyorsun?"

Gülüştüler ve yeterli tabak olmadığı için çileklerini aynı tabaktan yemeye başladılar.

"O gün ne kadar eğlenmiştim ama!" dedi Laurie. "Peki şimdi yemeklerimizi bitirdikten sonra ne yapacağız?"

"Hava serinleyene kadar oturduğumuz yerde oyun oynayabiliriz. Eminim Bayan Kate çok güzel oyunlar biliyordur."

Kate, gerçekten bir sürü oyun biliyordu. Kızlar yemek yemeyi bırakmışlardı. Erkeklerin ise başka bir şey yiyecek halleri kalmamıştı. Sofradan kalktılar ve Bayan Kate'in öğrettiği bir oyunu oynamaya başladılar.

"Birisi bir hikâye anlatmaya başlayacak," dedi Kate.

"Ne isterseniz olabilir. Hikâyenin en heyecanlı yerine geldiğinizde duracaksınız. Sizin yanınızda kim oturuyorsa o sizin kaldığınız yerden devam edecek. İyi oynanırsa çok gülünç oluyor. Bay Brooke, rica etsem oyunu siz başlatır mısınız?"

Brooke iki genç kızın ayaklarının dibine, çimenlerin üzerine uzanmıştı. Güzel gözlerini ırmağın sularına dikerek hikâyesine başladı.

"Bir zamanlar zırhından ve kılıcından başka hiçbir şeyi olmayan bir şövalye, şansını denemek için dünyayı gezmeye karar vermiş. Sıkıntılı ve zor günler geçirmiş. Sonra iyi kalpli, yaşlı bir kralın sarayına gelmiş. Bu kralın çok sevdiği güzel bir atı varmış. Ama bu at çok dik başlıymış. Kral, onu terbiye edene ödül olarak bu atı vereceğini söylemiş. Şövalye bu işi bir kere denemeye karar vermiş. At, çok yabanîymiş ama çok geçmeden, kendisine yavaş yavaş yaklaşan bu cesur şövalyeyi sevmiş. Şövalye de bu güzel atın sırtına binip şehir şehir onunla dolaşmaya başlamış. O zamana kadar birkaç kere rüyasında görmüş olduğu ama hiçbir yerde rastlayamadağı çok güzel bir kızı arıyormuş. Bir gün, atıyla geçtiği bir sokaktaki harap bir şatonun kapısını çalmış. Kocaman kapı açılmış..."

"Genç bir kız görünmüş," diye araya girdi Kate. "Heyecanla 'Çok şükür, kurtarıcım geldi!' diye bağırmış. Şövalye onu görünce hemen diz çökmüş. 'Lütfen kalkın!' demiş kız bembeyaz ellerini ona doğru uzatarak. 'Sizi nasıl kurtaracağımı söylemezseniz kalkmam,' demiş şövalye. Kız, 'Ne yazık ki acı kaderim beni buraya bağlamış ve zalim hükümdar ölünceye kadar da buradan ayrılmam mümkün değil' diye karşılık vermiş. Bunun üzerine, 'O hain şimdi nerede?' diye sormuş şövalye. 'Mor Salonda,'

demiş kız ve sonra, 'Kurtar beni cesur şövalyem,' diye yalvarmaya başlamış. 'Emredersiniz!' demiş şövalye ve 'Ya zafer ya ölüm!' diye bağırarak Mor Salona doğru koşmaya başlamış. Şövalye tam içeri giriyormuş ki birden..."

"Karşısında uzun boylu, tepeden tırnağa beyazlara bürünmüş bir hayalet görmüş," dedi Meg. "Elinde bir lâmba olan bu hayalet, şövalyeye arkasından gelmesini söylemiş. Bir dehlize girmişler. İçerisi mezar kadar soğuk ve karanlıkmış. Ortalıkta ise bir ölüm sessizliği varmış. Lâmba ortalığa mavi bir ışık saçıyormuş. Hayalet ara sıra arkasına dönüp şövalyeye baktığında korkunç gözlerinin parıltısı görülüyormuş. İçeriden tatlı bir müziğin duyulduğu bir kapıya gelmişler. Şövalye fırlayıp içeri girmek istemişse de hayalet onu geri çekmiş. Şövalyenin önünde korkunç bir şey sallanmaya başlamış. Bu korkunç şey bir..."

Jo, "Enfiye kutusuymuş," dedi. Sesini âdeta mezardan gelir gibi boğuklaştırmıştı. Bunun üzerine dinleyiciler de gülmeye başladılar. "'Sağol,' demiş şövalye ve bir tutam enfiye alıp tam yedi kez burnuna çekmiş. Tabii başı dönmeye başlamış. 'Hah hah hah,' diye gülmüş kötü hayalet. Sonra şövalyeyi alıp büyük bir sandığın içine tıkmış. Sandığın içinde, hepsinin kafaları kesik olan on bir tane daha şövalye varmış. Tıpkı sardalye balıkları gibi üst üste dizililermiş. Derken şövalyelerin hepsi birden ayağa kalkmış..."

Fred, Jo'nun bıraktığı yerden devam etti. "Gayda müziği eşliğinde dans etmeye başlamışlar. O zaman o eski şato, bir savaş gemisi haline gelmiş. Kaptan emirler yağdırıyormuş: Halatları bağlayın! Yelkenleri çözün! Herkes silahlarının başına! O sırada ufukta bir Portekiz korsan gemisi görünmüş. Kaptan, 'Hadi aslanlarım göreyim si-

zi!' diye bağırmış. Korkunç bir mücadele başlamış. Ortalık kan gölüne dönmüş. Elbette İngilizler kazanmış. Her zamanki gibi..."

Sözün burasında Jo, "Hiç de değil," diye araya girdiyse de Fred onu duymazlıktan gelerek hikâyesine devam etti.

"Sonunda korsan gemisinin kaptanını esir almayı başarmışlar ama kurnaz kaptan kendini denize atıvermiş. Geminin altına dalarak bir delik açmış. Gemi de batmaya başlamış..."

Bu sırada sıranın kendisine geldiğini gören Sallie, "Eyvahlar olsun! Ben ne anlatacağım şimdi?" dediyse de sonunda hikâyenin devamını getirdi. "Bu şekilde denizin dibini boylayan gemiyi güzel bir deniz kızı karşılamış. Kız kesik başlı şövalyelerin bulunduğu sandığı görünce çok üzülmüş. O sırada denizin dibine inen bir dalgıca, 'Bu inci dolu sandığı yukarı çıkarabilirseniz onu size veririm,' demiş. Niyeti sandıktaki zavallı adamları yeniden hayata kavuşturmakmış. Dalgıç sandığı yukarı çıkarmış ama açınca büyük bir hayal kırıklığına uğramış. Çünkü sandıkta inci falan yokmuş. Bunun üzerine sandığı orada bırakarak yoluna devam etmiş."

"Küçük bir kaz çobanı bulmuş bu sandığı," diye devam etti Amy. "Kız, yüz kadar kaza çobanlık ediyormuş. Şövalyelerin haline çok üzülen kız, onlara nasıl yardım edeceğini bilemediği için bunu kazlarına sormaya karar vermiş. Kazlara dönerek, 'Şövalyelere kafa yerine ne takabilirim sizce?' diye sormuş. Şövalyelerin kendi kafaları kaybolmuş olduğu için bu çok yerinde bir soruymuş. Yüz kaz ağızlarını açıp hep bir ağızdan demişler ki..."

Laurie araya girdi, "'Lahana tak! Lahana tak!' Kız da koşup bahçeden on iki tane güzel, iri lahana getirmiş.

Bunları şövalyelerin boyunlarına yerleştirmiş. Şövalyeler hemen canlanmışlar. Kıza teşekkür ettikten sonra yola koyulmuşlar. Bizim şövalye ise atına atladığı gibi soluğu şatoda almış. Kalbinin prensesi bahçede çiçek topluyormuş. 'Bana da bir gül verir misiniz?' diye sormuş kıza. Kız çok tatlı bir sesle, 'Sizin gelip almanız daha doğru olur,' demiş. Şövalye çitin üzerine tırmanmaya çalışırken çitin yükseldiğini fark etmiş. O tırmanmaya çalıştıkça çit iyice yükseliyormuş. Bunun üzerine çitin altından geçmeyi denemiş. Bu sefer de çit kalınlaşmaya başlamış. Şövalyenin umutları kırılmaya başlamış ama o yine de yılmamış. Çalıları bir bir aralayarak kendine küçük bir delik açmış. Bir yandan buradan geçmeye çalışıyor bir yandan da, 'Bırakın geçeyim! Bırakın geçeyim!' diye bağırıyormuş. Gelgelelim güzel prenses sanki onu hiç duymüyormuş gibi, sakin sakin gülleri toplamaya devam ediyormuş. Şimdi şövalyenin sonunda içeri girip giremediğini de size Frank anlatsın."

"Ben anlatamam," dedi Frank utanarak. "Hem ben oynamıyordum da zaten."

Beth, Jo'nun arkasına saklanmıştı, Grace de uyuya kalmıştı.

"Demek zavallı şövalyecik çitin içine tıkılmış bir hâlde kalacak öyle mi?" diye sordu Bay Brooke.

Laurie gülerek, "Prenses ona bir demet çiçek vererek kapıyı açar nasıl olsa," dedi.

"Amma da saçmaladık ha!" diye söze karıştı Sallie. "Daha önce hiçbirimiz bu oyunu oynamadığımız için saçma sapan şeyler uydurup durduk. Çocuklar, siz gerçeği biliyor musunuz?"

"Nasıl bilebiliriz ki?" dedi Meg ciddi ciddi.

"Ben gerçek oyunundan söz ediyorum canım."

"Nasıl bir oyun o?" diye sordu Fred.

"Herkes kur'a ile bir sayı çekiyor. Kur'a kime çıktıysa, o kişi ötekilerin sorduğu sorulara gerçeğe uygun olarak cevaplar veriyor. Çok eğlenceli bir oyundur bu."

Kur'a Laurie'ye çıkmıştı.

"En çok beğendiğin insanlar kimler?" diye sordu Jo.

"Dedem ve Napoleon," diye yanıtladı Laurie.

"Sence March kızlarının içinde en güzeli kim?" dedi Sallie.

"Margaret."

"En çok hangisini seviyorsun peki?"

"Jo'yu tabii ki."

"Çok saçma sorular soruyorsunuz!" diye araya girdi Jo.

"Bir kere daha deneyelim," dedi Fred, "gerçekten zevkli bir oyuna benziyor."

"Bence çok saçma bir oyun bu. Başka bir şey oynamaya başlasak iyi olur."

Yeni başladıkları oyuna Ned, Frank ve küçük kızlar da katılırken Kate, Bay Brooke ve Meg de kendi aralarında konuşmaya başlamışlardı.

Grace bir ara Amy'ye, "Ata binmeyi sever misin?" diye sordu.

"Bayılırım. Eskiden atımız varken Meg ablam binerdi. Ama artık at beslemiyoruz. Sadece Ellen Tree'miz var."

"O nedir? Eşek mi?" diye sordu Grace merakla.

"Hayır hayır," dedi Amy. "Jo da ben de atlara bayılırdık. Artık atımız yok ama hâlâ eyerimiz var. Jo, onu bahçedeki elma ağacının dallarından birine güzelce yerleştirdi. Şimdi canımız ata binmek istedikçe çıkıp orada oturuyoruz."

Bu sözler Grace'i çok güldürmüştü.

Frank, küçük kızların hemen arkasında oturuyordu. Sabırsız bir hareketle koltuk değneklerini öteye itti. Oğlanlar ileride toplanmış, komik jimnastik hareketleri yapıyorlardı. Frank, dalgın dalgın onları seyretmeye başlamıştı ki, Beth utangaç bir sesle, "Yorgunsunuz galiba," dedi, "size yardım edebilir miyim?"

"Yardım etmek istiyorsanız benimle konuşabilirsiniz," dedi Frank, "burada böyle tek başına oturmak o kadar sıkıcı ki."

Aslında Frank ondan daha imkânsız bir şey yapmasını isteyemezdi ama zavallı oğlanın konuşmak istediği o kadar belliydi ki, Beth onunla sohbet etmeye karar verdi. Kendisinden umulmayacak bir kahramanlık göstererek, "Ne hakkında konuşmak istersiniz?" diye sordu.

"Kriket, kürek çekmek ya da avcılık üzerine bir şeyler olabilir," dedi Frank.

"Eyvah!" diye düşündü Beth. "Ben bunların hiçbirinden anlamam ki. Ne yapsam acaba?" Sonra, "Ben hiç ava çıkmadım ama sizin anılarınız vardır belki," diye mırıldandı.

"Ömrümde bir kere ava çıktım ve onda da düşüp sakatlandım. Bir daha da hiç ava çıkamayacağım," diye yanıtladı onu Frank içini çekerek.

Beth, kırdığı pot yüzünden kendine kızmıştı.

"Sizin geyikleriniz bizim mandalarımızdan daha güzel," dedi sonra.

Neyse ki mandalardan bahsetmek Frank'in de hoşuna gitmişti. Tatlı bir sohbete daldılar. Çok geçmeden Beth de utangaçlığını unutmuştu.

"Ona acıdığı için utangaçlığını bile yenerek Frank'le sohbet etmeye başladı," dedi Jo uzaktan onları seyrederken.

"Beth'in küçük bir azize olduğunu her zaman söylerdim," diye Meg de ona katıldı.

O sırada Grace de Amy'ye, "Ne zamandır Frank'in bu kadar çok güldüğünü görmemiştim," diyordu.

"Beth, istediği zaman çok ekleyici olabilen biridir," dedi Beth'in bu başarısıyla gururlanan Amy. Aslında "etkileyici" demek istemişti ama Grace onun bu hatasını fark etmemişti.

Sonunda akşam olmuştu. Güneşin batmasına yakın, çadırlar toplandı ve eşyalar kayıklara yüklendi. Çocuklar da kayıklara doldular. Dönüş yolu boyunca bütün güçleriyle bağıra bağıra şarkılar söylediler.

Sonunda, sabah buluştukları yerde ayrılırlarken herkes çok güzel bir gün geçirdiğini düşünüyordu.

Bayan Kate, uzaklaşan kızların arkasından bakarak her zamanki sert sesiyle, "Dışarıdan gösteriş meraklısı insanlar gibi dursalar da, Amerika'lı kızlar aslında çok şirin insanlarmış," dedi.

"Tamamen aynı fikirdeyim," diye onayladı Bay Brooke onu.

ON BİRİNCİ BÖLÜM

Jo, tavan arasındaki köşesinde harıl harıl çalışıyordu. Kasım ayına girmişlerdi, günler de iyice kısalmıştı. Güneş yüksek pencereyi ancak bir iki saat aydınlatıyordu. Jo eski divanın üzerine oturmuş, durup dinlenmeden yazıyordu. Ortalığa kâğıtlar saçılmıştı.

Sevgili faresi de en büyük oğlunu yanına almış, ortalıkta fır fır dönüyordu. Jo son sayfayı bitirdi, altına özenle imzasını attı ve elindeki kalemi fırlattı.

"İşte elimden geleni yaptım," dedi sonra, "eğer bu olmazsa daha iyisini yazana kadar beklemeliyim."

Sonra sırt üstü divana uzandı. Yazdıklarını baştan sona okuyup düzeltmeleri yaptı, kâğıtları kırmızı bir kurdeleyle bağladı. Tavan arasına atılmış eski bir mutfak sobasını dolap olarak kullanıyordu. Faresi de edebiyata meraklı olduğu için Jo kâğıtlarını ve kitaplarını buraya saklar, kapağı da sımsıkı kapatmaya dikkat ederdi. Fare ortalıkta bir kitap buldu mu hemen sayfalarını kemirmeye başlar, kemirdiği sayfaları da etrafa saçarak kitaplığı darmadağın ederdi.

Jo, sobanın kapağını açarak bir tomar kâğıt çıkardı ve iki tomarı da dikkatle cebine yerleştirdi. Sonra arkadaşlarını rahat rahat kalemlerini kemirmeleri, mürekkebinin tadına bakmaları için orada bırakarak aşağı indi.

Elinden geldiği kadar ses çıkarmamaya çalışarak ceketini ve şapkasını giydi. Evin arkasındaki pencereye tırmanarak sundurmanın damına sıçradı. Buradan da patikaya atladı. Dolambaçlı patikadan geçip ana yola çıkınca oradan geçen bir yolcu arabasına atladı ve şehrin yolunu tuttu. Gizemli ama neşeli bir hâli vardı.

Arabadan indikten sonra uzun süre yürüyerek aradığı adresi güç belâ buldu. Kalabalık bir sokakta, büyük bir binanın önünde durmuştu. Kapıya doğru ilerledi. Binanın pis merdivenlerine gelince bir süre durakladı, sonra birden oradan uzaklaştı. Bunu birkaç kez daha tekrarladı. Kapıya kadar geliyor, sonra dönüp hızla kaçıyordu.

Karşıki binaların birinin penceresinde duran bir delikanlı, onun bu hâline bakıp bakıp gülüyordu.

Jo ancak üçüncü seferde, şapkasını gözlerine kadar indirip merdivenlerden yukarı çıkmaya cesaret edebildi. Bütün dişlerini birden çektirmeye gidiyormuş gibi bir hâli vardı. Kapıda asılı olan birçok tabelânın arasında bir de dişçi tabelâsı vardı. Tabelâda asılı olan bir çift kocaman çene kemiği yavaş yavaş açılıp kapanıyordu. Karşı penceredeki delikanlı da, bu çeneleri ürpererek bir süre seyretti. Sonra paltosunu ve şapkasını giyerek aşağı indi ve Jo'nun girdiği kapının önünde beklemeye başladı.

"Tek başına dişçiye gelmek tam da onun yapacağı şey. Canı çok acıdıysa onu eve götürecek birine ihtiyacı olacaktır," dedi kendi kendine.

On dakika sonra Jo, kıpkırmızı bir suratla, koşa koşa merdivenlerden indi. Bir hayli zorluk çekmişe benziyor-

du. Delikanlıyı görünce hiç memnun olmadı. Başını sallayarak bir selam verdi ve yanından hızla geçti. Ama oğlan peşini bırakmamıştı. Yanına gelerek, "Çok mu zor oldu?" diye sordu.

"Pek sayılmaz," dedi Jo.

"Çabuk çıktın?"

"Neyse ki öyle oldu."

"Neden yalnız geldin?"

"Kimsenin bilmesini istemiyordum da ondan."

"Ömrümde gördüğüm en acayip insansın sen Jo. Kaç dişini çektirdin peki?"

Jo, ne demek istediğini anlamamış gibi arkadaşının yüzüne baktı, sonra kahkahalarla gülmeye başladı.

"İki tane. Yalnız bir hafta kadar beklemem gerekiyormuş," dedi.

Laurie şaşırarak, "Neden gülüyorsun?" diye sordu. "Sen yine bir şeyler karıştırıyorsun belli ki."

"Sen öyle san. Peki sizin o bilârdo salonunda ne işiniz vardı bakalım?"

"Bir kere orası bilârdo salonu değil. Spor salonu. Ben de orada eskrim dersi alıyorum."

"Buna sevindim işte."

"Niçin?"

"Bana da öğretebilirsin de ondan. Hamlet'i oynadığım zaman sen de Laertes olursun. Birlikte düello yapabiliriz."

Laurie gülümsedi. Hamlet oynasak da oynamasak da sana eskrim dersi verebilirim. Çünkü çok zevkli bir spordur. Ama senin, 'Buna sevindim işte,' demenin tek nedeni eskrim öğrenebilecek olman değildi, değil mi?"

"Haklısın. Bilârdo salonuna gitmemene sevindim. Öyle yerlere gitmiyorsun değil mi Laurie?"

"Çok sık gitmiyorum."

"Hiç gitmemeni tercih ederdim."

"Bir zararı olduğunu sanmıyorum Jo. Benim evde de bilârdo takımım var. Ama yanında iyi oyuncular olmadıkça ondan da bir zevk alınmıyor. Bu yüzden, bilârdo oynamayı da sevdiğim için bazen Ned Moffat ile ya da başka arkadaşlarla oynamaya geliyorum."

"Bu işten gitgide daha çok zevk alacağını düşünerek şimdi çok üzüldüm işte. Hem zamanını hem de paranı kaybettiğin gibi saygıdeğerliğini de kaybederek o korkunç oğlanlara benzemeye başlayacaksın. Oysa ben senin hiç değişmeyeceğini umut ediyordum."

"Canım insan ara sıra, saygıdeğer biri olma özelliğini kaybetmeden eğlenemez mi yani?"

"Bu nerede ve ne şekilde eğlendiğine bağlı," dedi Jo, sert bir sesle. "Ben Ned'den de onun arkadaşlarından da hoşlanmıyorum. O gelmek istediği halde annem onun evimize gelmesini yasakladı. Eğer ona benzeyecek olursan korkarım senin de gelmeni istemez."

"İstemez mi?" diye sordu Laurie endişelenerek.

"Hayır. Annem bu zıpır gençlerle görüşmemizi kesinlikle istemiyor."

"Canım ben de hemen onlar gibi olmadım ya!"

"Bunu biliyorum ama sakın onlara özenme. Bu arkadaşlığımızın sonu olur."

Birkaç dakika hiçbir şey konuşmadan yürüdüler. Jo Laurie'nin yüzünü incelemeye başlamıştı. Çocuğun gözlerinde kızgın pırıltılar vardı ama Jo'nun uyarıları hoşuna gitmiş gibi gülümsüyordu. Jo'nun "Keşke dilimi tutsaydım," diye içinden geçirmeye başladığı sırada, "Bütün yol boyu bu konferanslarına devam etmeyi düşünüyor musun?" diye sordu Laurie.

"Tabii ki hayır. Neden sordun?"

"Çünkü öyle bir niyetin olsaydı, ben otobüsle dönecektim. Ama madem ki yok, eve yürüyerek dönelim de sana yolda bir hikâye anlatayım."

"Olur," dedi Jo.

"Yalnız anlatacağım şey bir sır. Bu yüzden sen de bana bir sırrını açıklamalısın."

Jo, "Benim gizli bir şeyim yok ki," diye başladıysa da sonra aklına bunun doğru olmadığı geldi ve sustu.

"Sen de biliyorsun ki bu söylediğin doğru değil," dedi Laurie, "bu yüzden benim anlatacaklarımı duymak istiyorsan önce sen anlatmalısın."

"Söyleyeceğin iyi bir şey mi bari?"

"Tabii. Hem de çok iyi tanıdığın insanlarla ilgili. Mutlaka öğrenmelisin. Zaten ben de ne zamandır bunu sana söylemek istiyordum. Hadi önce sen başla."

"Yalnız kimseye bir şey söylemek yok, tamam mı?"

"Tamam."

"Benimle alay etmeyeceksin?"

"Tabii ki."

Bunun üzerine Jo, Laurie'nin kulağına eğilerek "Ben dişçiye falan gitmedim," dedi, "bir gazeteciye iki hikâye bıraktım. Sonucunu bana gelecek hafta bildirecek."

"Yaşasın Jo March!" diye bağırdı Laurie. "Amerika'nın ünlü kadın yazarı!"

İki ördek, dört kedi, beş tavuk, beş altı tane de çocuk şaşkınlıkla onlara baktılar. Jo ve Laurie şehirden çıkmışlardı.

"Şşt! Bağırma öyle!" dedi Jo. "Bir iş çıkacağını sanmıyorum ama bunu denemedikçe içim rahat etmeyecekti. Hikâyeler kabul edilmezse onlar da benim gibi hayal kırıklığına uğramasınlar diye evdekilere bir şey söylemedim."

"Hikâyelerini beğeneceklerinden ben eminim Jo," dedi Laurie. "Her gün gazetelerde çıkan yazıların yanında seninkiler Shakespeare'inkiler kadar güzel sayılır."

Laurie'nin ona güvendiğini görünce, Jo'nun gözleri parlamıştı. Bu çok güzel bir şeydi.

"Şimdi sen anlat bakalım," dedi, "neymiş o ilgi çekici sırrın?"

"Bunu sana söylersem başım derde girebilir ama söylemezsem de içim rahat etmeyecek. Dinle, Meg'in kayıp eldiveninin nerede olduğunu biliyorum."

"Hepsi bu mu?" diye sordu Jo. Hayal kırıklığına uğramıştı.

"Ama nerede olduğunu söylediğimde sen de şaşıracaksın."

Laurie, Jo'ya doğru eğilerek bir şeyler fısıldadı.

Jo'nun canı sıkılmıştı. Sert bir sesle, "Bunu nereden biliyorsun?" diye sordu.

"Gördüm."

"Nerede?"

"Cebinde!"

"Ne!"

"Evet, ne hoş değil mi?"

"Hayır! Hiç de hoş değil. Korkunç! Meg bu işe ne diyecek bakalım."

"Kimseye bir şey söylemeyeceğini unutma!"

"Söz vermedim ki!"

"Ama ben sana güvendiğim için söz istemedim."

"Şimdilik bir şey söyleyecek değilim zaten! Ama çok üzüldüm. Keşke bana söylemeseydin Laurie."

"Ben sevineceğini düşünmüştüm."

"Birisinin Meg'i alıp götüreceğine mi sevinecektim yani?"

"Seni alıp götürmek için biri geldiğinde, bu olaya eminim daha hoş bakabilirsin."

"O işi yapmaya kalkışacak kişiyi tanımak isterdim doğrusu."

Birden durumu gözünde canlandırarak "Ben de!" diye kıkırdadı Laurie.

"Bu sırrı öğrenmek hiç hoşuma gitmedi," dedi Jo tekrar, "bunu söylediğinden beri rahatım kaçtı."

"Hadi şu tepeden aşağı doğru yarışalım. Bak o zaman keyfin yerine gelir."

Ortalıkta kimseler yoktu. Jo dayanamayarak fırladı. Koşarken şapkası, tarağı, firketeleri başından uçup yerlere saçıldı. Yarışı Laurie kazandı. Jo'yu beklemeye başladı. Gerçekten de Jo'nun keyfi yerine gelmişti. Saçları havada uçuşarak ona doğru koşuyordu. Gözleri yine pırıl pırıl olmuş, yanakları kızarmıştı.

Laurie'nin yanına gelince kendini hemen oradaki ağacın altına attı.

"Keşke at olsaydım," dedi, "kilometrelerce koşsam da soluğum kesilmezdi o zaman. Ah harikaydı! Hadi Laurie, benim düşürdüklerimi toplayıver."

Laurie onun etrafa saçılan eşyalarını toplamaya gidince Jo da saçlarını örmeye başladı. "Kendime iyice çeki düzen verene kadar umarım kimse geçmez buradan," diye düşündü. Ama tam o sırada süslü, kibar bir hanımefendi belirdi yolda. Bir dost ziyaretinden dönen Meg'di bu.

Kardeşinin halini görünce şaşırarak "Burada ne işin var Jo?" diye sordu.

Jo hemen yerden bir avuç yaprak aldı. "Yaprak topluyordum."

O sırada yanlarına gelen Laurie topladığı firketeleri

Jo'nun kucağına atarken, "Hem yaprak hem de saç tokası topluyoruz," diyerek güldü. "Saç tarakları ve kahverengi şapkalar gibi onlar da bu yol üzerinde yetişiyorlar."

"Yine koşmuşsun Jo. Bunu nasıl yaparsın, ne zaman bir genç kız gibi davranmayı öğreneceksin sen?"

"Hiçbir zaman. Sakın beni zamanından önce büyümem için zorlama Meg. Zaten senin böyle birdenbire değişmeni görmek yeteri kadar sarsıcı oldu. Bırak da küçük bir kız olarak kalabildiğim kadar kalayım."

Konuşurken titreyen dudaklarını gizlemek için başını kucağındaki yapraklara eğmişti. Son zamanlarda Margaret'in hızla değiştiğini ve genç kızlığa adım attığını hissediyordu. Laurie'nin anlattıkları ise ayrılığın çok yakınlarında olduğunu hatırlatmıştı ona.

Jo'nun kimseye görünmeden pencereden dışarı atlayarak şehre gitmesinden tam iki hafta sonra bir cumartesi günü Meg pencerenin önünde oturmuş dikiş dikiyordu. Birden Laurie'nin bahçede deli gibi Jo'yu kovaladığını gördü. Çardağın önünde Jo'yu yakalamıştı. Meg çardağın içinde ne olup bittiğini göremedi. Ancak gülüşmeler, mırıltılar ve gazete hışırtıları duyuluyordu.

Onları ayıplayarak içini çekti. "Hiçbir zaman hanımefendi olmayı başaramayacak," dedi kendi kendine.

Birkaç dakika sonra Jo soluk soluğa içeri dalmıştı. Kendini divana fırlattı. Sonra elindeki gazeteyi okumaya başladı.

Meg merakla, "İlgi çekici bir şey mi okuyorsun?" diye sordu.

"Yoo," dedi Jo. "Bir hikâye var da onu okuyorum. Pek önemli bir şey değil."

Amy çok bilmiş bir tavırla, "Yüksek sesle okusana," dedi, "hiç olmazsa biraz uslu durmuş olursun."

"Hikâyenin adı ne?" diye sordu Jo'nun suratını neden gazetenin arkasına gizlemiş olduğunu merak eden Beth.

"Düşman Ressamlar!"

"Fena bir adı yok, hadi oku şunu," dedi Meg.

Jo, derin bir soluk alıp aceleyle okumaya başladı. Kızlar ilgiyle dinliyorlardı onu. Hikâye hem romantik hem de acıklıydı. Sonunda kahramanların çoğu ölüyordu.

"O muhteşem resmi anlatan bölüm çok güzel," dedi Amy bitince.

Meg de gözlerini silerek, "Ben en çok aşk sahnesini beğendim," diye belirtti fikrini. "Ne garip değil mi? Viola ile Angelo bizim en çok sevdiğimiz isimler!"

Beth, Jo'nun hâlâ neden yüzünü gazetenin arkasında sakladığını merak ederek, "Kim yazmış bunu?" diye sordu.

Jo birden yerinden doğrulup gazeteyi elinden fırlattı. Kıpkırmızı yüzü ortaya çıkmıştı. Yarı ciddî, yarı heyecanlı bir sesle, "Kardeşiniz!" diye çığlık attı.

Meg'in elindeki dikiş iğnesi yere düştü. "Sen mi?" diye bağırdı.

"Çok güzel bir hikâye bu!" dedi Amy.

Beth de koşup ablasına sarıldı. "Biliyordum biliyordum Jo!" dedi. "Seninle ne kadar gurur duyuyorum bir bilsen!"

Hepsi çok sevinmişlerdi. "Josephine March" imzasını gazetede görene kadar Meg bir türlü inanamamıştı. Amy hikâyenin sanatla ilgili bölümlerini öve öve bitiremiyordu. Hannah kızların gürültüleri üzerine telaşla koştu. Neler olduğunu öğrenince o da onlara katıldı. Bayan March'ın koltukları kabarmıştı. Gazete elden ele dolaşıyordu. Jo ise gözlerinde sevinç gözyaşlarıyla onları izliyordu.

Bütün aile etrafına toplanmıştı.

"Anlatsana bize!" diyorlardı.

"Ne zaman geldi bu gazete?"

"Ne kadar para aldın?"

"Babam kim bilir ne diyecek?"

"Laurie de çok sevinecek buna!"

Herkes bir ağızdan bağırıyordu.

"Durun da anlatayım!" dedi Jo. "Gazeteye iki hikâye götürdüm ve okuması için oradaki adama bıraktım. Sonucu almaya gittiğimde, adam ikisini de beğendiğini söyledi. Ama yeni başlayanlara para vermiyorlarmış. İleride bunlardan para da kazanacağım. İşte gördüğünüz gibi bugün bana gazeteleri göndermişler. Laurie beni gazeteleri postacıdan alırken gördü ve hemen hikâyemi okumak istedi. O da çok beğendiğini söyledi. Yazmaya devam edeceğim. Üstelik bundan sonrakilerden para da kazanacağım. Öyle mutluyum ki! Bir süre sonra hikâyelerimle kendi geçimimi sağlayabileceğim gibi size de yardım edeceğim!"

Jo'nun soluğu kesilmişti. Gazeteyi yüzüne kapattı. Hikâyesinin olduğu sayfa gözyaşları ile ıslanıyordu. Hayatta en büyük dileği bağımsız olmak ve sevdiklerince beğenilmekti. Bu yolda ilk adımını atmıştı.

ON İKİNCİ BÖLÜM

"Yılın en kasvetli ayı kasım," dedi Meg. Pencereden dışarıyı seyrediyordu. Hava oldukça kapalıydı.

"Onun için bu ayda doğmuşum," dedi Jo da dalgın dalgın, o gün içinde nedensiz bir sıkıntı vardı.

"Şu sıralar güzel bir şey olsa, hemen kasımın yılın en güzel ayı olduğunu söylerdik ama," diye söze girdi Beth.

Meg'in canı çok sıkkındı. "Evet ama bu evde hiçbir zaman güzel bir şey olmaz ki," dedi, "hiçbir değişiklik yok. Uğraşıp didiniyoruz sadece."

"Aman ne kadar karamsarız!" diye bağırdı birden Jo. "Yalnız seni anlıyorum Meg. Diğer kızların nasıl eğlendiklerini gördüğün için bunları söylüyorsun. Hikâyelerimdeki kişiler gibi senin için de pırıltılı bir gelecek yazabilmeyi ne kadar isterdim bilsen."

"Sizin için yapabileceğim bir şey var mı Bayan March?" diye sordu Laurie, Bayan March'ın sandalyesine doğru eğilerek.

"Teşekkürler Laurie. Yalnız postaneye gidersen, bize mektup gelip gelmediğini sorar mısın? Bugün mektup gü-

nümüz ama postacı hâlâ görünmedi. Bay March mektuplarını hiç aksatmaz ama belki postada gecikmiştir."

Tam o sırada acı bir zil sesi duyuldu, az sonra Hannah elinde bir zarfla içeri girdi.

"Telgraf mıdır nedir, o korkunç şeylerden geldi!" dedi. Sanki elinde patlayacakmış gibi, kâğıdı hemen Bayan March'a uzattı.

Bayan March kaparcasına aldı telgrafı. Hemen okudu ve sonra yüzü bembeyaz bir şekilde, yüreğinden vurulmuşçasına koltuğa yığılıp kaldı. Laurie, su getirmek için telaşla dışarı koştu.

Meg'le Hannah kadıncağızı rahatlatmaya çalışıyorlardı. Jo korkuyla telgrafı alıp okumaya başladı.

Bayan March,
Eşiniz ağır hasta. Hemen gelin.
S. Hale
Blank Hastanesi, Washington.

Odada çıt çıkmıyordu. Herkes âdeta nefesini tutmuş gibiydi. Dışarısı kapkaranlık olmuştu. Birdenbire bütün dünya değişmişti sanki. Kızlar annelerinin çevresine toplandılar. Bayan March, hemen kendini toparlayarak telgrafı bir kez daha okudu. Sonra kızlarına sarılıp "Hemen gitmeliyim," dedi. "Ah çocuklar, belki de geç kaldım! Bu acıya dayanmam için bana yardım edin yavrularım!"

Odadakilerin hepsi ağlıyordu. Umutlu sözler, birbirlerini avutmak için söylemeye çalıştıkları şeyler hıçkırıklarına karışıyordu.

Önce Hannah kendini toparladı.

"Tanrı beyefendiyi korusun!" dedi. "Böyle ağlamakla vakit kaybetmeyelim. Hemen eşyalarınızı toplamalıyız."

Sonra gözlerini önlüğüne silip nasırlı elleriyle hanımının elini okşadı ve odadan çıktı.

Bayan March, "Hannah doğru söylüyor," dedi doğrulmaya çalışarak. "Şimdi ağlamanın sırası değil. Sakin olmalıyız. Biraz düşünelim önce."

Yüzü çok solgundu ama sakinleşmiş gibiydi. Yapması gereken işleri düşündü. Kafasını toparlayınca, "Laurie nerede?" diye sordu.

Laurie yandaki odadan koşarak geldi. Onları rahatsız etmemek için odadan çıkmıştı. Baş başa kalmalarının daha doğru olacağını düşünmüştü.

"Buradayım efendim!" dedi. "Ne olur izin verin, ben de bir şeyler yapmaya çalışayım."

"Bir telgraf çekip hemen geleceğimi bildirebilir misin? Sabah erkenden bir tren var, ona yetişebilirim. March Halaya da bir mektup bırak. Jo şu kalemle kâğıdı ver bakayım bana."

Bayan March'ın hızlı gitmemesi konusundaki uyarılarına kulak asmayan Laurie birkaç dakika sonra atına binmiş, uçarak yola çıkmıştı.

"Jo, sen de Bayan King'e gidip bugün gelemeyeceğimi haber ver. Giderken ihtiyacımız olan birkaç şeyi alıver. İnsan hastanelerde her zaman ihtiyacı olan şeyleri bulamayabiliyor. Beth, sen de gidip Bay Laurence'dan iki şişe kaliteli şarap iste. Babanız için borç almaktan hiç yüksünmüyorum. O her şeyin en iyisine lâyık çünkü. Amy kızım, Hannah'ya siyah sandığı aşağı indirmesini söyleyebilir misin?"

Meg, annesine odasına çekilip biraz dinlenmesi için yalvarıyordu. Rüzgârın savurduğu yapraklar gibi herkes bir yana dağılmıştı. O bir tek telgraf, sakin ve mutlu bir yuvayı yıkmıştı sanki.

Biraz sonra Bay Laurence geldi. Çok telâşlanmıştı. Hastaya gerekli olabilecek her şeyi getirmişti. Annelerinin yokluğunda, kızlarla ilgileneceğine söz vererek Bayan March'm yüreğini ferahlattı. Bay Laurence elinden gelen her şeyi yapmıştı yapmasına ama gönlü Bayan March'ın tek başına yola çıkmasına razı gelmiyordu. Bayan March ise bunun sözünü bile ettirmiyordu. Yaşlı adamın bu uzun seyahate sırf kendisi için çıkmasını kabul edemezdi.

Birden Bay Laurence, hemen döneceğini söyleyerek dışarı çıktı. O koşuşturma içerisinde onun odadan çıktığını kimse fark etmemişti.

Biraz sonra Meg elinde bir fincan çayla koşarcasına taşlıktan geçerken Bay Brooke ile karşı karşıya geldi. Az kalsın elindeki çayı döküyordu.

Genç adam o sakin tatlı sesiyle, "Çok üzüldüm Meg," dedi. "Bay Laurence'ın Washington'daki birtakım işlerini yoluna koymam gerektiği için annenizle birlikte ben de gideceğim. Orada annenize bir yardımım dokunabilirse ne mutlu bana."

Bu arada Jo da ortalıkta görünmez olmuştu. Nereye kaybolmuştu acaba?

"Yine bir şeytanlık düşünmüştür," diye söylendi Meg.

Akşam olmuş, yol hazırlıkları neredeyse bitmişti ama Jo hâlâ yoktu. Laurie onu aramaya çıktı.

Sonunda Jo geldi ama halinde bir gariplik vardı. Yüzünde sevinç, korku, pişmanlık gibi duygular birbirine girmiş gibiydi. Elindeki kâğıt paraları annesinin önüne koyarak boğuk bir sesle, "Babamı rahat ettirmek ve eve dönmesini sağlamak için ben de bunları getirdim," dedi.

"Yirmi beş dolar var burada. Bunları nereden buldun Jo? Umarım yanlış bir şey yapmadın."

"Hayır anneciğim, bu parayı şerefimle kazandım. Ne

dilendim, ne borç aldım, ne de çaldım. Sadece bana ait bir şeyi sattım. Umarım bana kızmazsın."

Jo birden şapkasını çıkardı. Güzelim gür saçlarının yerinde yeller esiyordu. Evdekiler hep bir ağızdan bağırdılar.

"Saçların! O güzel saçların!"

"Ah Jo, nasıl yapabildin bunu?"

"En güzel yerindi saçların!"

"Yavrucuğum buna hiç gerek yoktu ki!"

Beth, ablasının kırpık saçlarını sevgiyle okşarken, Jo olan biteni umursamıyormuş gibi bakıyordu. Kısacık saçlarını eliyle karıştırırken, "Canım dünyanın sonu gelmedi ya! Beth sızlanıp durma sen de. Benim için iyi oldu. Hem başım hafiflemiş oldu. Zaten berber hemen uzar, dedi. Baksanıza, tıpkı oğlan çocuklarına benzedim. Bu da bana yakışır. Ben memnunum. Hadi anneciğim ne olur şu parayı al da oturup yemeğimizi yiyelim," dedi.

"Ben bu işe pek o kadar memnun olmadım Jo. Ama sana kızamıyorum da. Büyük bir fedakârlık yaptığını biliyorum. Yalnız, daha sonra pişman olacaksın diye korkuyorum."

"Hiçbir zaman pişman olmayacağım," diye bağırdı Jo. Azar işitmediği için rahatlamıştı. "Önce saçımı satmak hiç aklıma gelmemişti. Ne yapabileceğimi düşünerek sokaklarda yürürken birden berber dükkânlarından birinde asılı olan takma saçlar gözüme çarptı. Üzerlerinde fiyatları yazılıydı. Siyah uzun bir saç vardı ama benimki kadar gür değildi. Üstüne tam kırk dolarlık bir etiket koymuşlardı. İşte o zaman aklıma geldi birden. Zaten saçımdan başka satacak bir şeyim yoktu. Pek uzun düşünemedim. Hemen dükkâna dalıp saç alıp almadıklarını ve alıyorlarsa saçıma kaç para vereceklerini sordum. Berber, kızların

böyle bir soru sormasına alışık olmasa gerek, yüzüme bakakaldı. Saçımı elleyip pek beğenmemiş gibi dudak büktü. Rengi de modaya uygun değilmiş. 'Bu takma saçlara asıl değer kazandıran şey, onlara sonradan verilen emektir; gibi bir şeyler söyleyip duruyordu. Bu işi hemen yapmazsam cayabilirim diye korkmaya başlamıştım. Saçımı alması için adama yalvarmaya başladım. Neden satmak istediğimi anlatınca adamın yüzü birden değişti. Adamın karısı da söylediklerimi duymuştu. 'Thomas, kızın saçını al,' dedi. 'Başımda satmaya değecek bir tutam saç olsaydı, ben de Jimmy için aynısını yapardım.' Jimmy dediği oğulları askerdeymiş. Böyle durumlarda birbirini hiç tanımayan insanlar bile nasıl yakınlaşıyorlar değil mi? Adam saçımı kesmeye başladı. Karısı da beni lafa tuttu."

"Adam kesmeye başlayınca hiç korkmadın mı?" diye sordu Meg ürpererek.

"O makası eline almadan, saçıma son bir kez baktım o kadar. Yalnız sonra saçları masanın üzerinde görünce bir tuhaf olmadım değil. Kolumu, bacağımı kaybetmişim gibi geldi. Kadın saçlara baktığımı gördü ve saklamam için bir bukle saç verdi bana. Al anneciğim, bunu hatıra olarak sakla. Bu saç öyle rahat ki bir daha saçımı uzatacağımı hiç sanmıyorum."

Bayan March kızının elindeki saçı aldı. "Teşekkür ederim yavrum," diyerek gözleri dolu dolu bir hâlde çekmeceye koydu.

Sonra, "Gelin kızlar," dedi anneleri ve Beth piyanoya oturup babalarının en çok sevdiği şarkıyı çalmaya başladı. Hepsi büyük bir cesaretle ona eşlik ediyorlardı fakat çok geçmeden sesleri gittikçe boğuklaştı, birer birer sustular. Artık odada sadece Beth'in sesi duyuluyordu.

Saat on olduğunda Bayan March elindeki işi bitirmiş-

ti. "Şimdi hepiniz yataklarınıza, yattığınızda hiç konuşmadan hemen uyumaya çalışın. Sabah hepimiz erken kalkmak zorundayız. İyi uykular sevgili kızlarım," dedi.

Kızlar da annelerini öperek yatmaya çıktılar.

Beth ile Amy hemen uykuya dalmışlardı. Meg, hiç konuşmadan yattığı yerde düşüncelere dalmıştı ki, birden Jo'nun ağladığını duydu.

"Neyin var tatlım?" diye sordu. "Babam için mi ağlıyorsun?"

"Hayır, şu anda onun için ağlamıyorum."

"Ne için ağlıyorsun peki?"

"Saçlarım..." diye hıçkırıklara boğuldu Jo.

Meg hemen kardeşinin yanına giderek ona sarıldı.

"Aslında hiç pişman değilim," dedi Jo, "yarın yine aynı şeyi yapmam gerekse hiç tereddüt etmem. Ama içimdeki küçük bencil Jo ağlamayı bir türlü kesmiyor. Senin uyuduğunu sanıyordum. Neden uyanıksın?"

"Çok endişeliyim, uyuyamıyorum."

"Güzel bir şeyler düşünmeye çalış."

"Denedim ama büsbütün uykum kaçtı."

"Ne düşündün?"

"Yakışıklı yüzler... Özellikle de güzel gözler," diye cevapladı Meg gülümseyerek.

"En sevdiğin göz rengi ne?"

"Kahverengiyi de severim ama en çok mavi gözleri seviyorum."

Jo kıkırdamaya başladı. Meg de ona kesin bir dille bu konuda daha fazla konuşmamasını, sabah saçlarına güzel bir şekil vereceğini söyledi ve sonra uykuya daldı.

Saatler gece yarısını vururken kızların odasına bir gölge süzüldü. Bayan March, tek tek hepsinin üzerini örttü, güzel yüzlerini seyretti, yanaklarına, alınlarına öpücükler

kondurdu. Onlar için dua etti. Sonra yavaşça pencerenin yanına gidip perdeyi aralayarak gökyüzüne baktı. Birden ay bulutların arasından çıkarak ortalığı aydınlattı. Sanki fısıltıyla, "İçin rahat etsin! Kara bulutların arkasında her zaman aydınlık bir yer vardır!" der gibiydi.

ON ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Kızlar, o sabah daha gün doğmadan kalktılar. Lâmbayı yakıp giyinirlerken annelerini neşe içinde yolcu etmeye karar vermişlerdi. Üzüntülerini ona belli etmeyecek, ağlamayacaklardı.

Aşağı indiklerinde, dışarıda havanın kapalı olduğunu gördüler. Bu kadar erken saatte kahvaltı etmeyi garipsemişlerdi. Büyük sandık taşlıkta duruyordu. Annelerinin şapkası ile mantosu da divanın üzerine bırakılmıştı.

Bayan March, kendini zorlayarak kahvaltı etmeye çalışıyordu. Uykusuzluktan yüzü solmuş, perişan bir hâle gelmişti. Kimse konuşmuyordu, arabanın gelmesini bekliyorlardı.

Bayan March, gülümseyerek kızlarına cesaret vermeye çalıştı.

"Sizi Hannah ve Bay Laurence'a emanet ediyorum," dedi. "Ben yokken birbirinize karşı çok iyi davranmaya özen gösterin. İşlerinize dört elle sarılın ve her zamankinden daha çok çalışın. Çalışmak insana her şeyi unutturur. Kendinizi işinize verin ve umudunuzu sakın kaybetme-

yin. Meg tatlım, gözün hep kardeşlerinin üzerinde olsun. Hannah'nın sözünden de sakın çıkma. Jo, sen de sakın ufak şeylere parlama. Bana sık sık yaz. Benim her zaman bizi neşelendirmeye ve yardımımıza koşmaya hazır cesur kızım gibi davranmaya devam et. Sana gelince Beth, piyano çalarak rahatlamaya çalış ve gündelik işlerini aksatma. Amy, bebeğim sen de elinden geleni yapmaya çalış ve ablalarının sözünden sakın çıkma."

O sırada arabanın sesi duyulmuştu. En zor an gelip çatmıştı. Kızlar yine de iyi dayandılar. Kimse ağlamamıştı. Annelerine sarılıp onu öptüler.

Bayan March'ı yolcu etmeye Laurie ile dedesi de gelmişti.

Bayan March sonunda kızlarını teker teker öpüp, "Tanrı'ya emanet olun sevgili kızlarım benim," diye mırıldanarak arabaya bindi.

Araba kalktığında arkasına bakınca, güneşin ilk ışıklarının bahçe kapısının önünde dizilmiş insanların üzerine düşmüş olduğunu gördü. Herkes gülümseyerek ona el sallıyordu.

"Herkes bize karşı ne kadar iyi," dedi sonunda yanında oturan genç adama dönerek.

"Nasıl olmasınlar ki?" diye karşılık verdi Bay Brooke sıcak bir gülümsemeyle.

"Sanki bir deprem olmuş gibi," dedi Jo sonunda.

"Sanki evin yarısı yıkıldı," diyerek Meg de ona katıldı.

Bir süre sonra babalarından ilk haber geldi. Bay March gerçekten çok hasta olmasına rağmen artık hastabakıcıların en iyisi ve en şefkatlisi yanında olduğu için iyileşmeye başlamıştı. Bunu duyunca kızlar rahatlamışlardı.

Haftanın sonuna doğru haberler gittikçe daha iç açıcı

olmaya başlamıştı. Kızlar da sık sık annelerine mektup yazıyorlardı:

Sevgili anneciğim,

Son mektubunun bizi ne kadar sevindirdiğini sana anlatamam! Verdiğin haberlere hem güldük hem ağladık. Bay Brooke ne kadar iyi biri! Bay Laurence'ın işlerinin uzaması, onun sizin yanınızda kalıp yardımcı olması açısından çok iyi olmuş. Biz çok iyiyiz. Jo dikişlerime bile yardım ediyor. Bütün zor işleri o üstlenmek istiyor. Beth ise saat gibi çalışıyor, yalnız babamız için çok endişeleniyor. Amy de sözümden hiç çıkmıyor. Saçlarını artık kendisi tarıyor. İlik açmayı ve çorap dikmeyi de öğrendi. Bay Laurence, Jo'nun deyimiyle, "tam bir anaç tavuk gibi" bize kol kanat germiş durumda. Laurie ile Jo en büyük neşe kaynağımız olmaya devam ediyorlar. Zaman zaman yokluğun nedeniyle moralimiz bozulmuyor değil. Hannah tam bir melek. Bizi hiç azarlamıyor. Bana "Bayan Margaret" diye hitap ediyor ve çok saygılı davranıyor; olması gerektiği gibi yani. Hepimiz iyiyiz. Çok çalışıyoruz. Yalnız seni çok özlüyoruz. Gece gündüz aklımızdasın. Babama da sevgilerimi ilet. Bana güven.

Kızın Meg

Meg mektubu kokulu bir kâğıda özenle yazmıştı. Diğer mektup ise baştan başa kocaman mürekkep lekeleri içindeki bir kâğıda, gösterişli kıvrımları ve uzun kuyrukları olan harflerle yazılmıştı.

Benim canım anneciğim,

O ilk haberi alır almaz hemen tavan arasına koştum! Bay Brooke iyi bir insan. Babamın durumu düzelmeye

başlar başlamaz bize telgraf çekti. Mektup geldiğinde ise Tanrı'ya bize karşı çok iyi olduğu için dua etmek istedim ama yapabildiğim tek şey gözyaşları içinde. "Çok mutluyum! Çok mutluyum!" diye fısıldamak oldu. Bu da yeteri kadar iyi bir şükretme şekli değil mi sence?

Ne kadar eğleniyoruz bilsen. Artık keyfimiz yerine geldi. Meg'in annelik taslayarak masanın başında oturmasını bir görsen! Her gün giderek güzelleşiyor. Çocuklar da birer melek sanki. Bana gelince ben yine aynı Jo'yum. Başka türlü de olamam zaten.

Sana mutlaka bahsetmek istediğim bir şey var. Bir gün Laurie ile gülünç bir şey yüzünden tartıştık. Aslında haklı olan bendim ama çok sert konuştuğum için Laurie bana darıldı. Kalkıp evine gitti ve giderken de kendisinden özür dilemezsem bir daha bize gelmeyeceğini söyledi. Ben de, o an çok sinirli olduğum için, özür dilemeyeceğimi söyledim. O gün yanımda olmanı o kadar istedim ki anneciğim. Laurie de ben de çok gururluyuz. Özür dilemek bana çok zor geliyordu. Haksız olduğunu anlayarak onun bize geleceğini umuyordum ama gelmedi. Gece birden Amy'nin ırmağa düştüğü gün senin bana, "Öfkeni yarına saklama!" dediğini hatırladım. Hemen kalkıp Laurie'den özür dilemek için dışarı fırladım. Bahçe kapısında bir de ne göreyim, Laurie de benden özür dilemeye geliyormuş. İkimiz de gülmeye başladık ve karşılıklı olarak birbirimizden özür diledik.

Babamı benim için öp, seni de bol bol öperim.

Kızın Jo.

Şükürler olsun ki bana da bir görev verildi
Ben de her gün çalışacağım...
Bu görev bana sağlık, güç ve umut getirdi.

Ve artık öğrendim neşeyle,
"Kafam: Düşünebilirsin
Kalbim: Hissedebilirsin
Hey elim, artık sen de durmayacak çalışacaksın" demeyi...

Sevgili anneciğim,

Kâğıtta sana ancak sevgimi gönderebileceğim kadar yer kaldı. Babam için kuruttuğum menekşelerden yolluyorum. Her sabah kitabımı okuyorum ve iyi olmaya çalışıyorum. Beni ağlattığı için artık babamın sevdiği parçayı çalamıyorum. Herkes bize karşı çok iyi. Biz de sensiz ne kadar olabilirsek o kadar mutlu olmaya çalışıyoruz. Amy, sayfanın geri kalan kısmını ona ayırmamı istediği için artık burada mektubuma son vermek zorundayım. Saati kurmayı unutmuyorum. Odaları her gün havalandırıyorum.

Babacığımı da yanaklarından öp benim için. Artık gelin ne olur!

Kızınız Beth.

Anneciğim, hepimiz iyiyiz. Her gün derslerime çalışıyorum ve kimseyle müdafaa etmiyorum. Meg, "münakaşa," demek istediğimi söylüyor. Onun için her iki kelimeyi de buraya yazıyorum. Artık siz hangisini seçerseniz...

Meg bana çok iyi davranıyor. Her gece reçel yememe izin veriyor. Jo bunun bana çok iyi geldiğini, beni tatlı huylu yaptığını söylüyor. Yalnız bu aralar Laurie'ye kızıyorum. Koskoca bir genç kız olduğumu gördüğü hâlde bana seslenirken hâlâ "ufaklık" diyor. Hattie King gibi "mersi" ya da "bonjur" dediğim zaman da Fransızcayı çabuk çabuk konuşmaya başlayarak benimle alay ediyor. Mavi elbisemin kolları adamakıllı eridi. Meg ona yeni

kolluklar taktı ama rengi pek uymadı. Benim neşem kaçtıysa da mızmızlanmadım. Sıkıntılara göğüs germeyi öğreniyorum. Yalnız keşke Hannah benim önlüklerimi kolalarken kolayı biraz daha bol kullansa. Olmaz mı yani? Soru işaretini ne güzel yaptım değil mi? Meg benim imamın çok bozuk olduğunu söylüyor. Çok utanıyorum ama yapacak o kadar çok şey var ki ima çalışmaya fırsat bulamıyorum. Şimdilik hoşça kal. Babama da kucak dolusu öpücükler.

Sizi seven kızınız
Amy.

ON DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Anneleri gittikten sonra kızlar herkese örnek gösterilecek kadar iyi davrandılar. Herkes âdeta melek gibiydi. Birbirleri için çırpınıyorlardı. Babalarının sağlığının iyiye gittiğini öğrendikleri için moralleri yerine gelmişti.

Bayan March gideli on gün olmuştu. Beth, "Meg, bugün Hummel'lere sen gider misin?" diye sordu. "Biliyorsun, annem onları unutmamamızı tembih etmişti."

Meg sallanan sandalyeye kurulmuş, hafif hafif sallanarak dikişini dikiyordu.

"Bugün gidemem, çok yorgunum," dedi.

Beth, "Sen gider misin Jo?" diye sordu bu kez.

"Dışarısı çok rüzgârlı, ben de nezleyim."

"İyileştiğini sanıyordum."

"Laurie ile gezecek kadar iyileştim ama Hummel'lere gidecek kadar değil." Aslında bu söylediğinden kendisi de utanmıştı.

"Neden sen gitmiyorsun Beth?" diye sordu Meg.

"Ben her gün gidiyorum. Yalnız küçük bebekleri çok hasta ve ne yapmam gerektiğini pek bilemiyorum. Bayan

Hummel işe gidince bebeğe Lottchen bakıyor ama bebeğin hastalığı gün geçtikçe ilerledi. Onun için sizlerden birinin gitmesinin çok uygun olacağını düşündüm."

"Ben seve seve giderdim ama yeni bir hikâyeye başladım. Onu bitirmeden hiçbir yere kıpırdamamaya karar verdim."

"Benim de başım ağrıyor ve hâlsizim. Bu yüzden birinizin gideceğini ummuştum," dedi Beth.

Beth ablalarından hayır gelmeyeceğini anlayınca pelerinini giydi, sepetine biraz yiyecek doldurdu ve dışarı çıktı.

Akşam eve döndüğünde kimseye görünmeden odasına kapandı. Yarım saat sonra Jo bir şey almak için annesinin odasına girdiğinde onu ilâç dolabının önünde buldu. Beth dalgın dalgın oturuyordu. Gözleri kıpkırmızıydı. Elinde de bir ilâç şişesi vardı.

"Neyin var Beth?" diye sordu Jo, telaşlanarak.

"Sen kızıl geçirmiştin değil mi Jo?" diye sordu.

"Evet," dedi Jo, "yıllar önce hem ben hem de Meg kızıl olmuştuk."

"O halde söyleyeyim. Ah Jo, bebek öldü!"

"Hangi bebek?"

"Bayan Hummel'ın bebeği. Kadın daha eve gelmemişti. Bebek benim kucağımda öldü."

"Aman Tanrım zavallı bebek!" diye bağırdı Jo. "Ne korkunç bir şey bu. Oraya seni göndermemeliydim, ben gitmeliydim!"

Sonra Beth'i kucağına alarak annesinin koltuğuna oturdu.

"Korkunç değildi," dedi Beth, "yalnız çok acı bir olaydı. Bakar bakmaz bebeğin durumunun çok kötü olduğunu anladım. Lottchen, annesinin doktoru çağırmaya gittiğini

söyledi. Ben de onlar gelinceye kadar dinlenmesi için Lottchen'ı gönderdim. Bebeği kucağıma alıp oturdum. Uyur gibiydi ama birden küçük bir ses çıkardı, sonra şiddetle titredi. Sonra da öylece kaldı. Kıpırdamıyordu. Ben ayaklarını ısıtmaya çalıştım. Lottchen de süt getirdi ama faydası olmadı. Bebek ölmüştü."

"Ağlama canım. Sen ne yaptın peki?"

"Bayan Hummel gelene kadar bebeği kucağımda tuttum. Doktor Bangs bebeğin ölmüş olduğunu söyledikten sonra Heinrich ile Minna'yı da muayene etti. Boğazlarına baktı ve annelerine, 'Kızıl olmuş bunlar. Beni niye daha önce çağırmadınız?' diye çıkıştı. Bayan Hummel, çok fakir oldukları için bebeği kendisinin tedavi etmeye çalıştığını söyledi. Ne yazık ki artık iş işten geçmişti. Öbür çocukları kurtarması için doktora yalvarmaya başladı. Doktor da yumuşamaya başlamıştı. Ben kadının haline çok üzüldüğüm için ağlamaya başladım. Doktor birden beni fark etti. Hemen eve dönüp söyleyeceği ilacı içmemi söyledi. Yoksa ben de kızıl olurmuşum."

Jo korkuyla kardeşine baktı. "Olamaz! Hayır, hayır!" diye bağırdı. "Ah Beth, sen hasta olursan bütün suç bende. Ne yapacağız şimdi?"

"Korkma, hafif atlatırım sanırım. Annemin kitabına baktım. Hastalığın belirtileri baş ağrısı, bademcik şişmesi ve kırıklıkmış. Bunların hepsi bende var. Onun için hemen doktorun söylediği ilâcı aldım. Şimdi daha iyiyim, merak etme."

Beth bir şeyi yokmuş gibi görünmeye çalışıyordu ama alnı ateş gibi yanıyordu.

"Ah annem burada olsaydı!" diye sızlandı Jo. Sonra kitabı alıp okumaya başladı. Birinci sayfayı bitirince Beth'i muayene etti. "Bir hafta boyunca bebeği yoklama-

ya gittin. Korkarım sen de hastalığı kapmışsın Beth. Şimdi hemen gidip Hannah'yı çağırayım. O hastalıktan anlar."

"Sakın Amy'yi buraya sokma. Benim yüzümden onun da hastalanmasını istemem. Bu hastalık Meg'le sana da bulaşmasın?"

"Sanmam. Hem bana geçse bile bunu hak ettim. Bencil, pis bir kızım ben! Rahatımı bozmamak için, o saçma sapan hikâyelerden birini yazmak için seni oraya ben gönderdim."

Hannah'ya haber vermek üzere, kendi kendine söylenerek aşağı indi.

Hannah Jo'yu iyice dinledikten sonra telâşlanacak bir şey olmadığını söyledi. Herkesin bu hastalığa yakalanabileceğini, iyi bir bakım sonucu kimsenin ölmeyeceğini anlattı. Jo ona inandı ve içi biraz rahatladı. Hemen Meg'e haber vermeye gitti.

Hannah gidip Beth'i muayene etmişti. Birçok soru sorduktan sonra, "Doktoru buraya çağıracağız," dedi, "onu adamakıllı muayene etsin. Beth iyileşene kadar da Amy'yi March Halanızın yanına göndeririz. Böylece onu tehlikeden korumuş oluruz. Sizlerden biri Beth'in yanında kalıp onu oyalar."

Meg, iyice endişelenmişti. O da kendisini suçlu buluyordu.

"Ben kalırım, en büyüğünüz benim," dedi.

"Hayır," dedi Jo kesin bir sesle, "ben kalacağım. Beth'in hastalığına benim ihmalim neden oldu. Anneme evin dışındaki bütün işleri kendim halledeceğime dair söz vermiştim. Ama ben ne yaptım? Sözümü tutmadım."

"Sen yanında kimin kalmasını istersin Beth?" diye sordu Hannah.

Beth, elini Jo'ya uzattı. "Jo kalsın lütfen," dedi.

Meg bu cevaba biraz bozulduysa da hastabakıcılık yapmaktan hoşlanmadığı için bu durum biraz da işine gelmişti. "Ben gidip Amy'ye haber vereyim," diyerek odadan çıktı.

Amy, olanca sakinliği ile, March Halanın yanına gitmektense hastalığa yakalanmayı tercih ettiğini söyledi. Meg ne yapacağını bilemiyordu. İkna edebilmek için Amy'ye uzun uzun dil döktükten sonra onun kesinlikle kararlı olduğunu görerek Hannah'ya haber vermeye gitti.

Tam o sırada içeri Laurie girdi. Amy'nin oturmuş ağladığını görünce neler olduğunu sordu. Amy, bir çırpıda olanları ona anlattı. Laurie'nin kendisinden yana çıkacağını umuyordu ama oğlan en hoş sesiyle, "Şimdi Amy," dedi, "bence duyarlı küçük bir kadın gibi davranmaya başlasan ve ablalarının söylediklerini yerine getirsen iyi olur. Ağlama artık. Hem bak ne diyeceğim, eğer halanın evine gidersen ben de her gün seni ziyarete gelirim. Birlikte dolaşmaya çıkarız. Harika vakit geçireceğimizden hiç kuşkun olmasın. Burada kalıp yas tutmaktan daha iyi değil mi bu sence?"

"Bu şekilde buradan uzaklaştırılmayı istemiyorum," dedi Amy.

"Sevgili Amy, bu sadece senin iyiliğin için. Hasta olmak istemezsin değil mi?"

"Hayır. Ama tabii burada kalırsam hastalanabilirim."

"İşte buradan gitmeni istememizin nedeni de bu. Bence buradan ne kadar çabuk uzaklaşırsan o kadar iyi."

"Ama March Hala o kadar aksi biri ki..."

"Benim her gün gelip seni gezdireceğimi ve Beth'ten haber getireceğimi unutma!"

"Gerçekten her gün gelecek misin?"

"Hiç şüphen olmasın."

"Peki Beth'in iyileştiği gün beni geri getirecek misin?"

"Hemen o gün."

"Tiyatroya da gidecek miyiz?"

"Hem de en az on kere."

"Pekâlâ... O halde halama gidebilirim sanırım."

"Aferin sana! Şimdi Meg'i bulup hemen bu kararını ona da söyleyelim."

Jo ile Meg'i bulur bulmaz, "Tatlı Beth nasıl oldu?" diye sordu Laurie. Beth'i o da çok severdi.

"Annemin yatağında yatıyor," dedi Meg, "şimdi biraz daha iyi. Bebeğin ölümü de onu çok sarstı. Basit bir soğuk algınlığı geçiriyormuş gibi geliyor bana. Hannah da benimle aynı fikirde olduğunu söylüyor ama çok endişeli görünüyor. Bu da beni endişelendiriyor."

"Ne yorucu bir dünya bu!" dedi Jo saçlarını karıştırarak. "Sıkıntının biri bitiyor biri başlıyor! Annem gittiğinden beri ne yapacağımızı şaşırdık."

"Sana şaşkınlık hiç yakışmıyor Jo," dedi Laurie. "Annene telgraf çekmemi ister misin?"

"İşte bu beni düşündürüyor," dedi Meg, "bence Beth kızıla yakalanmışsa annemize haber vermemiz doğru olur ama Hannah buna yanaşmıyor. 'Anneniz hangi birinize yetişsin? Babanıza mı üzülsün size mi?' diyor. Beth'in hastalığının uzun sürmeyeceğini söylüyor. Ona nasıl bakılacağını bildiğini iddia ediyor. Annem de bize Hannah'nın sözünden dışarı çıkmamamızı söylemişti. Ne yapmam gerektiğini bilemiyorum."

"Bu durumda bana da söyleyecek bir şey kalmıyor," dedi Laurie. "İsterseniz doktor Beth'i muayene ettikten sonra bir de dedeme danışalım."

"İyi olur. Hadi Jo, sen hemen gidip doktoru çağır. O gelmeden nasıl olsa bir şeye karar veremeyiz."

Laurie kasketini alıp, "Dur Jo," dedi "senin gitmene gerek yok, ben giderim."

Biraz sonra doktor gelmişti. Beth'i muayene etti ve hastalığın belirtilerini gördü. "Hastalığı hafif geçecek bence," dedi.

Sonra Hummel'ların başına gelenleri duyunca ciddileşti ve Amy'yi hemen evden uzaklaştırmalarını söyledi. Amy, Jo ve Laurie ile birlikte korku içinde evden ayrıldı.

March Hala, onları her zamanki garip konukseverliği ile karşılamıştı. Gözlüğünün altından hepsini iyice süzdü. Sevgili papağanı da koltuğunun arkasına tünemişti. Onları görünce cırtlak bir sesle, "Çek arabanı! Buraya oğlanlar giremez!" diye bağırırken March Hala, "Yine ne istiyorsunuz?" diye sordu.

Laurie hemen pencerenin önüne doğru geriledi. Jo, olanları halasına anlattı. "Böyle olacağı belliydi zaten," dedi halası. "Yoksul kimselerin evine gitmenize izin verilirse olacağı budur. Amy hasta falan değilse burada kalıp bana yardımcı olabilir. Ama o da daha şimdiden hasta görünüyor. Sakın ağlayıp da benim canımı sıkma çocuk!"

Amy dokunsalar hıçkıra hıçkıra ağlayacak gibi bakıyordu. Bu sırada Laurie yavaşça papağanın kuyruğunu çekince papağan çok şaşırarak "Pabucumu yala! Pabucumu yala!" diye bağırmaya başladı. Amy gülmeye başladı. Ağlamıyordu artık.

"Annenizden haber var mı?" diye sordu yaşlı kadın.

"Babam çok iyiymiş," dedi Jo.

"Ya! Öyle miymiş? Eminim çok uzun sürmez!"

Laurie, papağanın ensesini çimdiklemişti. Papağan yaygarayı bastı.

"Hah hah! Hiç ölüm lafı etme! Bir tutam enfiye!"

Bir yandan zıplıyor, bir yandan da yaşlı kadının saçlarını didikliyordu.

"Çeneni tut saygısız kart kuş seni!" diye bağırdı halası. "Sen de hemen git Jo. Bu saatte yanında bu oğlanla serseriler gibi ortalıkta dolaşmanı doğru bulmu..." diyordu ki papağan onun sözünü keserek "Çeneni tut! Saygısız kart kuş seni!" diye bağırmaya başladı.

Laurie gülmekten katılıyordu. Artık daha fazla dayanamayarak oradan ayrıldılar. Amy, March Hala ile yalnız kalmıştı. "Ah ben buna nasıl dayanacağım?" diye düşündü.

O sırada papağan "Defol buradan! Cadoloz!" diye bağırmaya başlamıştı. Bu kadarı da fazlaydı artık. Amy, burnunu çeke çeke ağlamaya başladı.

ON BEŞİNCİ BÖLÜM

Beth, kızıla yakalanmıştı. Hastalık Hannah'nın da doktorun da düşündüğünden daha ağır geçiyordu. Kızların bir şey anladığı yoktu. Bay Laurence'ın da Beth'i görmesine izin verilmemişti. İşte böylece Hannah her şeyi kendi idaresine aldı. Dr. Bangs'in işi başından aşkın olduğu için Beth'i yoklamaya sık sık gelemiyordu. Yine de elinden geleni yapmaya çalışıyordu. Asıl yük, kızın yanındaki o mükemmel hasta bakıcıya düşmüştü. King'lerin çocuklarına da hastalık taşımamak için Meg de evde kalıyordu. Çok endişeleniyordu. Annesine yazdığı mektuplarda Beth'in hastalığından hiç söz etmediği için kendini biraz da suçlu hissediyordu. Annesini bu şekilde aldatmak vicdanını çok rahatsız ediyordu ama Hannah Bayan March'a haber vermemekte ısrarlıydı. Jo gece gündüz Beth'in başından ayrılmıyordu. Beth, çok sabırlı bir hasta olduğu için bu iş ona çok zor gelmiyordu. Kendinde olduğu sürece, hiç sızlanmadan hastalığına katlanıyordu Beth. Ama sonunda öyle bir an geldi ki durumu çok ağırlaştı.

Şiddetli ateş nöbetleri geçiriyor, boğuk bir sesle sürekli sayıklıyor, parmaklarını oynatarak sanki piyano çalar gibi yapıyor, arada sırada da kısık bir sesle şarkı söylemeye çalışıyordu. Sonunda boğazı o kadar şişmişti ki artık hiç sesi çıkmaz hâle gelmişti.

Sonra bir gün artık yanındakileri bile tanıyamayacak hâle geldi. Herkesin adını birbirine karıştırmaya ve sadece yalvararak annesini istemeye başladı. O zaman Jo büyük bir paniğe kapıldı. Meg de durumdan artık annelerini haberdar etmeleri gerektiğini düşünüyordu. İzin vermesi için Hannah'ya yalvarmaya başladı. Hannah bile telâşlanmıştı. "Bir düşüneyim ama henüz bir tehlike yok," dedi.

O sırada Washington'dan gelen mektup sıkıntılarını bir kat daha artırdı. Anneleri Bay March'ın durumunun yine ağırlaştığını yazıyordu. Bu durumda eve dönmeleri o an için mümkün değildi.

Ne karanlık günlerdi bunlar! Ev ne kadar ıssız ve sıkıntılı bir hâl almıştı. İki büyük kardeş yürekleri ezilerek durmadan çalışıyor, bekliyorlardı. Bir zamanlar ne kadar mutlu bir yuvaydı burası. Şimdi ise Margaret oturmuş, tek başına dikiş dikerken gözyaşları elindeki işin üzerine dökülüyordu. Eskiden ne kadar mutlu olduklarını düşündü. Artık paranın satın alamayacağı şeylerin aslında ne kadar değerli olduğunu anlamıştı. Asıl mutluluk kaynakları sevgi, güven, huzur ve sağlıktı.

Jo, bir an için bile Beth'in yanından ayrılmıyordu. Karanlık odada saatlerce oturup Beth'i seyrediyordu. Onun acıklı sesi Jo'nun kulaklarında çınlıyordu. Jo, Beth'in ne kadar tatlı ve iyi huylu bir kız olduğunu düşündü. Küçük kız herkesin kalbinde özel bir yere sahipti. Onun bencillikten uzak, o çok sade isteklerinin değerini şimdi anlıyordu. Başkaları için yaşamak ve yuvasını mutlu kılmak. Jo,

bunun ünlü ya da zengin olmaktan daha değerli olduğunu düşündü acı acı.

Amy ise sürgün hayatı yaşıyordu. Evini çok özlemişti. Beth'e yararlı bir şey yapabilmek için canını vermeye hazırdı. Artık evlerindeki küçük işler gözüne eskisi kadar sıkıcı görünmüyordu. Zavallı Beth, o küçük becerikli elleriyle kaç kere Amy'nin yarım bıraktığı işleri tamamlamıştı. Bunları hatırladıkça derin bir pişmanlık duyuyordu.

Laurie, evin içinde huzursuz bir hayalet gibi dolaşıp duruyordu. Bay Laurence, büyük kuyruklu piyanoyu kilitlemişti. Bir zamanlar Beth, her akşamüstü o piyanoyu çalarak onu eğlendirmeye çalışırdı. Yaşlı adam şimdi bunları hatırlamaya bile dayanamıyordu.

Beth'i herkes arıyordu; sütçü, fırıncı, bakkal, kasap... Hepsi arada uğrayıp nasıl olduğunu soruyorlardı. Zavallı Bayan Hummel bile Beth'i sormaya gelmiş, düşüncesizliğini bağışlamalarını rica etmişti. Bütün komşular Beth'i soruyor ve ona hediyeler gönderiyorlardı. Utangaç küçük Beth'in bu kadar çok dost kazanmış olabilmesine kardeşleri bile şaşırmışlardı.

Beth yatağında, en sevdiği bebeği Joanna ile yatıyordu. En bunalımlı anlarında bile kimsesiz ve sakat bebeğini unutmamıştı. Kedilerini çok özlemişti ama hastalık bulaştırma korkusundan onları da görmüyordu. Kendine gelir gelmez Jo'nun yorulmasına üzülüyor, Amy'ye sevgi dolu haberler gönderiyordu. Annelerine gönderdikleri mektuplarda, en kısa zamanda kendisinin de bir şeyler yazacağını söylemelerini istiyor, sonra annesine hiç değilse birkaç kelime yazabilmek için çırpınıyordu.

Bir süre sonra Beth'in kendine geldiği bu sayılı anlar da bitti. Zavallı kız kendisini tamamen kaybetmişti. Yatağın içinde kendisini oradan oraya atıyor, anlaşılmaz şey-

ler sayıklayarak saatlerce çırpınıyordu. Doktor artık günde iki kez geliyordu. Hannah da geceleri onun başında nöbet tutmaya başlamıştı. Meg, çekmecesinde her an annesine çekebileceği bir telgrafı hazır bulunduruyordu. Jo ise Beth'in yanından bir tek saniye bile ayrılmıyordu.

Aralığın ilk günü onlar için fırtınalarla dolu bir gün oldu. Dışarıda acı bir rüzgâr esiyordu ve tipi başlamıştı. Eski yıl sanki ölmeye hazırlanıyor gibiydi. Doktor o sabah yine uğramış, Beth'i uzun uzun muayene ettikten sonra küçük kızın alev alev yanan elini bir süre avucunun içinde tutmuş, sonra Hannah'nın kulağına eğilerek "Bayan March kocasını bırakabilecek durumda ise hemen gelsin," demişti fısıltıyla.

Hannah, sessizce başını salladı. Meg, bu sözleri duyunca sandalyeye yığılıp kaldı. Bütün kanı çekilmişti sanki. Jo solgun yüzüyle orada öylece duruyordu. Âdeta donmuş gibiydi. Sonra birden, önceden yazılmış olan telgrafı alıp dışarı fırlayarak fırtınanın içine daldı. Çok geçmeden geri gelmişti.

Bu sırada Laurie elinde bir mektupla gelerek, "Babanız iyileşmeye başlamış!" dedi. Jo, Tanrı'ya şükrederek mektubu okudu hemen. Yine de içindeki sıkıntı geçmemişti. Yüzü o kadar perişan görünüyordu ki Laurie telaşla,

"Neyin var?" diye sordu. "Beth mi kötüleşti yoksa?"

"Annemi çağırdım," dedi Jo.

"Çok iyi etmişsin Jo," dedi Laurie. "Buna tek başına mı karar verdin?" diye sordu sonra.

"Hayır," dedi Jo, "annemi çağırmamızı doktor söyledi."

"Aman Tanrım," dedi Laurie irkilerek, "Beth'in durumu o kadar ağır mı?"

"Evet Laurie, çok ağır," diye ağlamaya başladı Jo. "Artık hiçbirimizi tanımıyor. Sanki benim sevgili Beth'im gitti, yerine bir başkası geldi. Üstelik buna dayanmamız için bize destek olabilecek kimsemiz de yok yanımızda."

Çaresizlik içinde elini uzatmıştı. Laurie onun elini tuttu. Boğazına bir yumru tıkanmıştı sanki. Kısık bir sesle, "Ben buradayım ya Jo," dedi, "bana güven lütfen!"

Laurie, Jo'yu teselli edebilecek şeyler söylemeyi istiyordu ama sanki dili tutulmuştu. Hiçbir şey söylemeden sadece sarılabildi arkadaşına. Bazen şefkatli bir dokunuş en güzel sözlerden bile daha anlamlıdır. Jo da biraz sonra başını kaldırdı ve "Teşekkürler Laurie," dedi, "şimdi daha iyiyim. Başımıza gelebilecek en kötü şeye bile katlanmaya hazırım artık."

"Sen yine de iyi şeyler düşün Jo. Bu seni rahatlatır. Hem çok geçmeden annen de gelmiş olacak. O zaman her şey yoluna girer."

"Babamın iyi olmasına o kadar çok sevindim ki. Bu durumda annem onu içi rahat olarak bırakabilir. Ah Tanrım! Sanki bütün felâketler üst üste geliyor!" Bunları söylerken gözyaşları ile ıslattığı mendilini kuruması için dizlerinin üzerine sermişti.

"Ben Beth'in öleceğine inanmıyorum," dedi Laurie birden, "o kadar iyi bir kız ki o... Ve hepimiz onu o kadar çok seviyoruz ki Tanrı'nın onu yanına bu kadar çabuk alacağını düşünmüyorum."

"Sen çok iyi bir arkadaşsın Laurie. Hakkını nasıl ödeyeceğimi bilemiyorum," dedi Jo bir an için gülümseyerek.

"Faturamı gönderirim," dedi Laurie şakacı bir tavırla. "Şimdi de sana bir sürprizim var Jo March. Dinlemeye hazır mısın?"

"Nedir o sürpriz?" diye sordu Jo merakla.

"Annene dün bir telgraf çekmiştim. Bay Brooke da onun hemen yola çıktığını bildiren bir cevap yazmış bugün. Yani senin anlayacağın annen bu gece burada olacak. Buna sevindin mi?"

Jo, oturduğu koltuktan neşeyle fırlayarak Laurie'ye sarıldı ve "Aman Tanrım! Demek annem geliyor!" diye bağırmaya başladı. "Ah Laurie, sen bir meleksin!"

O gece saat ikiyi geçmişti. Jo pencerenin önünde durmuş, dışarıda rüzgârla savrulan karlara bakıyordu. Dünya kardan bir kefene bürünmüştü sanki. Birden yatakta bir kıpırtı oldu. Sonra o kıpırtı birden kesildi. Buz gibi bir korku Jo'nun bütün bedenini sarmıştı. Meg, yatağın yanındaki koltuğa başını gömmüştü. "Beth öldü!" diye geçirdi aklından Jo. "Meg de bunu bana söylemekten korkuyor. Telâşla yatağın yanına koştu. Hastanın hâlinde bir değişiklik vardı. Ateşin verdiği kırmızılık gitmiş, yüzünün acılı görünüşü kaybolmuştu. O sevgili küçük yüz öyle solgun, öyle sakin görünüyordu ki... Jo, onun huzura kavuştuğunu düşündü ve eğilerek sevgili kardeşinin ıslak alnına bir öpücük kondurdu. "Güle güle benim sevgili Beth'im! Güle güle!" diye fısıldadı.

Hannah birden Jo'nun sesiyle uyanmıştı. Yatağa koştu. Beth'e bakıp soluğunu dinledi. Sonra başından önlüğünü çıkartıp "Hastalığı iyileşmeye başlamış," dedi. "Uyuyor. Cildi nemli, rahat soluk alıyor. Tanrı bize acıdı. Ah ulu Tanrım!"

Jo ve Meg ise bu mutlu habere bir türlü inanamıyorlardı. O sırada doktor da gelip Hannah'nın söylediklerini onayladı.

"Evet kızlar, sanıyorum küçük Beth tehlikeyi atlattı," dedi, "evde gürültü olmasın ve uyanana kadar onu hiç rahatsız etmeyin. Uyandığı zaman ise ilâçları veri..."

Jo ile Meg onu daha fazla dinleyemeyerek aşağıdaki taşlığa koştular. Basamakların üzerine oturarak birbirlerine sarıldılar. Konuşamayacak kadar sevinmişlerdi. Odaya döndüklerinde Hannah onları öpüp okşadı. Beth, elini yanağının altına koymuş, sanki yeni uykuya dalmış gibi sakin sakin soluk alıp veriyordu. Rüzgârın uğultusu durmuştu.

"Keşke annem şimdi gelseydi!" dedi Jo.

Meg, elinde yarı açılmış beyaz bir gülle kardeşinin yanına geldi. "Bak," dedi, "Beth bizi bırakıp uzaklara gitseydi, bu beyaz gülü yatağının üzerine koyacaktım. Ama şimdi yanındaki şu vazoya koyuyorum. Uyandığı zaman ilk göreceği şey bu gülle birlikte annemizin yüzü olmalı."

Güneş, hiçbir zaman o sabahki kadar güzel doğmamıştı. Meg'le Jo'nun uykusuzluktan kızarmış gözlerine dünya hiç o kadar güzel görünmemişti. "Sanki bir masal dünyasını seyrediyorum," diye fısıldadı Meg pencereden dışarı bakarak.

Jo, birden ayağa fırladı.

"İşte!" diye bağırdı.

Evet, sokak kapısı çalınıyordu. Hannah'nın bağırdığını, sonra da Laurie'nin neşeli sesini duydular.

"Kızlar, anneniz geldi! Anneniz geldi!"

ON ALTINCI BÖLÜM

Evde bunlar olurken, Amy de March Halanın yanında çok zor günler geçiriyordu. Evinden uzak olmak küçük kızı çok üzüyordu. Ömründe ilk kez, evinde ne kadar sevilip şımartılmış olduğunu anlıyordu. March Hala kimseyi sevip şımartmadığı gibi şımarıklıktan da hiç hoşlanmazdı. Yine de bu terbiyeli küçük kızı sevmiş olduğu için Amy'ye karşı iyi davranmaya çalışıyordu. Aslında yeğeninin çocuklarına kalbinde büyük bir yer açmıştı ama bunu göstermeyi doğru bulmuyordu. Amy'yi mutlu edebilmek için de yapabileceği pek bir şey yoktu. Bazı yaşlılar, kırlaşmış saçlarına ve yüzlerindeki kırışıklıklara karşın hep genç kalırlar. Bunlar, çocukların sevinçlerini paylaşmayı bilen kişilerdir. Onlarla kolayca anlaşabilirler. Çocuklara vermek istedikleri dersleri ise hoş, küçük oyunların arasına gizlerler. March Hala işte bu yetenekten yoksundu. Emirleri ve koyduğu kesin kurallarla Amy'ye dünyayı tanıtma görevini üzerine almış gibi davranıyordu. Kendisine altmış yıl önce öğretilmiş şeyleri o da Amy'ye öğretmeye çalışıyordu. Bu dersler küçük Amy'nin ruhunu

sıkıyor, kızcağız kendini hain bir örümceğin ağına düşmüş küçük bir sinek gibi hissediyordu.

Her sabah bulaşıkları yıkamak, modası geçmiş kaşıkları ve gümüş çaydanlığı parlatana kadar ovmak zorundaydı. Sonra da odaları süpürüp temizliyordu. Ne kadar bıktırıcı bir işti bu! March Halanın keskin gözlerinden küçücük bir toz zerresi bile kaçmıyordu. Her gün Pol'ün yemeğini vermeli ve küçük köpeği fırçalamalıydı. March Hala çok ender olarak o büyük koltuğundan kalktığı için Amy hiç durmadan oradan oraya koşturup duruyordu. Bütün bu yorucu işleri bittikten sonra derslerine çalışmak zorundaydı. Oynamasına ise yalnızca bir saat izin veriliyordu.

Laurie her gün geliyor ve onu gezmeye çıkarabilmek için March Halaya uzun uzun dil döküyordu. Sonra hemen çıkıyorlar, ya yürüyüş yapıyor ya da arabayla geziyorlardı.

Amy'nin her gün yemekten sonra March Halaya yüksek sesle kitap okuması ve yaşlı kadın uyuyana kadar yerinden kıpırdamadan oturması gerekiyordu. March Hala bir saat kadar uyuduktan sonra uyanıyor ve ortaya dikişlerini çıkarıyordu. Amy, akşam olana kadar bunlarla uğraşıyordu. Sonra çay vaktine kadar serbest bırakılıyordu. Yalnız, uzun geceler boyu March Hala ona kendi genç kızlık hikâyelerini anlatmaya başlayınca Amy iyice sıkılıyordu. Bu uzun hikâyeler onu o kadar sıkıyordu ki her seferinde odasına çıkıp uzun uzun ağlamak geliyordu içinden.

Eğer Esther olmasaydı Amy oradaki hayata dayanamazdı. Sadece papağan bile onu çıldırtmaya yetiyordu. Amy'nin kendisine hiçbir hayranlık beslemediğini anlar anlamaz kıza elinden gelen her türlü kötülüğü yaparak on-

dan öç almak ister gibi davranmaya başlamıştı. Amy ne zaman yanına gelse hemen saçlarını çekmeye başlıyordu. Onun kafesini temizlemesini bekliyor, sonra da kızın başını derde sokmak için kafesin altını üstüne getiriyor, sürekli kötü sözler söyleyerek onu azarlıyordu.

Amy köpeği de sevmiyordu. Asık yüzlü, şişko bir canavardı sanki bu hayvan. Amy onu fırçalarken havlıyor, sonra sırt üstü yere yatıp debelenmeye başlıyordu. Karnı acıktığında ise en aptal ifadesiyle Amy'ye bakmaya başlıyordu. Aşçı ise aksi bir kadındı. Arabacı da yaşlı ve sağırdı. Evin içinde küçük kızla anlaşabilen bir tek Esther vardı.

Fransız olan bu kadın, yıllardır March Halanın yanında çalışıyordu. March Hala onsuz yapamayacağını bilir, bu yüzden Esther'in her kaprisini çekerdi. Esther Amy'yi çok sevmişti. Amy'ye hikâyeler anlatıyor, onu eğlendirmeye çalışıyordu. Kızın evdeki bütün odalara girip çıkmasına ve antika dolapları karıştırmasına izin veriyordu. Dolapların içi tıklım tıklım eşyalarla doluydu. March Hala hiçbir şeyini atmazdı.

Amy'nin çok sevdiği antika bir dolap vardı. Gizli bölmeleri, çekmeceleri olan ilginç bir dolaptı bu. Çekmecelerin içi tıka basa değerli eşyalarla doluydu. Amy'nin en büyük zevki bu çekmeceleri karıştırıp düzeltmekti. Hele mücevher kutusuna bayılıyordu. March Halanın kırk yıl önce taktığı bütün mücevherler, kadife yastıklı kutularda duruyordu. Babasının March Halaya düğün hediyesi olarak verdiği inciler de bu kutudaydı. Sevgili kocasının hediye ettiği elmaslar, yüzükler, madalyonlar, hepsi buradaydı. Parmakları artık takamayacağı kadar şişmanladığı için nişan yüzüğünü de buraya koymuştu halası. Bu yüzüğe ayrı bir değer veriyordu yaşlı kadın. Onu ötekilerden ayrı bir kutuya koymuştu.

Amy, mücevher kutularını seyrederken Esther de yanında durur, sonra da kutuları dikkatle kilitleyip yerine kaldırırdı. Bir gün Amy'ye, "En çok hangisini beğeniyorsun bunların?" diye sordu.

"En çok elmasları seviyorum ama elmas kolye yok. Ben kolyelere bayılırım. Onun için bana kalsa şunu seçerdim." Altın, bronz karışımı bir kolyeye hayranlıkla baktı. Sonra kutuları teker teker kapatmaya başladılar. "March Halam ölünce bütün bu güzel şeyler ne olacak acaba?" diye sordu Amy.

"Sizlere kalacak tabii," diye gülümsedi Esther. "Halanın vasiyetnamesini gördüm."

Amy elmaslara son kez baktı ve sonra "Ne güzel!" dedi. "Ama keşke March Hala bunları şimdiden bize verse!"

"Ama siz daha mücevher takacak yaşta değilsiniz ki! Halan içinizden ilk nişanlanana incilerini vereceğini söyledi. Şu küçük firuze yüzüğü de buradan gideceğin zaman sana verecekmiş."

"Gerçekten mi?" diye sordu Amy heyecanla. "Ah o güzel yüzüğün benim olacağını bilseydim kuzu gibi olurdum! Kitty Bryant'ın yüzüğünden bile daha güzel. Her şeye rağmen ben March Halamı seviyorum!"

ON YEDİNCİ BÖLÜM

Beth o uzun uykusundan uyanınca gerçekten de gördüğü ilk şeyler Meg'in vazoya koyduğu gül ve annesinin yüzü oldu. Ama hiçbir şeye şaşıramayacak kadar bitkin bir haldeydi. Buna rağmen o uzun hasretin bittiğini anlayarak gülümsemeyi başardı ve annesinin kollarına sokularak tekrar uykuya daldı.

Hannah, Bayan March için kahvaltı hazırladı. Hep birlikte sofraya oturdular. Jo ile Meg, Beth'in iyileşmesine ve annelerinin gelmesine çok sevinmişlerdi. Evin içinde bir bayram havası esiyordu. Ama yine de kızlar içten içe, Beth'in tekrar hastalanabileceği endişesini taşıyorlardı.

Bu sırada annelerinin onlara getirdiği haberleri dinlediler. Babalarının sağlığı giderek düzeliyordu ve Bay Brooke, Bayan March gittikten sonra orada kalıp Bay March'la ilgileneceğine söz vermişti.

Kahvaltıdan sonra Meg'le Jo, uykusuz bir gece geçirmiş oldukları için odalarına çekildiler. Bayan March ise Beth'in başucundan, uzun bir süre daha ayrılmadı. Bir süre sonra da Laurie ile birlikte Amy'yi ziyarete gittiler.

Amy, annesinin kucağında otururken dünyadaki en mutlu insan olmuştu. Annesi ona Beth'in sağlığı hakkında bilgi verdikten sonra bir süre daha halası ile kalması gerektiğini ve çok yakın bir zamanda da onu eve götüreceklerini söyledi. Sonra Bayan March birden Amy'nin parmağındaki yüzüğü fark etti. Daha o bir şey söyleyemeden Amy annesinin bakışlarındaki ifadeyi görerek "Bu konudan sana bahsedecektim ama unutmuşum," dedi. "Bu yüzüğü bugün bana halam verdi. Vermek için yanına çağırdığında önce beni öptü, sonra yüzüğü parmağıma taktı. Benim onunla kalmamdan çok memnun olduğunu söyledi. Ben de bu yüzüğü parmağımdan çıkarmayı hiç istemiyorum anneciğim. Onu takmama izin verecek misin?"

"Gerçekten çok güzel bir yüzük bu, Amy ama sanırım böyle değerli mücevherler takmak için henüz yaşın çok küçük."

"Sanırım bu yüzüğü takmak istememin tek nedeni onu çok beğenmiş olmam değil. Ona baktıkça bana hatırlatmasını istediğim bir şey var."

"March Halanı hatırlatması için mi takmak istiyorsun yoksa?"

"Hayır, hayır! Bana bencil bir kız olmamam gerektiğini hatırlatıyor. Halamın evinde bol bol düşündüm. Benim en kötü huyumun bencilliğim olduğuna karar verdim. Eğer başarabilirsem bundan sonra hiç bencillik yapmamaya karar verdim. Beth hiç bencil biri değil. Herkesin onu bu kadar çok sevmesinin ve kaybetmekten korkmasının nedeni de bu. Eğer ben hasta olsam eminim kimse benim için o kadar üzülmezdi. Doğrusu ben de zaten o kadar üzülmelerini hak etmemiş olurdum. Ama ben de çok sevilmek ve arkadaşlarım tarafından aranan biri olmak istiyorum. Sonuç olarak Beth gibi biri olmaya karar verdi-

ğim için böyle gözümün önünde olan bir şey bana bunu hatırlatırsa işimin daha kolaylaşacağını düşündüm."

"Peki yavrum," dedi Bayan March. "İstemek başarmanın yarısıdır. Elinden geleni yapacağından da eminim."

O akşam Meg oturup babasına mektup yazmaya başladı. Jo da Beth'in odasına çıktı. Annesi her zamanki koltuğunda oturuyordu. Jo'nun kaygılı bir tavırla saçlarını karıştırması annesinin gözünden kaçmadı. "Ne oldu Jo?" dedi. "Seni endişelendiren bir şey mi var?"

"Seninle bir şey konuşmak istiyorum anne."

"Meg hakkında mı?"

"Nasıl da bilirsin! Evet, onun hakkında. Aslında çok önemli bir şey değil ama beni oldukça rahatsız etti. Geçen yaz Meg Laurence'larda eldivenini düşürmüş. Laurie eldivenin Bay Brooke'ta olduğunu söyledi. Bir gün eldivenin Bay Brooke'un cebinde olduğunu görünce Laurie ona takılmaya başlamış. Bunun üzerine Bay Brooke da ona Meg'den hoşlandığını itiraf etmiş. Yalnız Meg çok genç, kendisi de çok fakir olduğu için bir türlü ona açılmaya cesaret edemiyormuş. Ne kadar sinir bozucu bir durum değil mi?"

"Meg de onu seviyor muymuş?" diye sordu annesi.

Jo'nun yüzünde merakla iğrenme karışımı bir ifade belirdi.

"Tanrı korusun!" dedi. "Ben bu aşk meşk gibi saçmalıkları anlamıyorum zaten. Romanlardaki kızların âşık olduğu kızarıp bozarmalarından belli olur. Hemen zayıflamaya başlar, yemekten kesilirler. Budala gibi davranmaya başlarlar. Neyse ki Meg şimdilik böyle şeyler yapmıyor. İştahı yerinde, aklı da başında. O adamdan söz ederken gözlerini benden kaçırmıyor. Yalnız Laurie âşıklar hakkında şakalar yaptığı zaman biraz yüzü kızarıyor."

"Demek sence Meg John'la ilgilenmiyor, öyle mi?"

"Kiminle?" diye bağırdı Jo. "John mu dedin?"

"Evet, John Brooke. Hastanede bize karşı o kadar yakın davrandı ki onu küçük adıyla anmakta hiçbir sakınca görmüyoruz. Bu onun da hoşuna gidiyor."

"Aman Tanrım! Senin de ondan yana olacağını biliyordum zaten! Babamla sana iyi davranıp sizin de dostluğunuzu kazanmış! Demek sonunda sizi de kandırdı. Artık Meg isterse onunla evlenmesine de bir şey demezsiniz!"

"Bu kadar sinirlenecek bir şey yok! Dur sana olanları anlatayım. Biliyorsun Bay Laurence'ın ricası üzerine Bay Brooke da benimle geldi. Orada bize o kadar yardımcı oldu ki... Baban da ben de onu çok sevdik. Üstelik bize karşı son derece dürüst davrandı. Meg'i sevdiğini ancak ailesini geçindirebilecek kadar para kazanmadıkça onu istemeyeceğini açıkladı. Bütün istediği, Meg'i sevmesine izin vermemizdi. Biz izin verirsek Meg'e de kendisini sevdirmeye çalışacakmış. John çok iyi bir genç ama Meg'in nişanlanmak için çok genç olduğunu düşünüyorum."

"Elbette erken!" diye bağırdı Jo. "Ben ortalıkta bir şeyler döndüğünü çoktan anlamıştım ama işler iyice ilerlemiş meğer!"

Bu sözler annesini güldürmüştü.

"Jo sana çok güvenirim," dedi. "Meg'e şimdilik bu konudan bahsetmeni istemiyorum. John buraya döndüğünde onları bir arada görmek istiyorum. O zaman Meg'in de onu sevip sevemeyeceğini anlarım."

"Meg zaten son günlerde adamın güzel gözlerinden başka bir şeyden söz etmiyor. Bu gözlerde adamın kendisine duyduğu aşkı okuyacak ve hapı yutacak. Zaten o kadar duygulu bir kız ki, o adam kendisine biraz sevgiyle bakacak olsa Meg tereyağı gibi erir. Sonunda Meg de ona

âşık olunca, bizde ne neşe kalacak ne huzur. Birbirlerine aşk sözcükleri fısıldayarak evde dolaşırlarken biz de ayak altında olmamak için hep bir yerlere kaçışacağız. Meg'in gözü bir süre sonra o adamdan başka bir şey görmeyecek. Sonunda da adam Meg'i alıp götürecek. O gidince evde kocaman bir boşluk olacak."

"Zamanı geldiğinde hepiniz ayrı evler kuracaksınız Jo. Bence kendini şimdiden buna alıştırman gerekir. Tabii ki ben de kızlarımdan bu kadar çabuk ayrılmak istemem. Meg daha on yedi yaşında. Eğer gerçekten birbirlerini seviyorlarsa bir süre daha bekleyebilirler. Umarım sonunda da çok mutlu olurlar."

"Ben hep Meg için Laurie'nin uygun biri olduğunu düşünmüştüm," dedi Jo birden. "O kadar iyi, o kadar mükemmel biri ki o. Üstelik de zengin."

"Evet, para gerekli bir şeydir Jo. Kızlarımın sıkıntı çekmelerini ben de istemem. Ama dünyada zenginlikten daha değerli şeyler de var kızım. Ayrıca bu tür konularda başkaları için tasarılar yapmaktan vazgeç. Böyle şeylere karışmak doğru değildir."

"Olabilir ama işlerin benim düşündüğüm gibi yürümemesi hiç hoşuma gitmiyor. Keşke bizi yukarıdan bir iten olsa da hiç büyümesek. Ama ben ne desem boş! Yarın tomurcuklar gül, civcivler de tavuk olacak."

O sırada Meg odaya girmişti. "Tomurcuklarla civcivlere ne olmuş bakalım?" diye sordu.

"Hiçbir şey canım. Ben yine saçma sapan konuşuyorum," dedi Jo. Sonra ayağa kalkarak, "Ben yatmaya gidiyorum," diye mırıldandı.

Bayan March, Meg'in elindeki mektuba bir göz gezdirip "Çok güzel bir mektup yazmışsın Meg," dedi. "Lütfen John'a da sevgilerimi yolla."

"Sen ona John mu diyorsun artık?" diye sordu Meg gülümseyerek.

"Evet," dedi annesi, "onu çok sevdik. Artık o da bizim oğlumuz sayılır."

"Buna çok sevindim," diye karşılık verdi Meg. " Onun çok yalnız bir adam olduğunu düşünüyordum. İyi geceler anneciğim." Sonra annesinin yanağına bir öpücük konduraraak odadan çıktı. Bayan March kızının arkasından bakarken "Henüz John'u sevmiyor ama yakında sevecek," diye düşündü.

ON SEKİZİNCİ BÖLÜM

Marchlar'ın evi, tıpkı fırtınadan sonra çıkan güneş gibi, huzura kavuşmuştu. Her iki hasta da iyileşiyorlardı. Hatta Bay March mektuplarında, yılbaşında eve dönmekten söz ediyordu.

Beth artık divanda yatabiliyordu. Sevgili kedileri ile oynuyor, bebeklerine elbiseler dikiyordu. Kızın kolları ve bacakları hâlâ o kadar güçsüzdü ki Jo onu kuvvetli kolları ile kucağında taşıyordu. Meg ise kardeşi yeterince beslensin diye her gün çeşit çeşit tatlılar pişiriyordu. Bu yüzden o güzel beyaz elleri yanmıştı. Giderek güzel yüzüğünün bir kölesi hâline gelen Amy, bencillikten kurtulmaya çabalıyordu. Bu yüzden de kendisi için değerli olan bazı eşyalarını Beth'e hediye ediyordu.

Noel yaklaşırken evin içinde her zamanki gibi gizli kapaklı Noel hazırlıkları başlamıştı. Jo görülmemiş bir Noel geçirmek istiyordu. Gerçekleştirilmesi mümkün olamayacak gülünç fikirleri ile herkesi neşelendiriyordu. Laurie de Noel'de havai fişekler atılmasını, fener alayları düzenlenmesini isteyerek ona katılıyordu. Tabii kimse bu

iddialı çiftin önerilerini uygulamayı kabul etmiyordu. Uzun süren çekişmelerden sonra Laurie ile Jo'nun umutları kalmamıştı artık. Yalnız bir araya gelince birbirlerine anlamlı anlamlı bakıp gülüyorlardı.

Noel'de hava çok iyiydi. Her şey çok güzel başlamıştı. Beth kendini her zamankinden daha iyi hissediyordu. Annesi ona kırmızı yünlü kumaştan güzel bir sabahlık hediye etmişti. Beth, o gün yeni sabahlığını giydi. Jo ile Laurie hediyelerini göstermek için onu pencerenin önüne taşıdılar. Bütün gece uğraşarak bahçede kocaman bir kardan kız yapmışlardı. Kızın başının çevresi çiçeklerle süslenmişti. Bir elinde yemiş dolu bir sepet tutuyordu. Diğer elinde ise yepyeni notalar vardı.

"Ne kadar mutlu olduğumu bir bilseniz!" dedi Beth içini çekerek. "Bir de babam burada olabilseydi başka bir şey istemezdim."

"Ben de çok mutluyum," dedi Jo, cebindeki ne zamandır almak istediği *Undine ile Sintram* adlı kitaba vurarak.

Amy de annesinin vermiş olduğu yaldız çerçeveli küçük resme bakarak "Ben de çok mutluyum!" diye haykırdı.

Meg, ilk ipekli giysinin gümüş gibi kıvrımlarını okşayarak "Ben de! Ben de!" diye bağırdı.

Bu elbiseyi Bay Laurence ona zorla hediye etmişti. Bayan March da o sırada elinde tuttuğu, kocasından gelen mektuba ve Beth'e bakarak gülümsedi. Sonra göğsündeki altın çerçeveli iğneyi okşadı. Bu ona kızlarının hediyesiydi.

"Benim başka türlü hissetmem mümkün mü?" diye mırıldandı.

Bu dünyada da bazen masal kitaplarındaki kadar güzel şeyler olabilir. İşte aradan daha yarım saat geçmişti ki

Laurie birden misafir odasının kapısını açarak başını içeri uzattı. Bir takla atsa ya da kızılderililer gibi bir çığlık atsaydı etkisi bu kadar büyük olmazdı herhalde. Yüzünde öyle bir ifade vardı ki herkes yerinden fırladı. Laurie birden "İşte!" diye bağırdı. "March Ailesi için bir Noel hediyesi daha!"

Sonra dışarı fırladı. Hemen arkasından kapıda uzun boylu, gözlerine kadar atkılara sarılmış bir adam belirdi. Adam daha genç birinin koluna dayanmış öylece duruyordu. Genç adam bir şeyler söylemeye çalışıyordu ama onun da sanki dili tutulmuştu. Odadakiler o kadar şaşırmışlardı ki âdeta donup kalmışlardı.

Çok tuhaf şeyler oluyordu. Bir iki saniye sonra Bay March, kendisini saran kolların arasında kaybolmuş gibiydi. Jo, neredeyse bayılacaktı. John Brooke da yanlışlıkla Meg'i öpüverdi. Sonra da birbirini tutmaz sözlerle özür dilemeye çalıştı.

Her zaman zarif hareketleri olan küçük Amy bu karışıklık içerisinde yere yuvarlandı ama hiçbir şey umurunda değildi. Babasının çizmelerine sarılarak hüngür hüngür ağlamaya başlamıştı.

İçlerinde kendini ilk toparlayan Bayan March oldu. Elini havaya kaldırarak "Susun!" dedi. "Beth'i düşünmeliyiz." Ama geç kalmıştı. Odanın kapısı ardına kadar açılmıştı. Beth kapının eşiğinde kırmızı sabahlığının içinde duruyordu. Sevinçten, güçsüz bacaklarına ve kollarına güç gelmişti. Koşup babasının kollarına atıldı. Bundan sonra olanlar artık o kadar önemli değildi. Kalplerden taşan sevinç, geçmişin bütün acılarını unutturdu.

Hannah, Bay March'ın sesini duyunca koşa koşa mutfaktan gelmiş, o heyecanla elindeki hindiyi de kucağında getirmişti. Hıçkıra hıçkıra ağlarken gözyaşları hindinin

üzerine dökülüyordu. Birden onu orada kucağında canlı canlı hindiyle görünce hepsi kahkaya boğuldular.

Herkesin heyecanı biraz yatışınca Bayan March, eşine ettiği yardımlar için Bay Brooke'a teşekkür etti. John Brooke da birden Bay March'ın dinlenmesi gerektiğini hatırladı ve Laurie'yi alarak evlerine döndü.

Bay March, onlara bu sürprizi nasıl hazırladığını anlatmaya başladı. Havalar düzelince doktorlar yola çıkmasına izin vermişlerdi. John ona çok iyi bakmıştı. Bay March, onun çok efendi ve dürüst bir genç olduğunu düşündüğünü söyledi. Bunları söylerken Meg'e bakınca kızının harıl harıl ateşi karıştırdığını gördü. Bunun üzerine karısına döndü. Bayan March, hemen kaşlarını kaldırarak konuyu değiştirdi ve bir şeyler yemek isteyip istemediğini sordu ona.

Jo bu kaçamak bakışları da annesinin yaptığı işareti de görmüştü. Öfkeyle yerinden kalkıp et suyu ile şarap getireceğini bahane ederek odadan çıktı.

Ömürlerinde o kadar güzel bir Noel yemeği yememişlerdi. Hannah hindiyi nar gibi kızartmış, çevresini de güzelce süslemişti. Erik tatlısı ise insanın ağzında eriyordu.

"Kafam o kadar karıştı ki," dedi Hannah, "tatlıyı kızartıp hindiyi de şekerlemediğime şükredin."

Bay Laurence, John ve Laurie de yemeğe davetliydiler. Jo Bay Brooke'a sert sert bakarken, Laurie de ona gülümsüyordu.

Masanın başına yerleştirilmiş olan iki koltukta Beth'le Bay March oturuyordu. Yemekler yendi; içkiler içildi ve şerefe kadehler kaldırıldı. Masallar anlatıldı, şarkılar söylendi. Herkes çok eğlenmişti. Misafirleri gittikten sonra kızlar, ocağın başında oturan babaları ile derin bir sohbete daldılar.

Jo birden, "Geçen Noel nasıl da homurdanıyorduk," dedi. "Aradan tam bir sene geçmiş."

"Bütün olarak değerlendirir ve sonunu da düşünürsek çok güzel bir yıl geçirdiğimiz söylenebilir," dedi Meg.

Amy, bundan pek emin değildi. Parmağındaki yüzüğe bakarak "Bence çok zor bir yıldı," diye mırıldandı.

Beth, babasının dizinde oturuyordu. "Ben bu yılın bittiğine seviniyorum," dedi, "çünkü sen geldin."

Bay March, dört genç kızın yüzlerine sevgiyle baktı. "Bu yıl hepiniz için zor bir serüvendi," dedi, "özellikle de son aylar. Ama yılmayıp kahramanca yollarınıza devam ettiniz."

"Nereden biliyorsun? Annem mi söyledi?" diye atıldı Jo.

"Pek sayılmaz. Ben kendim keşfettim de denebilir."

Meg, babasının yanına oturmuştu. "Bize de anlatır mısın babacığım?" diye sordu.

"İşte ilk örnek," dedi babası onun yanıklar içindeki ellerini havaya kaldırırken. "Ben bu elin pamuk gibi olduğu zamanı hatırlıyorum. O zamanlar senin için her şeyden önemliydi bu. Belki o zaman ellerin daha bakımlıydı ama şimdi bana neler yaşadığını anlattığı için bu hâli daha güzel geliyor. Ellerinle birlikte o boş inançlarını da yıkmışsın. Eminim bu delik deşik olmuş parmaklarınla diktiğin dikişler daha uzun yıllar dayanacak. Artık bu çalışkan eli sıkmak benim için şereftir."

Meg'in saatlerce çalışmasının karşılığı olarak babasının övgülerinden daha güzel bir ödül olamazdı.

"Ya Jo?" diye fısıldadı Beth. "Ne olursun onun için de iyi bir şeyler söyle!"

Jo, babasının tam karşısında oturuyordu.

"Bu kısacık saçlarına rağmen bir yıl önce burada

bırakmış olduğum oğlum Jo'yu şimdi burada göremiyorum. Karşımda yakasını güzelce iliklemiş, ayakkabılarını düzgün bağlamış bir genç kız var şimdi. Eskiden yaptığı gibi durmadan ıslık çalmıyor. Kaba saba sözler etmiyor. Üstelik halının üzerine de boylu boyunca yatmıyor. Yüzü eskisinden daha ince ve solgun. Yürüyüşü de değişmiş. Artık pek gürültü çıkarmadan yürüyor. Sesi yumuşamış. Ama hepsinden önemlisi, kendisinden küçük bir insana tam bir ana şefkati ile bakıyor. Benim o vahşî kızımı özledim tabii ama onun yerini alan bu güçlü, iyi yürekli, yardımsever küçük hanımı da çok sevdim. Acaba saçlarını kestirmesi mi bizim kara kuzumuzu böyle ağırbaşlı yaptı? Koskoca Washington'da küçük kızımın bana gönderdiği yirmi dolara değecek kadar güzel bir şey bulamadım."

Jo'nun gözleri buğulanmıştı. İnce yüzü de kızarmıştı.

"Sıra Beth'de," diye bağırdı Amy.

Sabırla sırasını beklemeyi öğrenmişti artık.

"Galiba o da eskisi kadar utangaç değil," dedi babası. Sonra birden Beth'in ölümden döndüğünü hatırlayarak "Yavrum, Beth'im benim," dedi ve kızına sıkı sıkı sarıldı.

Sonra Amy'ye döndü ve "Bugün baktım da benim küçük kızım yemekte hindinin kara etlerinden alıyordu," dedi. "Üstelik bütün gün annesine yardım edebilmek için oradan oraya koşturup durdu. Bu gece yerini Meg'e verdi. Sabırla sırasının gelmesini bekledi. Aynanın önünde durup süslenmeye de eskisi kadar meraklı değil galiba. Baksanıza parmağındaki o güzel yüzükten bile daha hiç bahsetmedi. Artık başkalarını da düşünmeyi öğrenmiş herhalde. O eski bencilliğinden sıyrılmış. Anladığıma göre tıpkı yaptığı kilden heykeller gibi kendini de yoğurup biçimlendirmeye çalışıyor. Bu beni çok sevindirdi. Çok

mutlu etti. Kendisi için de başkaları için de hayatı yoğurup güzelleştirmeye çalışan küçük bir kızla gururlanırım ben."

"Ya Beth?" diye sordu Amy tekrar.

"Bugün bir kitapta okudum," diye söze başladı Beth.

"İyilikle umut birçok sıkıntılı gün geçirdikten sonra yemyeşil, bütün yıl leylâkların açtığı çayırlık bir alana gelmişler ve tıpkı şu anda bizim yaptığımız gibi orada mutluluk içinde yaşamaya başlamışlar..." Sonra yavaşça babasının kollarının arasından sıyrıldı ve piyanosuna doğru ilerledi. "Şarkı söylemek istiyorum artık," dedi. Sonra piyanosunun başına oturup en tatlı sesiyle güzel bir şarkıyı söylemeye başladı.

ON DOKUZUNCU BÖLÜM

Ertesi gün evdeki herkes Bay March'ın çevresinde pervane gibi dönmeye başladı. Onun yanından hiç ayrılmak istemiyorlardı. Adamcağızı neredeyse sevgiden öldüreceklerdi.

Bay March'ı, Beth'in divanının yanındaki büyük bir koltuğa oturtmuşlardı. Arada bir Hannah da kapıdan başını uzatıp sevgili efendisine bir göz atıyordu. Hepsi çok mutluydular, hiçbir eksikleri yok gibiydi.

Jo ile Meg bu konuda hiç konuşmadıkları halde yoluna konması gereken bir şey daha olduğunu biliyorlardı. Anneleriyle babaları kaygılı gözlerle önce Meg'e sonra da birbirlerine bakıyorlardı. Jo ise aklına John Brooke geldikçe bunalıma giriyordu. Hatta bir keresinde John'un taşlıkta unuttuğu şemsiyesine yumruk sallarken yakalanmıştı.

Meg çok dalgındı. Çekingen, sinirli bir hâli vardı. Kapının her çalınışında irkiliyor, John'un adının her geçişinde de kıpkırmızı oluyordu.

"Herkesin bir şeyler bekler gibi bir hâli var," diye mırıldandı Amy. "Artık babam da eve döndüğüne göre ne beklediğimizi anlayamıyorum."

Beth ise saf saf, komşularının neden gelmediklerini merak ediyordu.

Laurie, o gün öğleden sonra March'ların evinin önünden geçiyordu. Pencerede Meg'i görünce birden kendini yere atarak deli gibi kıvranmaya başladı. Saçlarını yoluyor, ellerini kavuşturarak yalvarır gibi yapıyordu. Meg sinirlenerek çekip gitmesini söyledi. Laurie, yalancıktan mendili ile gözyaşlarını kurular gibi yaptı. Büyük bir üzüntü içinde sendeleyerek oradan uzaklaştı.

Meg bir şey anlamamış gibi yaparak "Bu aptal ne demek istiyor?" diye söylendi.

"Senin sevgili John'unun ileride yapacağı şeyleri gösteriyor," dedi Jo asık bir suratla. "Ne kadar etkileyici değil mi?"

"Benim John'um falan değil o," dedi Meg, "lütfen bana sataşma Jo. Sana daha önce de söylediğim gibi John'u falan sevdiğim yok benim. Aramızda hiçbir şey değişmedi. Hepimiz eskisi gibi hâlâ arkadaşız."

"Hayır değiliz!" diye bağırdı Jo. "Hiçbir zaman da eskisi gibi olamayız. Sen artık eskisi gibi değilsin. Benden o kadar uzaklaştın ki. Seni üzmek istediğimi sanma. Ben zaten her şeye erkekçe katlanmaya karar verdim. Bu işin bir an önce yoluna girmesini istiyorum. Artık kararını versen iyi olur."

Meg, elindeki işine eğilerek "Ortada benim karar vermemi gerektiren bir şey yok," dedi. "Üstelik o benimle konuşmadıkça ben bir şey yapamam. O da harekete geçmeyecektir. Çünkü babam ona daha küçük olduğumu söylemiş."

Yaşı konusunda babasıyla aynı fikirde olmadığı belliydi.

"John gelip seninle konuşmaya kalkarsa ne yapacağını şaşırırsın sen. Hemen kızarır ve ağlamaya başlarsın. Ne söyleyeceğini bilemezsin. Ya da her şeye razı olursun."

"Hiç de senin sandığın kadar aptal değilim ben," dedi Meg. "Ne söylemem gerektiğini çok iyi biliyorum. Boş bulunup saçma sapan şeyler söylememek için her şeyi kafamda önceden tasarladım. Her şeye hazırlıklıyım artık."

Jo, daha saygılı bir tavırla, "Peki ona ne söylemeyi düşündüğünü bana da söyler misin?" diye sordu.

"Tabii ki," dedi ablası, "sen on altı yaşına geldin ve benim sırdaşım olabilirsin. Hem benim deneyimlerim ileride belki sana da yararlı olur. Yani senin de başına bu tür şeyler geldiği zaman demek istiyorum."

"Benim başıma böyle şeyler gelmeyecek! Başkalarını seyretmek çok daha eğlenceli. Benim başıma gelse sinirimden çatlarım."

"Bence hiç de çatlamazsın," dedi Meg, "insan birini sevdikten sonra..."

Dalgın dalgın karşıdaki yola baktı. Yaz akşamları o yolda sevgililer dolaşırdı.

Jo, onu daldığı hayallerden uyandırmak için sert bir sesle, "O adama söyleyeceklerini anlatacaktın," dedi.

"A evet!" dedi Meg. "Soğukkanlı ve sitemli bir tavır takınacağım ve 'Teşekkür ederim Bay Brooke, çok naziksiniz. Ama babamın söylediği gibi böyle şeyler için benim yaşım küçük. Onun için lütfen bu konuyu bir daha bana açmayın. Eskisi gibi arkadaş kalalım,' diyeceğim."

"Senin bu soğuk sözlerin birini bile söyleyebileceğini hiç sanmıyorum," dedi Jo, "zaten o da eğer bunları duyarsa hemen romanlardaki reddedilmiş âşıklar gibi davran-

maya başlar. O zaman sen de hemen teslim bayrağını çekersin."

"Hayır işte! Ona kararımın kesin olduğunu söyleyerek odadan çıkacağım."

Meg, ayağa kalkarak odadan nasıl çıkacağını Jo'ya göstermek için kapıya doğru yürümeye başladı. Ama tam o sırada dışarıdan gelen ayak seslerini duyunca tekrar yerine koşup dikişini eline aldı. Jo, Meg'in bu hareketine gülmemek için kendini zor tutuyordu. Biri kapıya vurdu. Jo soğuk bir tavırla kapıyı açtı.

John Brooke, şaşkın bir tavırla kapıda durmuş kızlara bakıyordu. "Şey, şemsiyemi almaya gelmiştim," dedi, "yani demek istiyorum ki bir de babanızın sağlığını sormak istedim."

"Babam iyi," dedi Jo, "şemsiyeniz ise rafta duruyor. Gidip babama geldiğinizi haber vereyim."

John'la rahatça konuşabilmeleri için Meg'e bir fırsat vermek istiyordu. Jo odadan çıkar çıkmaz Meg de kapıya yöneldi ve "Annem de sizi görmekten çok memnun olacaktır. Ben de gidip onu çağırayım," diye odadan çıkmaya yeltendi.

"Lütfen Margaret, gitme!" dedi John. "Benden korkuyor musun yoksa?"

O kadar üzülmüş görünüyordu ki Meg onu kırdığını sandı. Sonra birden genç adamın kendisine ilk kez Margaret dediğini fark ederek kıpkırmızı oldu.

"Babama o kadar yardımcı oldunuz ki sizden nasıl korkarım? Size ancak teşekkür edebilirim."

Genç adam Meg'in o küçük elini tutarak "Nasıl teşekkür edebileceğinizi söylememe izin verir misiniz?" diye sordu.

Meg'in kalbi heyecanla çarpıyordu. Kaçıp gitmekle

John'un ne söyleyeceğini dinlemek arasında bocalıyordu. Sonunda elini çekmeye çalışarak "Hayır, lütfen bir şey söylemeyin," dedi fısıltıyla. Korkmadığını söylemesine rağmen çok ürkmüş bir hâli vardı.

John Brooke da sevgiyle Meg'e bakarken çok heyecanlıydı. "Seni rahatsız etmek istemiyorum Meg," dedi sonunda. "Yalnız beni birazcık olsun sevip sevmediğini bilmek istiyorum. Çünkü ben seni çok seviyorum."

İşte Meg'in hazırladığı sözleri söylemesinin tam zamanıydı. Ama kızın ağzından tek kelime bile çıkmıyordu. Başını önüne eğdi. Sonunda, "Bilmiyorum," diye mırıldandı, "hem ben daha çok gencim..."

"Beklerim. Bu arada sen de beni sevmeyi öğrenirsin. Bu senin için çok zor olur mu?"

"Hayır, yalnız..."

John, Meg'in sözünü keserek onun öbür elini de tuttu. Yalvarır gibi konuşuyordu. İşte tam o sırada Meg birden onun yüzündeki gizli gülümsemeyi gördü. Ancak başarısından şüphe duymayan insanlar böyle bakabilirdi. Bu durum birden sinirine dokunmuştu.

Bütün küçük kadınların, en iyilerinin bile, içinde başkalarına sözünü geçirme isteği, kendi üstünlüklerini gösterme merakı vardır. İşte birden Meg de bu duyguya kapıldı. Ellerini geri çekerek ciddi bir sesle, "Ben bir şey öğrenmek istemiyorum!" dedi. "Lütfen şimdi buradan gidin ve beni rahat bırakın."

Meg'i daha önce hiç böyle görmemiş olan zavallı John Brooke şaşkına dönmüştü.

Meg, kapıya doğru yürümeye başlamıştı. John hemen arkasından koşarak "Doğru mu söylüyorsun Meg?" diye sordu.

"Evet, doğru söylüyorum," dedi Meg, "böyle şeylerle

meşgul olmak da istemiyorum. Hem babamın da size söylediği gibi ben daha çok gencim."

"Acaba zamanla bu fikirlerinin değişeceğini umut edebilir miyim? Sen karar verene kadar ben beklerim. O zamana kadar seni hiç rahatsız etmem. Yeter ki benimle oynama."

Meg, "Beni aklınıza hiç getirmeyin. Böylesi daha iyi olur," derken John Brooke'un üzerindeki etkisini ölçüyor, bu da çok hoşuna gidiyordu.

John Brooke bu üzgün hâliyle tıpkı Meg'in sevdiği roman kahramanlarına benzemişti. Ama o, onlar gibi kendini yerden yere atarak dövünmedi. Sadece büyük bir sevgiyle kızın yüzüne baktı. Meg bu bakışlar karşısında içinin yumuşadığını hissetti. İşte tam o sırada March Hala topallaya topallaya içeri girdi.

Yaşlı kadın yolda Laurie'ye rastlamış, Bay March'ın geldiğini duyunca dayanamayarak onu görmeye gelmişti. O sırada herkes evin arkasındaydı. Kadın da yavaşça içeri girerek onları şaşırtmak istemişti. Meg'le genç adam gerçekten şaşırmışlardı. Meg, hortlak görmüş gibi yerinden sıçrarken John da hemen yan odaya kaçmıştı.

"Neler oluyor burada böyle?" diye sordu March Hala kızgın bir sesle.

Meg kıpkırmızı bir suratla kekeleyerek "Hiiç," dedi. "Babamın arkadaşı. Sizi birden görünce çok şaşırdık da..."

"Belli belli," diye söylenerek oradaki bir koltuğa oturdu yaşlı kadın. "Babanın arkadaşı sana neler anlattı da böyle pancar gibi kıpkırmızı oldun? Anlat bakalım işin doğrusu nedir?"

"Bir şey anlattığı yok," dedi Meg, "Bay Brooke şemsiyesini burada unutmuş da..."

March Hala dehşet içinde bağırdı. "Bay Brooke mu dedin? Yani şu oğlanın öğretmeni olan adam mı? Şimdi anladım. Bu işi biliyordum zaten ben. Jo'yu sıkıştırıp ağzını aradığım bir gün o bana her şeyi söylemişti. Umarım bu adamla evlenmeyi düşünmüyorsundur!"

Meg, çok sıkılmıştı. "Susun lütfen hala," dedi. "Konuştuklarımızı duyabilir. İsterseniz ben annemi çağırayım."

"Dur şimdi," dedi halası, "söyle bakalım şu Cook mudur Brooke mudur bu adamla evlenmeyi düşünüyor musun? Eğer böyle bir niyetin varsa şunu bil ki sana bir kuruş bile bırakmam. Bunu unutma ve aklını başına topla."

March Halanın herkesin damarına basmak gibi bir huyu vardı. En sakin insanları bile zevkle çileden çıkarabilirdi.

Eğer gençse ve birini seviyorsa en sakin huylu kişinin içinde bile bir dik başlılık vardır. March Hala Meg'e John Brooke ile evlenmeyi kabul etmesi için yalvarsaydı, kız bunu düşünmek bile istemediğini söyleyecekti besbelli. Ama ona John'u sevmemesi emredilince, içinde bir isyan kabardı ve hemen o an John'u sevmeye karar verdi. Adama duyduğu sevgi, bu karşı gelme isteği ile birleşince bu kararı iyice kesinleşti. Çok büyük bir heyecanla alışılmamış bir şekilde yaşlı kadına karşı çıktı.

"Ben canımın istediği kişi ile evleneceğim," dedi, "siz de paranızı istediğiniz kişiye bırakmakta serbestsiniz."

"Hadi ordan, ukalâ kız sen de," dedi halası, "bir gün aşk uğruna sefil bir kulübede yaşamaya başladığın zaman çok pişman olacaksın."

"Birtakım insanların büyük konaklarda yaşadıkları tatsız hayattan daha kötü olmaz ya!" dedi Meg.

March Hala, gözlüğünü takarak şaşkın şaşkın, sanki onu ilk kez görür gibi, Meg'e baktı. Meg de kendine hayret ediyordu. John'u böyle savunmak, eğer isterse onu sevebileceğini söylemek hoşuna gidiyordu.

March Hala, konuşmaya yanlış girdiğini anlayıp bir an durakladı. Sonra sesini elinden geldiğince tatlılaştırarak "İyiliğini düşünerek konuşuyorum. Daha başlangıçta hata yaparak bütün hayatını mahvetmeni istemiyorum. Zengin biriyle evlenip ailene yardım etmelisin. Bu senin görevin sayılır. Ailen bunu sana öğretmeliydi," dedi.

"Annemle babam sizinle aynı fikirde değiller. Onlar zengin olmadığı hâlde John'u çok seviyorlar."

"Senin annenle babanın dünyadan haberleri yok."

"İyi ki öyleler!"

March Hala bu sözleri duymamazlıktan geldi.

"Bu Rook parasız bir adam değil mi? Anladığıma göre zengin bir akrabası falan da yokmuş."

"Hayır yok ama onun bir sürü dostu var."

"İnsan dostlarının sırtından geçinemez. Dostların o sıcak kalplerinin nasıl soğuduğunu yaşayınca anlarsın. Üstelik çok kazançlı bir işi de yokmuş galiba?"

"Hayır. Ama Bay Laurence onun iş bulmasına yardım edecek."

"Hadi ordan! James Laurence huysuz moruğun biridir. Ona güvenilmez. Demek sen parasız pulsuz, üstelik mevkii bile olmayan bir adamla evlenmek niyetindesin öyle mi? O zaman şimdikinden de çok çalışmak zorunda kalacağını düşündün mü peki? Oysa beni dinlersen rahat günlerin olabilir. Ben seni daha akıllı sanırdım."

"Ömrümün yarısını bekleyerek geçirsem ondan iyi birini bulamazdım. John hem iyi kalpli hem de akıllı biri. Çalışkan ve cesur üstelik. Bu kadar yoksul, genç ve

budala olmama rağmen beni seviyor. Bu bana gurur veriyor!"

Açık sözlülük ve cesaret Meg'e çok yakışmış, sanki onu iki kat daha güzelleştirmişti.

"Adam senin zengin akrabaların olduğunu biliyordur," dedi March Hala öfkeyle, "senden hoşlanmasının gerçek nedeni de budur."

"Bunu nasıl düşünebilirsiniz March Hala?" diye bağırdı Meg. "O böyle hesaplar yapacak biri değil. Eğer bu şekilde konuşmak istiyorsanız ben sizi bir dakika daha dinleyemem." Meg, çok kızmıştı. "O da benim gibi para için evlenecek biri değil," dedi. "Bizler yoksul olmamıza rağmen mutluluğun ne olduğunu bilen insanlarız. Bundan sonra da onunla mutlu olacağım. John beni seviyor. Ben..."

Sözün burasında Meg birden sustu. Henüz kararını vermemişti ki! Biraz önce sevgili John'una çekip gitmesini söylemişti. Ya şimdi John, yandaki odadan onun bu sözlerini duymuşsa ne yapacaktı?

March Hala çok sinirlenmişti. Güzel yeğeninin zengin biriyle evleneceğini umuyordu.

"Canın nasıl isterse!" diye bağırdı. "Bildiğini yapmaya devam et! Sen çok inatçı bir kızsın Meg. Ama bil ki bu çılgın kararın sana çok şey kaybettiriyor. Hayır susmayacağım. Beni büyük bir düş kırıklığına uğrattın. Artık babanı görecek halim de kalmadı. Evlendiğin zaman benden hiçbir şey bekleme. Brooke'cuğunun dostları size yardım ederler. Bundan sonra seninle işim bitmiştir."

March Hala kapıyı Meg'in suratına çarparak çıkıp gitti. Kızın bütün cesaretini de alıp götürmüştü sanki. Tam o sırada John Brooke yandaki odadan çıkıp geldi. Meg'in elini tutup "Konuştuklarınızı duydum," dedi, "sana çok

teşekkür ederim. Ayrıca halana da çok şey borçluyum. Onun sayesinde senin de beni bir parçacık olsun sevdiğini öğrenmiş oldum."

"Halam senin hakkında öyle konuşana kadar ben de seni ne kadar sevdiğimi bilmiyordum," dedi Meg.

March Hala gideli on beş dakika olmuştu ki Jo usulca aşağı indi. Oturma odasının kapısını vurdu. İçeriden hiç ses gelmiyordu. Sevinçle, "Meg John'a ağzının payını verdi herhalde," diyerek kendi kendine gülümsedi. İçeri girerken niyeti bir düşmanın yenilgisini kutlamaktı ama kapıyı açınca birden karşısında o düşmanın, kucağında ablasıyla divanın üzerinde rahat rahat oturduğunu gördü!

Jo, birden başından aşağı bir kova su dökülmüşcesine, gözlerini fal taşı gibi açarak garip bir ses çıkardı.

Sevgililer de onu o an fark etmişlerdi. Meg hemen ayağa fırladı. Yüzünde hem gururlu hem de utangaç bir ifade vardı. "O adam" ise gülerek Jo'nun yanına geldi ve onu öpüp sakince, "Bizi kutla Jo kardeş!" dedi.

Artık bu kadarı da olamazdı! Jo, tek kelime bile söylemeden odadan dışarı fırladı. Deli gibi yukarıdaki odaya dalıp çılgınlar gibi tepinerek herkesi korkuttu.

"Ne olur biri hemen aşağı insin!" diye bağırıyordu. "John Brooke Meg'e korkunç şeyler yapıyor. Bu durum da Meg'in hoşuna gitmiş görünüyor!"

Annesi ile babası aceleyle odadan çıktılar. Jo kendini yatağa atarak avaz avaz ağlamaya başlamıştı. Sonra bu korkunç haberi Beth ile Amy'ye de verdi. Ama onlar bu habere çok sevinmişlerdi. Jo onlardan da yakınlık bulamayınca kendisini tavan arasına kapatarak fareleriyle dertleşti.

Bay ve Bayan March, genç adamla uzun uzun konuştu. John Brooke onlara tasarılarından söz etti. O sessiz gö-

rünen genç adamın düşüncelerini anlatırken gösterdiği cesaret şaşılacak şeydi.

O sırada çay vaktini haber veren çıngırak çaldı. John, hâlâ Meg'e hazırlayacağı cennetten söz ediyordu. Çıngırağı duyunca Meg'in koluna girerek onu sofraya oturttu. İkisi de o kadar mutlu görünüyorlardı ki Jo bile kıskançlığını unutur gibi oldu. Amy, John'un Meg'e gösterdiği bağlılığın etkisine girmişti. Beth de onlara gülümsüyordu. Anneleri ile babaları, genç çifti sevgiyle seyrediyorlardı.

Herkes o kadar mutluydu ki kimse bir şey yiyememişti. O eski yıpranmış eşyalarla dolu olan oda bile ailenin ilk aşk hikâyesi orada başlamış olduğu için sanki parlamış gibiydi.

"Artık bu evde güzel şeyler olmaz diyordun sen, değil mi Meg?" diye sordu Amy. Güzel sevgililerin tablosunu nasıl yapacağını düşünüyordu.

Meg sanki rüyada gibiydi. "Bunu söyleyeli çok uzun zaman oldu gibi geliyor bana," dedi.

"Bu yıl üzüntülerin hemen arkasından sevinçli olaylar yaşadık," dedi Bayan March. "Bir çok ailede de böyle olur zaten. Olaylarla dolu bir yıl geçirdik ama çok şükür sonu iyi bitti."

"Umarım bundan sonraki yıl da öyle olur!" diye homurdandı Jo.

Meg'in kendisini hiçe sayarak birden bir yabancıya ait olmasını bir türlü kabullenemiyordu.

John, güvenle Meg'e bakarak gülümsedi ve "Üç yıl sonra daha da mutlu olacağız," dedi.

Düğünün bir an önce olmasını isteyen Amy, "Bu kadar beklemeniz şart mı?" diye sordu.

"Evlenmeden öğrenecek o kadar çok şey var ki bu kısa bir süre sayılır," dedi Meg gülümseyerek.

"Sen yeni şeyler öğrenirken ben de çalışacağım," dedi John.

O sırada sokak kapısının kapandığını duydular. Jo bir soluk alarak, "Neyse ki Laurie geliyor," diye düşündü. "En sonunda aklı başında biri ile konuşabileceğim."

Ama hiç de tahmin ettiği gibi olmadı. Laurie elinde bir gelin çiçeği ile sevinç içinde hoplaya zıplaya odaya daldı. Çiçekleri Meg'e verip onları kutladıktan sonra "Bay Brooke'un istediğini yapacağını biliyordum," dedi, "onun başaramayacağı şey yoktur."

"Sağol Laurie," dedi Bay Brooke, "düğünümüze seni de davet ediyoruz."

"Dünyanın neresinde olursam olayım, sırf Jo'nun yüzünün ne hâle geleceğini görebilmek için bile gelirim."

Jo, misafir odasının öbür köşesine doğru yürümeye başladı. Laurie onun yanına gitti.

"Pek neşeli görünmüyorsun Jo. Neyin var?" diye sordu.

"Bu evlilik işi hiç hoşuma gitmemesine rağmen, bu konuda daha fazla bir şey söylememeye karar verdim. Meg'den vazgeçmenin benim için ne kadar zor olduğunu bilemezsin."

"Ondan vazgeçmiyorsun ki. Yalnız evleriniz ayrılıyor."

"Artık hiçbir zaman eskisi gibi olamayız. En iyi arkadaşımı kaybettim."

"Ben varım ya Jo. Pek işe yaramadığımı biliyorum ama senden hiçbir zaman ayrılmayacağım."

"Sağol Laurie," dedi Jo arkadaşına sevgiyle bakarak, "beni tek avutan kişi sensin."

"Artık üzülmeyi bırak ama. John çok iyi biri. Meg de çok mutlu. John bir ev kurmak için elinden geleni yapa-

cak. Dedem de yardım edecek. Meg kendi küçük evinde ne kadar mutlu olur düşünsene. O zamana kadar ben de okulu bitirmiş olacağım. Gelip seni alacağım ve birlikte dünyayı dolaşacağız."

"Üç yıl içinde neler olacağını kimse bilemez ki!"

"Doğru ama geleceğe ait düş kurmak istemez misin?"

"İsterim tabii," dedi Jo, "ama şu anda herkes o kadar mutlu ve neşeli görünüyor ki bundan daha mutlu olabileceğimizi düşünemiyorum."

Sonra odadakilere tek tek baktı. Babası ile annesi sessizce yan yana oturmuşlardı, John ile Meg'i seyrederek yirmi yıl önceki hayatlarını yeniden yaşıyor gibiydiler.

Amy, sevgililerin resmini yapmaya başlamıştı bile. Beth, divana uzanmıştı. Artık oldukça sağlıklı ve neşeli görünüyordu. Ve Laurie, sevgili arkadaşı Jo'nun tam arkasında duruyordu. Karşılarında duran aynaya baktı, Jo'yla göz göze gelince yavaşça gülümsedi.

EPSİLON ÇOCUK KLASİKLERİ

- ROBIN HOOD
- BEYAZ DİŞ
- TOM SAWYER
- ROBINSON CRUSOE
- PİNOKYO
- DEMİRYOLU ÇOCUKLARI
- SEKSEN GÜNDE DEVRİÂLEM
- ALICE HARİKALAR ÜLKESİNDE
- ÇOCUK KALBİ
- HEIDI
- MONTE CRISTO KONTU
- DÜNYANIN MERKEZİNE YOLCULUK
- GRIMM MASALLARI I
- GRIMM MASALLARI II
- ANDERSEN MASALLARI I
- ANDERSEN MASALLARI II
- MUTLU PRENS
- BİNBİR GECE MASALLARI
- KÜÇÜK KADINLAR
- KÜÇÜK ERKEKLER
- JANE EYRE
- PRENS VE DİLENCİ
- DEFİNE ADASI
- GÜLİVER'İN GEZİLERİ
- KÜÇÜK LORD
- POLLYANNA
- İYİ EŞLER
- NOTRE-DAME'IN KAMBURU
- OZ BÜYÜCÜSÜ
- AYNA
- BÜYÜK UMUTLAR
- MOBY DICK
- OLIVER TWIST
- ORMAN ÇOCUĞU
- JO'NUN ÇOCUKLARI
- TOM AMCA'NIN KULÜBESİ
- DON KİŞOT

ISBN 975-331-090-0

Bandrol Uygulamasına ilişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin 5 inci maddesinin ikinci fıkrası çerçevesinde bandrol taşıması zorunlu değildir.